

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

**Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Uyğun
Hazırlanmış Konsolidasiya edilmiş Maliyyə Hesabatları
və Müstəqil Auditorların Rəyi
31 dekabr 2019-cu il tarixinə**

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ KONSOLİDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
Müstəqil auditorların rəyi	2-3
31 DEKABR 2018-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ KONSOLİDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabat	4-5
Məcmu gəlir haqqında konsolidasiya edilmiş hesabat	6
Kapitalda dəyişiklik haqqında konsolidasiya edilmiş hesabat	7
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabat	8-9
Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	10-73

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR BƏYANATI
31 DEKABR 2019-CU TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Bu bəyanat "AzVirt" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (bundan sonra "Cəmiyyət") və onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə "Qrup") konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları ilə bağlı Qrup rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Qrupun maliyyə vəziyyətini və həmin il tarixində başa çatmış il üzrə əməliyyat nəticələrini, kapitalda dəyişiklikləri və pul vəsaitlərinin hərəkətini əks etdirən konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Bəynəlxalq Standartları ("MHBS") müvafiq olaraq düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsədə uyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının mühasibat uçotu siyasətinə uyğunluğunun bəyan edilməsi və əgər bu standartlardan əhəmiyyətli kənarlaşmalar varsa, bu halların konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında açıqlanması və izah edilməsi; və
- Əgər yaxın gələcəkdə Qrup işini normal şərtlər altında davam etdirəcəksə, hesabat tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının davamlılıq prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakılara görə məsuldur:

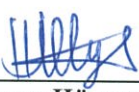
- Qrup daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının mühasibat uçotu siyasətlərinə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Qrupun maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Qrupun aktivlərinin qorunmasının təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları 8 iyul 2020-ci il tarixində Qrupun rəhbərliyi tərəfindən təsdiq edilmişdir.

Rəhbərliyin adından:

Elnur Əliyev
İdarə Heyətinin üzvü

Allahverən Hüseynov
Maliyyə şöbəsinin rəhbəri

8 iyul 2020-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8 iyul 2020-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“AzVirt” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və Rəhbərliyinə:

Rəy

Biz, “AzVirt” MMC (“Cəmiyyət”), eləcə də onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə “Qrup”) 31 dekabr 2019-cu il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabat, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə məcmu gəlir haqqında konsolidasiya edilmiş hesabat, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Hesab edirik ki, əlavə olunmuş konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun 31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyətini, eləcə də göstərilən tarixlərdə başa çatmış illər üzrə konsolidasiya edilmiş maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından ədalətli əks etdirir.

Rəy üçün Əsas

Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə Hesabatlarının Auditə üçün Auditorun Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məcəlləsinin” (MBESŞ məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Qrupdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESŞ məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Konsolidasiya Edilmiş Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin və İdarəetmə Səlahiyyətləri Verilmiş Şəxslərin Məsuliyyəti

Rəhbərlik konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə və konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə əlaqədar, saxtakarlıq və ya xətalardan qaynaqlanan əhəmiyyətli təhriflərin qarşısının alınması məqsədi ilə zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sisteminin təşkil edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Qrupu ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativin olmadığı halda, rəhbərlik Qrupun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanma prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya Edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz təqdim olunan konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, saxtakarlıq və ya xətalər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlikdə əhəmiyyətli təhriflər mövcud olduğu hallarda, Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya xətalər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı mövcud olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

Beynəlxalq Audit Standartlarının tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya xətalər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edib qiymətləndiririk, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçiririk və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Saxtakarlıq nəticəsində əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamama riski xətalər nəticəsindəkindən daha yüksəkdir, çünki saxtakarlıq əlbir hərəkətlər, dələduzluq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər.
- Qrupun daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərtilə, bu şərtlər çərçivəsində uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük.
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən edilmiş uçot təxminlərinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məqsədəuyğunluğunu qiymətləndiririk.
- Mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutlarının əsasında Qrupun fəaliyyətini fasiləsiz davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair qənaətə gəlirik. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında qənaətə gəldiyimiz halda, auditor hesabatımızda konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqəti cəlb etməliyik və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın təqdim edilməsi tarixində əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər Qrupun fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında ədalətli təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.
- Qrup daxilində müəssisələrin və ya biznes fəaliyyətinin maliyyə məlumatları ilə bağlı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları barədə rəy bildirmək üçün kifayət qədər müvafiq audit sübutları əldə edirik. Biz Qrupun auditinin istiqamətləndirilməsinə, ona nəzarətə və həyata keçirilməsinə görə cavabdehik. Biz təqdim etdiyimiz audit rəyinə görə məsuliyyət daşıyıyıq.

Biz idarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

Baker Tilly Azərbaycan

8 iyul 2020-ci il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ HESABAT

31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNƏ

(min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
AKTİVLƏR			
Uzunmüddətli aktivlər:			
Əmlak, tikili və avadanlıqlar	6	55,040	44,319
Əmlak, tikili və avadanlıqlar üzrə avans ödənişləri		1,003	-
Qeyri-maddi aktivlər	7	61	64
Aktivlərdən istifadə hüququ	8	11,463	-
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	30	392	78
Müştərilərdə saxlanılan geri qaytarılacaq vəsaitlər	9, 34	2,444	763
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		70,403	45,224
Cari aktivlər:			
Ödənilmiş əlavə dəyər vergisi		6,933	2,095
Ödənilmiş vergilər		891	1,713
Mal-material ehtiyatları	10	12,484	11,075
Mal-material ehtiyatları və digər xərclər üzrə avanslar ödənişləri	11	21,509	5,843
Verilmiş kreditlər	12, 32, 34	2,968	4,302
Subpodartçılarda saxlanılan vəsaitlər	13, 32	9,787	1,751
Müştərilərdə saxlanılan geri qaytarılacaq vəsaitlər	9, 34	267	-
Müqavilə aktivləri	14	8,372	-
Debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər	15, 32, 34	53,915	33,359
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	16, 34	9,210	18,908
Digər aktivlər	17, 34	2,526	737
Cəmi cari aktivlər		128,862	79,783
CƏMİ AKTİVLƏR		199,265	125,007
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Uzunmüddətli öhdəliklər:			
İcarə öhdəliyi	19, 34	3,179	3,255
Borc vəsaitləri	21, 34	5,022	-
Müştərilərdən alınmış avanslar	20	2,404	-
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri	30	742	-
Digər öhdəliklər	23, 34	-	15
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		11,347	3,270
Cari öhdəliklər:			
Borc vəsaitləri	21, 34	6,615	6,989
İcarə öhdəliyi	19, 34	3,959	1,901
Müştərilərdən alınmış avanslar	20	80,677	27,920
Subpodratçılardan alınmış depozitlər	18	674	579
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	22, 32, 34	23,130	14,295
Ödəniləcək vergilər		3,821	2,526
Ödəniləcək əmək haqqı	34, 32	2,383	2,124
Digər öhdəliklər	23, 34	859	574
Cəmi cari öhdəliklər		122,118	56,908
Cəmi öhdəliklər		133,465	60,178

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ HESABAT 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	24	129	129
Bölüşdürülməmiş mənfəət		55,921	55,383
Digər ehtiyatlar		8,491	7,605
Məcmu məzənnə fərqləri üzrə ehtiyat		1,259	1,712
Cəmi kapital		65,800	64,829
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		199,265	125,007

Rəhbərliyin adından:

Elnur Əliyev
İdarə Heyətinin üzvü

8 iyul 2020-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Allahverən Hüseynov
Maliyyə şöbəsinin rəhbəri

8 iyul 2020-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10-73-cü səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MƏCMU GƏLİR HAQQINDA KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ HESABAT
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
 (min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başla çatmış il üzrə
Tikinti üzrə gəlirlər	25	212,385	85,746
Tikinti üzrə maya dəyəri	26, 32	(187,681)	(69,347)
Ümumi mənfəət		24,704	16,399
Ümumi və inzibati xərclər	27	(15,724)	(11,114)
Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə tutulma	15	(694)	(1,034)
Digər gəlir	29	572	585
Digər xərclər	28	(147)	(485)
Əməliyyat gəlirləri		8,711	4,351
Maliyyə gəlirləri	32	47	6
Maliyyə xərcləri		(4,348)	(392)
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə (zərər)/gəlir, xalis		(1,594)	147
Əmlak, tikili və avadanlıqların silinməsi üzrə zərər		(680)	(442)
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		2,136	3,670
Mənfəət vergisi xərci	30	(1,534)	(886)
İL ÜZRƏ XALIS MƏNFƏƏT		602	2,784
DİGƏR MƏCMU ZƏRƏR			
Sonradan mənfəət və zərər hesablarına yenidən təsnif ediləcək maddələr			
Xarici əməliyyatların çevrilməsindən yaranan məzənnə fərqləri		(453)	(719)
İL üzrə digər məcmu zərər		(453)	(719)
İL ÜZRƏ CƏMİ MƏCMU GƏLİR		149	2,065

Rəhbərliyin adından:

Elnur Əliyev
İdarə Heyətinin üzvü

Əlahverən Hüseynov
Maliyyə şöbəsinin rəhbəri

8 iyul 2020-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8 iyul 2020-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10-73-cü səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ HESABAT
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Digər ehtiyatlar	Məcmu məzənnə fərqləri üzrə ehtiyat	Cəmi
1 yanvar 2018-ci il		<u>129</u>	<u>54,201</u>	<u>5,484</u>	<u>2,431</u>	<u>62,245</u>
İl üzrə xalis mənfəət		-	2,784	-	-	2,784
İl üzrə digər məcmu zərər		-	-	-	(719)	(719)
Təsisçilər tərəfindən ianə edilmiş vəsaitlər		-	-	2,121	-	2,121
Elan edilmiş dividendlər	24	-	(1,602)	-	-	(1,602)
31 dekabr 2018-ci il		<u>129</u>	<u>55,383</u>	<u>7,605</u>	<u>1,712</u>	<u>64,829</u>
İl üzrə xalis mənfəət		-	602	-	-	602
İl üzrə digər məcmu zərər		-	-	-	(453)	(453)
Təsisçilər tərəfindən ianə edilmiş vəsaitlər		-	-	886	-	886
Elan edilmiş dividendlər	24	-	(64)	-	-	(64)
31 dekabr 2019-cu il		<u>129</u>	<u>55,921</u>	<u>8,491</u>	<u>1,259</u>	<u>65,800</u>

Rəhbərliyin adından:

Elnur Əliyev
İdarə Heyətinin üzvü

Allahverən Hüseynov
Maliyyə şöbəsinin rəhbəri

8 iyul 2020-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8 iyul 2020-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10-73-cü səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

"AZVİRT" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ HESABAT
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Mənfəət vergisindən əvvəlki gəlir		2,136	3,670
Nağdsız vəsaitlər üzrə düzəlişlər:			
Əmlak, tikili və avadanlıqların amortizasiyası	6	6,261	5,937
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	7	17	15
Aktivlərdən istifadə hüququnun amortizasiyası	8	1,094	-
Maliyyə xərcləri		4,348	392
Maliyyə gəliri		(47)	(6)
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə gəlir, xalis		1,594	(147)
Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə tutulma	15	694	1,034
Mal-material ehtiyatlarının hesabından silinmələr üzrə zərər	28	8	485
Əmlak, tikili və avadanlıqların silinməsi üzrə zərər		680	442
Subpodratçılarda saxlanılan depozitlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin bərpası	29	-	(427)
Mal-material ehtiyatları və digər xərclər üçün ödənilmiş vəsaitlər üzrə dəyərsizləşmə xərclərinin bərpası	29	(28)	-
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		16,757	11,395
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Əməliyyat aktivlərində (artma)/azalma:			
Ödənilmiş ƏDV		(5,336)	803
Əvvəlcədən ödənilmiş vergilər		834	286
Müştəridə saxlanılan geri qaytarılacaq əmanətlər		(1,886)	(301)
Mal-material ehtiyatları		(17,083)	(7,592)
Subpodratçılarda saxlanılan əmanətlər		(7,976)	(859)
Debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər		(22,520)	7,417
Müqavilə aktivləri		(7,958)	-
Digər aktivlər		(1,786)	(428)
Əməliyyat öhdəliklərində (artma)/azalma:			
Subpodratçılardan alınmış əmanətlər		101	(6,341)
Müştərilərdən alınmış avanslar		52,250	25,861
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər		8,835	(12,861)
Ödəniləcək vergilər		1,307	(608)
Ödəniləcək əmək haqqı		255	809
Digər öhdəliklər		270	2
Mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		16,064	17,583
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(1,088)	-
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri		14,976	17,583
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Əmlak, tikili və avadanlıqlar üzrə ödənişlər		(19,223)	(7,100)
Əmlak və avadanlıqların silinməsi üzrə daxilolmalar		4,408	4,185
Buraxılmış kreditlər		-	(1,898)
Verilmiş kreditlərin geri alınması üzrə daxilolmalar		1,263	1,765
Buraxılmış kreditlər üzrə alınmış faizlər		47	6
Qeyri-maddi aktivlər üzrə ödənişlər		(12)	-
İnvestisiya fəaliyyətinə yönəlmiş xalis pul vəsaitləri		(13,517)	(3,042)

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ HESABAT
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
İcarə öhdəliyinin geri ödənilməsi	21	(4,006)	(1,209)
Borc alınmış vəsaitləri üzrə daxilolmalar	21	7,295	10,357
Borc alınmış vəsaitlər üzrə əsas məbləğin qaytarılması	21	(10,450)	(5,500)
Borc alınmış vəsaitlər üzrə ödənilmiş maliyyə xərcləri	21	(3,795)	(331)
Ödənilmiş dividendlər	24	(64)	(1,602)
Təsisçilər tərəfindən ianə edilmiş vəsaitlər		886	2,121
Maliyyələşdirmə fəaliyyətinə (yönəlmiş)/daxil olan xalis pul vəsaitləri		(10,134)	3,836
Xarici valyutada saxlanılan pul vəsaitlərinin qalıqları üzrə məzənnə fərqi dəyişikliklərinin təsiri		(1,023)	31
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALETLƏRİNDƏ XALIS (AZALMA)/ARTMA		(9,698)	18,408
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, <i>ilin əvvəlinə</i>	16	18,908	500
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, <i>ilin sonuna</i>	16	9,210	18,908

21 sayılı Qeyddə əks olunan pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin istifadəsini tələb etməyən maliyyə əməliyyatları pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatdan çıxarılmışdır.

Rəhbərliyin adından:

Elnur Əliyev
İdarə Heyətinin üzvü

Əlahverən Hüseynov
Maliyyə şöbəsinin rəhbəri

8 iyul 2020-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8 iyul 2020-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

10-73-cü səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

“AZVIRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(min Azərbaycan manatı ilə)

1. QRUP HAQQINDA MƏLUMAT

Təşkilat və onun əsas fəaliyyəti

“AzVirt” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (“Cəmiyyət”) 29 iyun 1995-ci il tarixində Azərbaycanda “Azərbaycan Hava Yolları” (AZAL) Dövlət Konserni, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti və Almaniyanın Virtgen International GmbH şirkətinin iştirakı ilə müvafiq olaraq mülkiyyətin 11%, 40% və 49% bölüşdürülməsi əsasında Azərbaycan-Almaniya Birgə Müəssisəsi olaraq təsis edilmişdir və daha sonra 5 may 2004-cü il və 16 dekabr 2006-cı il tarixində Qrup “AzVirt” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti olaraq yenidən qeydiyyatdan keçmiş və özəlləşdirilmişdir. İlk öncə Bakı ərazisində şəhər yollarının tikintisi ilə məşğul olan Qrup, zaman keçdikcə yol və hava limanı infrastruktur layihələri üzrə tam xidmət göstərən beynəlxalq şirkətə çevrilmişdir. Cəmiyyət məhdud məsuliyyətli cəmiyyətdir və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmışdır.

Cəmiyyət aşağıdakı törəmə müəssisələr, filiallar və nümayəndəliklər (birlikdə “Qrup”) tərəfindən təmsil olunur:

- “AzVirt Ogranak Beograd” Belqrad, Serbiya Respublikasında qeydə alınmış və yerləşən nümayəndəlikdir;
- “AzVirt Balkan Construction” MMC Belqrad, Serbiya Respublikasında qeydə alınmış və yerləşən 100% törəmə müəssisədir;
- “AzVirt Grandja d.o.o. Sarajevo” MMC Sarayevo, Bosniya Respublikasında qeydə alınmış və yerləşən 100% törəmə müəssisədir;
- AzVirt Podruznica Sarajevo” MMC Sarayevo, Bosniya Respublikasında qeydə alınmış və yerləşən nümayəndəlikdir;
- “AZROM International Construction” Buxarest, Rumıniyada qeydə alınmış və yerləşən nümayəndəlikdir;
- “AzVirt Latviya” Riqa, Latviya Respublikasında qeydə alınmış və yerləşən nümayəndəlikdir.
- “AzVirt Astana” Astana, Qazaxıstan Respublikasında qeydə alınmış və yerləşən nümayəndəlikdir;
- “AzVirt Qırğızıstan” Bişkek, Qırğızıstan Respublikasında qeydə alınmış və yerləşən nümayəndəlikdir;
- “AzVirt Ukrayna” Kiyev, Ukrayna Respublikasında qeydə alınmış və yerləşən nümayəndəlikdir.

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı Bəşir Bünyadov küçəsi 26B, Bakı AZ1040, Azərbaycan Respublikasıdır.

Qrupun səhmdarları

31 dekabr 2019-cu və 2018-ci il tarixlərinə Qrupun dörd səhmdarı mövcud olmuşdur:

Səhmdarlar	31 dekabr 2019-cu il, %	31 dekabr 2018-ci il, %
Martin Beteiligungs GmbH & Co KG, (Almaniyada qeydiyyatdan keçmişdir)	30.00	-
Falcom Holding s.a.r.l, (Lüksemburqda qeydiyyatdan keçmişdir)	25.00	25.00
Elnur Əliyev	25.00	25.00
Walz GmbH & Co KG, (Almaniyada qeydiyyatdan keçmişdir)	20.00	-
Martin Manfred	-	30.00
Saxhariaz Valter	-	20.00
Cəmi	100.00	100.00

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Qrupun fəaliyyət mühiti

Qrup fəaliyyətini əsasən Azərbaycan Respublikası, Serbiya Respublikası, Qırğızıstan Respublikası, Ukrayna Respublikası və Bosniya Respublikasında həyata keçirir.

Azərbaycan Respublikası

Cəmiyyət fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir. Azərbaycan hökuməti iqtisadi islahatları və ölkənin hüquqi, vergi və qanunvericilik çərçivəsində inkişafını davam etdirir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək davamlı inkişafı, əsasən bu islahatlardan və sektordakı tərəqqidən, eləcə də Hökumət tərəfindən iqtisadi, maliyyə və pul siyasəti üzrə həyata keçirilmiş tədbirlərdən və Azərbaycan manatı ilə xam neftin sabit qiymətlərindən asılıdır.

2015-ci il ərzində Azərbaycanın iqtisadiyyatı neft qiymətlərinin aşağı düşməsi və Azərbaycan manatının devalvasiyası nəticəsində mənfi təsirlərə məruz qalmışdır. Bu isə kapital çıxışının azalmasına, kapital xərclərinin artmasına, inflyasiya və iqtisadi inkişaf ilə bağlı qeyri-müəyyənliklərə səbəb olmuşdur. Bu geriləmənin qarşısını almaq üçün Azərbaycan hökuməti islahatların sürətləndirilməsi və maliyyə sisteminin dəstəklənməsi üçün tədbirlər planı hazırlamışdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 6 dekabr 2016-cı il tarixli Fərmanı ilə “Milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi” təsdiq edilmişdir. Strateji yol xəritələri 2016-2020-ci illər üçün iqtisadi inkişaf strategiyasını və 2025-ci ilədək olan dövr üçün uzunmüddətli baxışı və 2025-ci ildən sonrakı dövrə hədəf baxışı özündə ehtiva edir.

Bundan əlavə, 2018-ci ildə hökumət Azərbaycan manatının sabitliyi ilə əlaqədar olaraq pul siyasətini davam etdirmiş və Azərbaycan manatını sabitləşdirən xarici valyuta ehtiyatlarını ayırmışdır. Bu siyasət 2019-cu ildə makro-iqtisadi sabitliyin qorunması məqsədi ilə davam etdirilmişdir.

Cəmiyyətin rəhbərliyi, makroiqtisadi mühitdəki dəyişiklikləri izləyir və yaxın gələcəkdə Cəmiyyətin fəaliyyətinin dayanıqlığını və inkişafını dəstəkləmək üçün zəruri hesab etdiyi tədbirləri görür.

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit reytingini qiymətləndirirlər. Fitch və S&P Azərbaycan Respublikasının reytingini “BB+” olaraq qiymətləndirmişdir. Moody’s Investors Service, ölkə üçün “Ba2” kredit reytingini təyin etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi inkişafı əsasən hökumətin vergi, hüquq, tənzimləyici və siyasi islahatlarla birlikdə həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və pul tədbirlərinin səmərəliliyindən asılıdır. Rəhbərlik, Cəmiyyətin fəaliyyətinə təsir göstərəcək iqtisadi mühitdəki bütün islahatları və nəticədə onların, Cəmiyyət maliyyə vəziyyətinə necə təsir göstərə biləcəyini proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil. Rəhbərlik hazırda müxtəlif neft qiymətləri üzrə həssaslıq təhlili həyata keçirir və biznesin davamlılığını təmin etmək üçün müvafiq tədbirlər planı hazırlayır.

Serbiya Respublikası

2019-cu ildəki iqtisadi böyümə göstəricisinin, 2018-ci ilə nisbətən azaldığı təxmin edilir, lakin 4.2% səviyyəsində sabit qalmışdır, bu da birbaşa xarici investisiyaların daha çox olması ilə yanaşı, dövlət investisiyalarının artması ilə də əlaqədardır.

İstehlak güclü olaraq qalır. İxrac həcmələrinin keçmişdəki kimi sürətlə artmaması səbəbindən xlis ixrac parametri üzrə əlavə dəyər mənfi olmuşdur. Sektorlar üzrə struktura nəzər yetirsək, 2019-cu ildə sənaye sahəsində məhsuldarlığın 0.3% artmış olduğunu, kənd təsərrüfatında isə bu göstəricinin 2018-ci ildə olduğu kimi qaldığını görürük. Digər tərəfdən xidmətlər üzrə göstəricilər tikinti sektoru ilə birlikdə ÜDM-in artımına əhəmiyyətli dərəcədə töhfə vermişdir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

2019-cu ilin üçüncü rübündə istehsal sektorunun inkişafına ən güclü təkan nəqliyyat və enerji infrastrukturunda görülən işlər, xüsusilə də “Türk axını” qaz boru kəmərinin Serbiya hissəsinin inşası nəticəsində inşaat sektorunun 35% böyüməsi vermişdir. Əmək bazarında əlverişli tendensiyalar davam etdiyi üçün xidmətlər də müsbət nəticəsini vermişdir.

Tələb tərəfini nəzərə alsaq, istehlakın əhəmiyyətli dərəcədə artması real əmək haqqında əhəmiyyətli dərəcədə artım, işsizliyin aşağı səviyyəsi və faiz dərəcələrinin aşağı düşməsi meylləri ilə əlaqədardır. İnvestisiya qoyuluşunda artma işə tikinti sektorunda baş verən artımın cari mərhələsini əks etdirir.

2019-cu ilin dördüncü rübündə inşaat sektorundakı artım, sabit investisiya səviyyəsi və sənaye istehsalının bərpası səbəbindən inkişafın yüksək tempə davam edəcəyi gözlənilir. Ümumilikdə, 2019-cu ildə Serbiyanın iqtisadi inkişaf göstəricilərinin Mərkəzi və Şərqi Avropadakı orta səviyyəyə bərabər olması ehtimal olunur.

Serbiya Milli Bankının məlumatlarına görə, davam edən investisiya qoyuluşları və istehlakın artımında olan son meyllər nəticəsində iqtisadi fəaliyyətin 2020-ci ildə təxminən 4% artması gözlənilir. Xarici investisiyaların axını əsasən ticarət sektoruna və istehsal güclərinin artmasına yönəlməsi, eləcə də xaricdən olan tələbin kifayət qədər artması fonunda, ixracın daha sürətli böyüməsi və tədiyyə balansının müsbət yöndə dəyişməsi ehtimal edilir.

2019-cu ildə inflyasiya göstəricisi nisbətən sabit olmuşdur. İlin ilk bir neçə ayında İstehlakçı Qiymət İndeksi (CPI) tədricən Serbiya Milli Bankının hədəflədiyi 3% səviyyəsinə yaxınlaşmış və aprel ayında 3.1% (bu 2019-cu il üzrə ən yüksək göstərici olmuşdur) təşkil etmişdir ki, bu da əsasən Serbiya və Avropanın böyük bir hissəsində məhsuldarlığın az olması səbəbindən ilin eyni dövrü üzrə mövsümi xarakterikdən daha çox artan tərəvəz qiymətlərinin baza göstəricisinə mənfi təsiri ilə əlaqədar olmuşdur.

2019-cu ildə Serbiya Milli Bankı müvafiq pul siyasəti ilə iqtisadi aktivliyi dəstəkləyərək geniş məzənnə sabitliyini qorumaqla inflyasiyanı nəzarət altında saxlamışdır. Bu, “Serbiya Milli Bankının 2019-cu ildə Pul Siyasəti Proqramı”-na uyğun olaraq həyata keçirilmişdir. 2019-cu il ərzində pul siyasətinin yumşaldılması, inflyasiya təzyiqlərinin zəifləməsi, dinarın davamlı olaraq güclənməsi təzyiqinin mövcudluğu, daxili və xarici tarazlığı pozan amillərin azalması və beynəlxalq səviyyədə aparıcı mərkəzi bankların pul siyasətinin yumşaldılması ilə əlaqələndirilmişdir.

Serbiya Milli Bankı, həddindən artıq məzənnə dalğalanmalarını azaltmaq və qiymət və maliyyə sabitliyini qorumaq üçün valyuta bazarına müdaxilə edərək, üzən məzənnə rejimini tətbiq etməyə davam etmişdir. Dinar il ərzində Avro/Serb dinarı məzənnəsinin hər avroya görə 117.5 dinar ətrafında mübadilə olunması fonunda nisbətən sabit qalmışdır.

Serbiya Milli Bankının, makroiqtisadi sabitliyi və davamlı iqtisadi inkişafı dəstəkləmək, pul və maliyyə siyasəti tədbirlərinin tam koordinasiyasını təmin etmək üçün qarşıdakı illərdə daha ehtiyatlı pul siyasəti yürüdülməsi ehtimal edilir. Bundan əlavə, Serbiya Milli Bankının beynəlxalq maliyyə və əmtəə bazarındakı prosesləri yaxından izləməsi və təhlil etməsi və onların Serbiyaya təsirini dəyərləndirməsi üzrə fəaliyyətini davam etdirməsi gözlənilir.

Qırğızıstan Respublikası

Qırğızıstan Respublikasının inkişaf etməkdə olan bazarı iqtisadi, siyasi və sosial, hüquqi və qanunvericilik riskləri də daxil olmaqla inkişaf etmiş bazarlara nisbətə daha çox riskə məruz qalır. Keçmiş təcrübə göstərir ki, faktiki və ya qəbul edilən maliyyə problemləri və ya inkişaf etməkdə olan ölkələrə investisiya qoyuluşu ilə əlaqəli risklərin artması ölkələrdəki investisiya mühitinə və ümumilikdə ölkə iqtisadiyyatına mənfi təsir göstərə bilər.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Qırğızıstan Respublikasında fəaliyyət göstərən müəssisələrə təsir göstərən qanun və qaydalar sürətlə dəyişməyə davam edir. Ölkədəki vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə məruz qalır və Qrupun çətinliklərlə qarşılaşmasına səbəb olan digər hüquqi və maliyyə məsələləri mövcuddur. Qırğızıstan Respublikasının gələcək iqtisadi inkişaf istiqamətləri, hökumətin hüquqi, tənzimləmə və siyasi müstəvilərdə birlikdə həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və pul tədbirlərindən çox asılıdır.

Qırğızıstan Respublikasında iqtisadi və sosial islahatlar davam etdirilir. İnkişaf etməkdə olan bir ölkə olaraq Qırğızıstan, ümumi olaraq inkişaf etmiş bazar iqtisadiyyatı ilə əlaqəli formalaşmış bir işgüzar və hüquqi mühitə sahib deyildir. Bundan əlavə, Qırğızıstan Respublikası hökuməti adətən daha inkişaf etmiş bazar iqtisadiyyatı mövcud olan ölkələrdə olduğu standartlara uyğun bank, məhkəmə, vergi və hüquq mühitində islahatları tam başa çatdırmamışdır. Buna görə də, Qırğızıstan Respublikasında mövcud olan risklər inkişaf etmiş bazar iqtisadiyyatına malik olan ölkələrindəki risklərdən fərqlənir.

Ukrayna Respublikası

Ukrayna Respublikasının iqtisadiyyatı 2019-cu ildə sabit şəkildə böyümüşdür, real ÜDM 2018-ci ilin sonundakı 3.4% göstəricisi ilə müqayisədə 3.2% artmışdır. 2019-cu ildə tədiyyə balansının kəsiri ÜDM-in 0.7%-nə qədər azalmış və dövlət və real sektorlar üzrə kapital axını isə bu göstəricinin mənfə təsirlərini ümumiyyətlə sıfıra endirmişdir. Nəticədə ölkənin ümumi beynəlxalq ehtiyatları 2012-ci ilin sonundan bəri ən yüksək səviyyəyə çatmışdır.

2019-cu ildə inflyasiya təzyiqləri azalmışdır: istehlak qiymətləri inflyasiyası, 2018-ci ildəki 9.8% ilə müqayisədə altı illik minimal göstərici sayılan 4.1% səviyyəsinə düşmüşdür. Ukrayna Milli Bankı (“UMB”) 2015-ci ildə elan edilmiş orta müddətli inflyasiya hədəfi olan $5\% \pm 1$ göstəricisinə çatmışdır. 2019-cu ildə inflyasiyanın hədəflənmiş səviyyəyə qədər düşməsi, əsasən, UMB-nin qiymət sabitliyinin təmin olunmasına yönəlmiş ardıcıl pul siyasətinin və mühafizəkar maliyyə siyasətinin nəticəsində mümkün olmuşdur.

Sürətli deflyasiyanın əsas səbəbi 2019-cu ilin əksər hissəsi üzrə bazarda mövcud olan xarici valyutanın həddindən artıq artması ilə yaranan qırvnanın möhkəmlənməsi olmuşdur. Öz növbəsində xarici valyuta təklifinin artmasına böyük miqdarda xarici valyuta gəlirlərini satan ixracatçılar və qırvnada denominasiya edilmiş dövlət istiqrazlarına xüsusi maraq göstərən xarici investorlar səbəb olmuşdur. Uzun müddət davam edən makroiqtisadi sabitlik və yüksələn gəlirlər ilə, qeyri-rezidentlərin qırvnada olan daxili dövlət borc qiymətli kağızlarına qoyduqları investisiya portfeli 2019-cu ildə 4.3 milyard dollar artmışdır. Digər tərəfdən, kənd təsərrüfatında daha yüksək məhsuldarlıq, xüsusilə taxıl və dənli bitkilər üzrə yüksək səviyyədə məhsulun əldə edilməsinə səbəb olmuş və nəticədə ölkənin ixrac gəlirləri artmışdır. İxrac olunan malların qiymətlərinin azalması və idxal qiymətlərinin düşməsi fonunda ticarət şərtləri yaxşılaşmış və bu da Ukraynada mövcud olan xarici valyuta təklifinin artmasına səbəb olmuşdur.

2019-cu ildə bank sistemində dördüncü rübdə əhəmiyyətli dərəcədə artan likvidliyin (bankların müxbir hesablardakı qalıqlarından və Milli Bankın depozit sertifikatlarından da görüldüyü kimi) artması davam etmişdir. Dövriyyədə olan əmanət sertifikatları 2019-cu ildə 90 milyard UAH artaraq, 2019-cu ilin sonunda 151.9 milyard UAH olmuşdur. Bankların müxbir hesablardakı qalıqlar 16.7 milyard UAH artaraq 52.4 milyard UAH təşkil etmişdir.

31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fitch və Standard & Poor's Ukraynanın suveren reytingini B səviyyəsinə qaldırmış və Moody's Ukrayna üçün Caa1 reytingini təsdiqləmişdir (31 dekabr 2018-ci il tarixinə, Standard & Poor's and Fitch-ə əsasən Ukraynanın suveren reytingi reytingi B-, Moody's-in dəyərləndirilməsinə görə isə Caa1 olmuşdur).

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

2019-cu ildə Ukrayna Respublikasının iqtisadiyyatına Luqansk və Donetsk vilayətlərinin bəzi bölgələrində, habelə Rusiya ilə mürəkkəb siyasi və iqtisadi münasibətlərdəki həll edilməmiş silahlı qarşıdurma təsir göstərmişdir. 2018-ci ilin sonlarında Rusiya tərəfindən tətbiq olunan əlavə ticarət məhdudiyyətləri və global enerji qiymətlərinin aşağı olması Rusiyanın Ukraynanın ümumi ixracında və mal idxalındakı payını daha da azaltmışdır (2019-cu ildə müvafiq olaraq 5.7% və 11.2% -ə qədər). Digər tərəfdən, Avropa Birliyi 2019-cu ildə Ukraynanın ən böyük ticarət tərəfdaşı olaraq qalmış və ölkənin ümumi xarici ticarət əməliyyatları həcmində üçdə birindən çoxunu təşkil etmişdir. Digər məsələlər arasında bu göstərici, Ukrayna ilə AB arasında qurulmuş “Dərin və Müfəssəl Azad Ticarət Sahəsi” sazişi ilə əlaqəli olmuşdur.

Yuxarıda göstərilən amillərin Qrupun maliyyə vəziyyətinə və hesabat dövründəki fəaliyyətinə məlum və qiymətləndirilən təsiri bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında nəzərə alınmışdır. Rəhbərlik, mövcud mühitdə baş verən hadisələri izləyir və lazım olduqda hər hansı bir mənfi təsiri minimuma endirmək üçün tədbirlər görür. Siyasi, makroiqtisadi və ya beynəlxalq ticarət şərtlərindəki növbəti mənfi tendensiyalar Qrupun maliyyə vəziyyətinə və fəaliyyətinə hazırda müəyyənləşdirilməyən bir şəkildə daha da mənfi təsir göstərə bilər.

Bosniya və Herseqovina Respublikası

Bosniya və Herseqovinada iqtisadi artım, ilk növbədə, sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarının səviyyəsinin azalması ilə əlaqədar olaraq, 2018-ci ildəki 3.7%-dən 2019-cu ildə 2.6%-ə qədər azalmışdır. Xərclər baxımından iqtisadiyyatda, xüsusən də əsas metal və mineral məhsulların ixracında azalma müşahidə edilmişdir. Bununla yanaşı, fərdi istehlak göstəricisi artmış, əvvəlki iki ildə mövcud olan göstəricilərdən bir faiz bəndi daha yüksək olmuş və illik 2.4% təşkil etmişdir.

Artan yanacaq qiymətlərinin və siqaretə tətbiq olunan aksiz rüsumlarının fonunda, 2018-ci ilin ilk yarısında illik müqayisədə 0.3%-dən 1.8%-ə yüksəldikdən sonra inflyasiya göstəricisi, qalan illər üçün də bu səviyyədə sabit qalmışdır. Inflyasiya göstəricisi 2019-cu ildə, sentyabr ayında illik olaraq 0.3% geriləmiş və azalmağa başlamışdır. Bu azalma ilk növbədə nəqliyyat qiymətlərində artımının yavaşlaması səbəbindən baş vermişdir.

İki qurumda və Brčko bölgəsində müxtəlif qaydalarla işgüzar mühit Avropada ən qarışıqlardan biri olaraq qalır. Özal sektorun iqtisadi normativlərin tənzimlənməsi, eləcə də bürokratiya və parafiskal rüsumların azalmasından faydalanması ehtimal edilir.

2. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNSİPLƏRİ

Hesabatların uyğunluğunun bəyanı

Hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartları (“MHBS”) və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“MHBSŞK”) tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

MHBS-ə uyğun hazırlanmış konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini və yaxın gələcəkdə işini normal şərtlər altında davam etdirəcəyini nəzərdə tutur. Rəhbərlik, Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və qaydalarına müvafiq olaraq ləğv etmək, kommersiya fəaliyyətini dayandırmaq və ya kreditörlerden müdafiə olunmaq yollarını axtarmaq niyyəti və ya zərurəti olmadan Qrupun yaxın gələcəkdə işini davam etdirəcəyini düşünür.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

Müvafiq olaraq, aktivlər və öhdəliklər normal şərtlər altında Qrupun aktivlərini reallaşdıracağı və öhdəliklərini yerinə yetirəcəyi əsaslar üzrə qeydə alınır. Bəzi maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən Qrupun fasiləsizlik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri və nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələləri və fasiləsizlik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesablara daxil edilməsini əhatə edir.

Fasiləsizlik prinsipinin fərziyyələrinə dair Rəhbərliyin qiymətləndirməsinə müəyyən vaxt çərçivəsində mahiyyəti üzrə qeyri-müəyyən hadisələr və şərtlərin gələcək nəticələri haqqında fikir bildirilməsi daxildir.

Təqdimatın digər əsasları

MHBS-ə uyğun hazırlanmış konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları, başqa cür qeyd edilməyə qədər, Azərbaycan Manatı (“AZN”) ilə ifadə edilir. MHBS-ə uyğun hazırlanmış konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları tarixi dəyər əsasında tərtib edilmişdir.

Qrup mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunlarına müvafiq olaraq təşkil etmişdir. Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları mühasibat yazılışları əsasında hazırlanmış və MHBS-ə uyğunlaşdırılmışdır. Bu düzəlişlərə əsas əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirən yenidən təsnifləşdirmələr, o cümlədən müəyyən aktivlər və öhdəliklərin, gəlir və xərclərin müvafiq maliyyə hesabatının məzmununa yenidən təsnifləşdirmələri daxildir.

Əsas uçot prinsipləri aşağıda göstərilir:

Konsolidasiyanın prinsipləri

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Qrup və törəmə müəssisələrinin (Qrup tərəfindən nəzarət edilən müəssisələr) maliyyə hesabatlarını birləşdirir. Nəzarət, fəaliyyətlərdən mənfəət əldə etmək üçün investisiya obyektinin maliyyə və əməliyyat siyasətini idarə edilməsində Qrupun səlahiyyətli olduğu zaman təmin edilir.

İl ərzində alınmış və ya satılmış törəmə müəssisələrin gəlir və xərcləri müvafiq olaraq, alınma tarixindən etibarən və satılma tarixinə qədər məcmu gəlir haqqında konsolidasiya edilmiş hesabata daxil edilir.

Hətta qeyri-nəzarət payı üzrə nəticələr mənfəi saldo ilə yekunlaşdığı hallarda belə törəmə müəssisələrin cəmi məcmu gəliri Qrupun sahibkarlarına və qeyri-nəzarət payına aid edilir.

Zəruri olduqda, törəmə müəssisələrin mühasibat uçotu siyasətini Qrupun digər üzvləri tərəfindən istifadə edilmiş siyasətlərə uyğunlaşdırmaq məqsədilə törəmə müəssisələrin maliyyə hesabatlarına düzəlişlər olunur.

Bütün qrupdaxili əməliyyatlar, qalıqlar, gəlir və xərclər konsolidasiya zamanı tam silinir.

Qrupun mövcud törəmə müəssisələrində olan iştirak payında dəyişikliklər

Törəmə müəssisələrində olan Qrupun iştirak payında dəyişikliklər törəmə müəssisələrin üzərində olan nəzarətin itirilməsi ilə nəticələnir və kapital əməliyyatları kimi qeyd olunur. Qrupun nəzarət və qeyri-nəzarət paylarının qalıq dəyəri törəmə müəssisələrində olan iştirak payındakı müvafiq dəyişiklikləri göstərmək üçün dəyişdirilmişdir. Qeyri-nəzarət payında olan dəyişikliklərin göstərilməsindən yaranan hər hansı bir fərq və əlavə olaraq ödənilmiş və ya alınmış payın ədalətli dəyəri bilavasitə kapitalda göstərilir və Qrupun səhmdarlarına aiddir.

Qrup törəmə müəssisədə olan nəzarət payını itirdikdə silinmələr üzrə mənfəət və ya zərər (i) hesablanmış ədalətli dəyərinin məcmusu və istənilən bölüşdürülməmiş payın ədalətli dəyəri və (ii) törəmə müəssisənin aktivləri (qudvil daxil olmaqla) və öhdəliklərinin əvvəlki qalıq dəyəri və istənilən qeyri-nəzarət payları arasındakı fərq kimi hesablanır. Törəmə müəssisənin aktivləri ədalətli dəyerdə və ya yenidən qiymətləndirilmiş dəyerdə uçota alındıqda və müvafiq məcmu gəlir və ya zərər

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

digər məcmu gəlirdə tanındıqda və kapitalda yığıldıqda, əvvəllər digər məcmu gəlirdə tanınmış və kapitalda yığılmış məbləğlər Qrupun müvafiq aktivləri bilavasitə sildişi güman edilərək hesablanır (yəni müvafiq MHBS-də müəyyən edildiyi kimi mənfəət və ya zərərə yenidən təsnif edilmiş və ya bölüşdürülməmiş mənfəətə birbaşa köçürülmüş).

Nəzarətin itirildiyi tarixdə keçmiş törəmə müəssisədə hər hansı bölüşdürülməmiş investisiyanın ədalətli dəyəri MUBS 39 “Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə” standartı çərçivəsində sonrakı mühasibat uçotu üzrə ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyər və ya müvafiq olduqda, asılı və ya birgə nəzarət edilən müəssisədə investisiyanın ilkin tanınması zamanı ilkin dəyər kimi qiymətləndirilir.

Müəssisələrin birləşməsi

Müəssisələrin birləşməsi satınalma metodu üzrə uçota alınır. Müəssisələrin birləşməsində köçürülmüş kompensasiya, Qrup tərəfindən köçürülmüş aktivlərin, əldə edilmiş müəssisənin keçmiş sahibləri üçün Qrup tərəfindən yaranan öhdəliklərin və Qrup tərəfindən buraxılan səhm payı üzrə iştirakın alışı tarixinin ədalətli dəyərlərinin cəmi kimi hesablanacaq ədalətli dəyərde ölçülməlidir. Satınalma ilə əlaqəli xərclər adətən yarandığı anda mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Alış tarixində, əldə edilmiş müəyyən edilə bilən aktivlər və qəbul edilmiş öhdəliklər aşağıdakılar istisna olmaqla alış tarixində ədalətli dəyərde tanınır:

- Təxirə salınmış vergi aktivləri və ya öhdəlikləri, yaxud işçilərin mükafatlandırılması razılaşmaları ilə əlaqədar öhdəliklər və ya aktivlər müvafiq olaraq MUBS 12 “Mənfəət vergisi” və MUBS 19 “İşçilərin mükafatlandırılması” standartlarına əsasən ölçülür və tanınır;
- Əldə edilmiş müəssisənin səhm əsasında ödəniş sövdələşmələri və ya əldə edilmiş müəssisənin səhm əsasında ödəniş sövdələşmələri ilə Qrupun səhm əsasında ödəniş sövdələşmələrinin dəyişdirilməsi ilə əlaqədar pay alətləri və öhdəlikləri MHBS 2 “Alış Tarixində Pay Alətləri əsasında Ödəmə” standartı əsasında ölçülməlidir; və
- MHBS 5 “Satış üçün saxlanılan uzunmüddətli aktivlər və dayandırılmış fəaliyyətlər” standartı əsasında satış üçün saxlanılan kimi təsnif edilmiş aktivlər (və ya xaricolma qrupu) həmin standarta müvafiq olaraq ölçülməlidir.

Qudvil köçürülmüş kompensasiyanın, əldə edilmiş müəssisədə hər hansı nəzarət səhm paketinə malik olmayan iştirak payının məbləğinin və əldə edilmiş müəssisədə alıcı müəssisənin əvvəllər sahib olduğu səhm payı üzrə iştirakın alışı tarixində ədalətli dəyərinin yekun məbləği əldə edilmiş müəyyən edilə bilən aktivlər və ya qəbul edilmiş öhdəliklərin alışı tarixində xalis məbləğini üstələdiyi təqdirdə tanınmalıdır. Təkrar qiymətləndirmədən sonra əldə edilmiş müəyyən edilə bilən aktivlər və qəbul edilmiş öhdəliklərin alışı tarixində xalis məbləği köçürülmüş kompensasiyanın, əldə edilmiş müəssisədə hər hansı nəzarət səhm paketinə malik olmayan iştirak payının məbləğinin və əldə edilmiş müəssisədə alıcı müəssisənin əvvəllər sahib olduğu səhm payı üzrə iştirakın alışı tarixində ədalətli dəyərinin yekun məbləğini üstələyərsə, artıq məbləğ güzəştli alışdan yaranan gəlir kimi dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Cari sahibkarlıq payları və onların sahiblərinə ləğvetmə hadisəsində müəssisənin xalis aktivlərinin proporsional paylarına sahib olmaq hüququ olan nəzarət səhm paketinə malik olmayan iştirak payları ədalətli dəyərde və ya əldə edilmiş müəssisənin müəyyən edilə bilən xalis aktivlərinin tanınan məbləğində cari sahibkarlıq alətlərinin proporsional payında ölçülməlidir. Ölçmə bazasının seçimi əməliyyatlar əsasında həyata keçirilir. Başqa bir ölçülmə əsası standartlar tərəfindən tələb edilməyənə qədər, nəzarət səhm paketinə malik olmayan iştirak paylarının bütün digər komponentləri onların alışı tarixində ədalətli dəyərde ölçülməlidir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

Biznes birləşməsində Qrup tərəfindən köçürülmüş kompensasiyaya şərti kompensasiya razılaşmasından meydana çıxan hər hansı aktiv və öhdəliklər daxil olduqda, şərti kompensasiya alış tarixində ədalətli dəyərində tanınmalıdır və biznes birləşməsində köçürülən kompensasiyanın bir hissəsi olaraq daxil edilməlidir. Ölçülmə dövrünün düzəlişləri olaraq müəyyən edilən şərti kompensasiyanın ədalətli dəyərindəki dəyişikliklər uyğun olaraq qüvvəyə qərarşü müvafiq düzəlişlə uyğunlaşdırılır. Ölçülmə dövrü üzrə düzəlişlər alış tarixində mövcud olan faktlar və şəraitlər haqqında ölçülmə dövrü ərzində (ölçülmə dövrü alış tarixindən etibarən bir ildən artıq olmamalıdır) əldə edilmiş əlavə məlumatlardan yaranmış düzəlişlərdir.

Ölçülmə dövrünün düzəlişləri olaraq müəyyən edilməyən şərti kompensasiyanın ədalətli dəyərindəki dəyişikliklər üzrə sonrakı dövrün uçotu şərti kompensasiyanın təsnifləndirilmə şəklindən asılıdır. Kapital kimi təsnifləşdirilmiş şərti kompensasiya hesabat tarixindən sonrakı dövrdə yenidən ölçülməməli və onun sonrakı hesablaşması kapital daxilində uçota alınmalıdır.

Aktiv və ya öhdəlik olaraq təsnifləşdirilmiş şərti kompensasiya hesabat tarixindən sonrakı tarixlərdə MUBS 39 “Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə”, və ya MUBS 37 “Ehtiyatlar, Şərti Öhdəliklər və Şərti Aktivlər” standartlarına və konsolidasiya edilmiş mənfəət və zərər hesablarında tanınmış müvafiq gəlir və ya zərərlərə müvafiq olaraq yenidən ölçülür.

Mərhələlərlə əldə edilmiş müəssisələrin birləşməsində Qrup alış tarixində (Qrupun nəzarəti əldə etdiyi tarixdə) ədalətli dəyərdə özünün əvvəllər əldə edilmiş müəssisədə sahib olduğu səhm payı üzrə iştirakı yenidən ölçməli və mövcud olduğu təqdirdə yaranan gəlir və ya zərəri müvafiq olaraq mənfəət və ya zərər hesablarında tanınmalıdır. Alış tarixindən əvvəlki hesabat dövrlərində digər məcmu gəlirlərdə tanınmış əldə edilmiş müəssisədə səhm payı üzrə iştirakdan yaranmış məbləğlər səhm payı üzrə iştirakı birbaşa xaric edərsə, tələb olunacaq eyni əsasda tanındığı təqdirdə mənfəət və zərər hesablarına təsnifləşdirilir.

Əgər müəssisələrin birləşməsi üçün aparılan ilkin uçot, birləşmənin baş verdiyi hesabat dövrünün sonuna qədər tamamlanmamışdırsa, Qrup öz maliyyə hesabatlarında uçotun tamamlanmadığı bəndlər üçün müvəqqəti məbləğlər haqqında məlumat verməlidir. Ölçülmə dövrü ərzində (yuxarıda qeyd olunmuşdur) Qrup alış tarixindəki kimi mövcud olan faktlar və şəraitlər haqqında əldə edilmiş və məlum olduğu təqdirdə həmin tarixdən başlayaraq tanınmış məbləğlərin ölçülməsinə təsir göstərmiş olacaq yeni məlumatı əks etdirmək üçün alış tarixində tanınmış müvəqqəti məbləğlərə retrospektiv qaydada düzəliş etməlidir.

Əgər ana şirkət öz törəməsi üzərində nəzarəti itirirsə, bu zaman keçmiş törəmə müəssisənin aktivlərinin və öhdəliklərinin maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidə edilmiş hesabatda tanınmasını dayandırır. Nəzarətin itirilməsi törəmə üzərində nəzarətin itirilməsi deməkdir, yəni investisiya obyektini idarə etmir və ya investisiya obyektində müxtəlif gəlirlər əldə etmək və öz səlahiyyəti ilə investisiya obyektinin gəlirlərinə təsir göstərə bilmir.

Əmlak, tikili və avadanlıqlar

Əmlak, tikili və avadanlıqlar yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla tarixi dəyəri ilə tanınır.

Əsas istismar və təmir xərcləri əvəzləşdirilən aktiv və ya aktivin hissələri, yoxlama xərcləri və əsaslı təmir xərclərindən ibarətdir. Aktiv və ya aktivin bir hissəsi ayrıca olaraq amortizasiya olunduqda və cari olaraq silindikdə və ya əvəzləşdirildikdə və həmin aktivlə bağlı gələcək iqtisadi gəlirlərin qrupa axını ehtimal olunduqda, xərclər kapitallaşdırılır. Aktivin hissəsi bir komponent olaraq ayrıca nəzərə alınmadıqda, əvəzləşdirmə dəyəri dərhal silinən əvəzləşdirilən aktivlərin qalıq dəyərini qiymətləndirmək üçün istifadə olunur. Əsas istismar proqramları ilə bağlı yoxlama xərcləri kapitallaşdırılır və növbəti yoxlama dövrü ərzində amortizasiya olunur. Bütün digər istismar xərcləri baş verdiyi zaman xərc olaraq tanınır.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(*min Azərbaycan manatı ilə*)

Köhnəlmə

Digər əmlak, tikili və avadanlıqlar üzrə amortizasiya həmin əmlak, tikili və avadanlıqların qiymətini təxmin edilən faydalı istifadə müddət üzrə düz xətt metodu ilə hesablanır:

Binalar	2%
Tikili və avadanlıqlar	4%
Maşın və avadanlıqlar	10%
Kompüter və avadanlıqlar	20%
Məbel və qurğular	20%
Nəqliyyat vasitələri	20%
Qeyri-maddi aktivlər	10%
Aktivlərdən istifadə hüququ	icarə müddətindən asılıdır

Aktivin qalıq dəyəri dedikdə aktivin artıq istifadə edilmiş olması və istifadə müddətinin sonunda olacağı vəziyyətdə olması fərziyyəsi ilə Qrupun həmin aktivin satışından əldə ediləcəyi vəsaitlərin məbləği, çıxılışın satışın təxmini xərcləri, nəzərdə tutulur. Aktivin qalıq dəyəri belə o halda sıfır olur ki, Qrup həmin aktivini onun istifadə müddətinin sonuna qədər istifadədə saxlamaq niyyətində olsun. Aktivlərin qalıq dəyərləri və istifadə müddətləri hər bir hesabat tarixində müvafiq surətdə yenidən təhlil edilir və dəqiqləşdirilir.

Qalıq dəyəri, faydalı ömür təxminləri və amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq tətbiq edilir.

Əmlak, qurğu və avadanlıqların satışı və ya silinməsindən yaranan gəlir və ya zərər aktivin satışdan daxil olan vəsaitlər və qalıq məbləği arasındakı fərq olaraq müəyyən edilir və məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınır.

Əmlak, tikili, avadanlıqlar, qeyri-maddi aktivlər və bioloji aktivlərin faydalı istismar müddəti

Qrupun mülkiyyətində olan əmlak, tikili, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər Qrupun rəhbərliyinin həmin aktivlərlə bağlı biznes planları və əməliyyat hesablamalarına müvafiq olaraq faydalı istismar müddətləri üzrə düz xətt metodundan istifadə edilməklə hesablanılır.

Uzunmüddətli aktivlərin təxmin edilən faydalı istismar müddəti və qalıq dəyərinə aktivlər, xidmət texnologiyaları, qanunvericilikdə dəyişikliklər, gözlənilməyən əməliyyat şəraitinin istismar dərəcəsi təsir edir. Qrupun rəhbərliyi vaxtaşırı tətbiq edilən faydalı istismar müddətini nəzərdən keçirir. Bu təhlillər aktivlərin cari texniki vəziyyəti və Qrupa iqtisadi fayda gətirəcəkləri dövr üzrə aparılır.

Yuxarıda göstərilən amillərdən hər hansı biri köhnəlmənin gələcək dərəcələrinə, eləcə də əmlak, tikili, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərinə təsir göstərə bilər.

Əmlak, tikili və avadanlıqlar, qeyri-maddi aktivləri və bioloji aktivlərin dəyərsizləşməsi

Hər bir hesabat dövrünün sonunda Qrup öz maddi və qeyri-maddi aktivlərini dəyərsizləşmə zərərçəkliyinin baş verməsini təyin etmək məqsədi ilə təhlil edir. Əgər belə hal mövcud olarsa bu aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ təyin edilir və dəyərsizləşmə zərərinin məbləği (əgər varsa) hesablanır. Fərdi aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğin təyin edilməsi mümkün olmadıqda Qrup aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin qalıq dəyərini təhlil edir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ satış xərcləri və istifadə dəyəri çıxılmaqla ədalətli dəyərdən daha yüksəkdir. İstifadə dəyərinin qiymətləndirilməsində proqnozlaşdırılmış gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti pulun zaman dəyəri və pul vəsaitlərinin gələcək hərəkəti ilə bağlı proqnoza uyğun gəlməyən aktivə xas risklər üzrə cari bazar qiymətləndirmələrini əks etdirən Qrupun kredit dərəcələrindən istifadə etməklə pul vəsaitlərinin cari dəyərində qədər diskontlaşdırılır.

Əgər aktiv (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidi) üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyərindən azdırsa onun qalıq dəyəri qaytarılması mümkün olan məbləğə qədər azaldılır. Dəyərsizləşmə zərəri birbaşa mənfəət və zərər hesablarında qeyd olunur.

Dəyərsizləşmə zərərlərinə səbəb olan hallar növbəti dövrlərdə aradan qalxdıqda aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyəri yenidən təyin edilmiş məbləğə qədər artırılır amma yeni təyin edilmiş qalıq dəyəri aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) keçmiş dövrlərdə dəyərsizləşmə itkilərinin tanınmasından öncə mövcud olan qalıq dəyərindən daha çox ola bilməz.

Dəyərsizləşmə zərərlərinin yenidən qiymətləndirmə nəticəsində yaranmış artım olaraq tanındığı halda müvafiq aktiv yenidən qiymətləndirmə dəyərində qazanılırsa, dəyərsizləşmə zərərlərinin geri qaytarılması dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Əmlak, tikili və avadanlıqlar üzrə avans ödənişləri

Avans ödənişləri dəyərsizləşmə zərərləri üzrə ehtiyatların çıxılması ilə tanınır. Avans ödənişi uzunmüddətli kimi o zaman təsnifatlaşdırılır ki, avans ödənişi ilə əlaqədar olan malların və ya xidmətlərin əldə edilməsi bir ildən sonra gözlənilir və ya avans ödənişi ilkin tanınmadan sonra uzunmüddətli aktiv kimi tanınacaq aktivə aiddir.

Qrupun aktiv üzərində nəzarət əldə etdiyi və bu aktivlə əlaqədar gələcəkdə iqtisadi mənfəətlərin Qrupa axını ehtimal edildiyi hallarda aktivin əldə edilməsi üçün edilən avans ödənişləri aktivin qalıq dəyərində ötürülür. Digər avans ödənişləri mallar və ya xidmətlər alındıqdan sonra mənfəət və zərər hesablarında əks etdirilir. Avans ödənişlərinə aid olan aktivlərin, malların və ya xidmətlərin alınmaması üzrə müəyyən göstəricilər yarandıqda avans ödənişinin qalıq dəyəri müvafiq olaraq silinir və dəyərsizləşmə zərəri mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Müştəridə saxlanılan və sonradan geri qaytarılması gözlənilən əmanətlər

Müştəridə saxlanılan və sonradan geri qaytarılması gözlənilən əmanətlər effektiv faiz metodundan istifadə edilməklə amortizasiya olunmuş dəyərdə uçota alınır.

Mal-material ehtiyatları

Mal-material ehtiyatları faktiki qiymət və ya daha aşağı olarsa xalis mümkün satış qiyməti ilə uçota alınır. Mal-material ehtiyatlarının maya dəyəri orta çəkili dəyər üsulu ilə müəyyən olunur və mal-material ehtiyatlarının cari yeri və vəziyyətinə gətirilməsi ilə bağlı bütün xərclər daxil edilir.

İlkin dəyərə birbaşa material xərcləri, əmək və bölüşdürülən material və istehsal xərcləri daxildir. İstehsal prosesində və hazır məhsulların maya dəyərində xammalın alınması üzrə xərclər və sabit və dəyişən xərclərin ayrılması və birbaşa əmək kimi emal xərcləri daxildir.

Xalis satış dəyəri tamamlanma üçün təxmin edilən xərclər və satış xərcləri çıxılmaqla mal-material ehtiyatları üzrə ehtimal edilən satış qiyməti ilə əks etdirilir. Müvafiq olduqda, köhnəlmiş və az istifadə edilən mal-material ehtiyatları üzrə ehtiyatlar tanınır. Mal-material ehtiyatlarının qalıq dəyərini onların xalis satış dəyərində qədər azaltmaq üçün dəyərsizləşmə üzrə tutulmalar və köhnəlmiş və az istifadə edilən mal-material ehtiyatları üzrə ehtiyatlar inzibati xərclər olaraq mənfəət və ya zərər hesablarına və digər məcmu gəlirə daxil edilir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Verilmiş kreditlər

Verilmiş kreditlər Qrup tərəfindən müştərilərin kreditini satınalmaq və ya kredit vermək üçün avans şəklində nağd pul verildiyi zaman qeydə alınır. Biznes modeli və pul vəsaitlərinin hərəkəti xarakteristikasına əsasən Qrup verilmiş kreditləri aşağıdakı ölçülmə kateqoriyalarından birində təsniflədirir:

- AD: müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması üçün saxlanılan kreditlər və YƏMFÖ-ni təmsil edən həmin pul vəsaitlərinin hərəkəti və könüllü olaraq MZVƏD-də təyin olunmayan kreditlər; və
- MZVƏD: YƏMFÖ sınağını keçməyən və ya MZVƏD-də ölçülən AD və ya DMGVƏD üzrə digər meyarlara cavab verməyən kreditlər.

Maliyyə alətləri - əsas qiymətləndirmə üsulları

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında könüllü şəkildə əməliyyat həyata keçirilərkən aktiv satmaq üçün alınacaq və öhdəliyi ötürərkən ödəniləcək dəyərdir. Ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq fəal bazarda alınıb satıla bilən qiymət ilə təsdiqlənir. Fəal bazar, qiymətlər haqqında davamlı olaraq məlumat əldə etmək üçün aktiv və öhdəliklər üzrə əməliyyatların kifayət qədər tez müddətdə və həcmdə həyata keçirildiyi bazardır.

Fəal bazarda alınıb satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri ayrı-ayrı aktiv və ya öhdəliklərin bazar qiymətinin müəssisənin istifadəsində olan aktiv və ya öhdəliklərin miqdarına hasili nəticəsində alınan məbləğ kimi ölçülür. Bu hal hətta bazarın normal gündəlik ticarət dövriyyəsi müəssisənin istifadəsində olan aktiv və öhdəliklərin qarşılınması üçün kifayət qədər olmadıqda və bir əməliyyat üzrə mövqelərin satılması üçün sifarişlərin yerləşdirilməsi bazar qiymətinə təsir etdikdə baş verir.

Əməliyyatın qiyməti haqqında bazar məlumatı olmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün pul axınlarının diskontlaşdırılması modelindən, həmçinin bazar şərtləri ilə həyata keçirilən analogi əməliyyatlar haqqında məlumatlara və ya investisiya olunan müəssisələrin cari dəyərinə əsaslanan modellərdən istifadə edilir.

Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi nəticələri aşağıda göstərildiyi kimi ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələrinə görə təhlil edilir: (i) 1-ci Səviyyəyə oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda kotirovka olunan (düzəliş edilməyən) qiymətlər ilə qiymətləndirmələr aiddir, (ii) 2-ci Səviyyəyə aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (yəni, qiymətlər) və ya dolayısı ilə (yəni, qiymətlər əsasında hesablananlar) müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli ilkin məlumatların istifadə edildiyi qiymətləndirmə üsulları ilə qiymətləndirmələr aiddir (iii) 3-cü Səviyyəyə aid olan qiymətləndirmələr yalnız müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanmır (yəni, qiymətləndirmə üçün əhəmiyyətli həcmdə müşahidə oluna bilməyən ilkin məlumatlar tələb edilir). Ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri arasında köçürmələr hesabat dövrünün sonunda baş vermiş hesab edilir.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birbaşa olaraq maliyyə alətinin alışı, buraxılması və ya satışı ilə əlaqəlidir. Əlavə xərc əməliyyat həyata keçirilmədiyi təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlərə (satış üzrə agentlər kimi fəaliyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilərə, brokerlərə və dilerlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalarına ödəmələr, eləcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Əməliyyat xərclərinə borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxili inzibati və ya saxlama xərcləri daxil edilmir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTI

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

Amortizasiya edilmiş dəyər əsas məbləğin ödənilməsi çıxılmaqla, lakin hesablanmış faizləri daxil etməklə, maliyyə aktivləri üçün isə dəyərsizləşmə zərərləri üzrə hər hansı silinməni çıxmaqla aktivlərin ilkin dəyərini əks etdirir. Hesablanmış faizlərə ilkin uçot zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödəniş məbləği üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya edilmiş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq maddələrin balans dəyərinə daxil edilir.

Effektiv faiz metodu maliyyə alətinin balans dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün faiz gəlirləri və ya xərclərinin müvafiq dövr ərzində uçota alınması metodudur. Effektiv faiz dərəcəsi, təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxilolmaları (kreditlər üzrə gələcək zərərlər istisna olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin xalis balans dəyərinə diskontlaşdırılan dəqiq dərəcədir. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aləti üçün nəzərdə tutulan dəyişkən faiz dərəcəsi üzrə kredit spreadini əks etdirən mükafatlar və ya diskont və yaxud bazar qiymətlərindən asılı olaraq müəyyən edilməyən digər dəyişkən amillər istisna olmaqla, faiz dərəcələrinin növbəti dəyişdirilmə tarixinə qədər dəyişkən faizli alətlər üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini diskont etmək üçün istifadə edilir. Bu cür mükafatlar və ya diskontlar maliyyə alətinin gözlənilən tədavül müddəti ərzində amortizasiya edilir. Diskont dəyərini hesablanmasına müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsini təşkil edən bütün komissiyalar daxildir. İlkin tanınmada satın alındıqda və ya əldə edildikdə kredit dəyərsizləşməsinə uğramış aktivlər (“SƏKD”) üzrə effektiv faiz dərəcəsi kredit riskinə uyğunlaşdırılır, yəni ilkin tanınmada müqavilə ödənişlərinin əvəzinə ehtimal olunan pul vəsaitlərinin hərəkəti əsasında hesablanır.

Maliyyə aktivləri – ilkin tanıma

MZVƏD-də olan maliyyə alətləri ilkin olaraq ədalətli dəyerdə qeydə alınır. Bütün digər maliyyə alətləri ilkin olaraq əməliyyat xərcləri üçün tənzimlənmiş ədalətli dəyerdə qeydə alınır. İlkin tanınmada olan ədalətli dəyər əməliyyat qiyməti ilə sübut edilir. İlkin tanınma zamanı mənfəət və ya zərər, eyni alətdə digər mövcud müşahidə oluna bilən cari bazar əməliyyatları və ya müşahidə oluna bilən bazarlardan olan məlumatları əks etdirən qiymətləndirmə üsulu vasitəsilə ədalətli dəyər əməliyyat qiyməti arasındakı fərq sübut olunan zaman qeydə alınır. İlkin tanınmadan sonra, EOKZ üzrə ehtiyat mühasibat uçotu zərərinə səbəb olan AD-də ölçülən maliyyə aktivləri və DMGVƏD-də ölçülən borc vəsaitləri üzrə investisiyalarda tanınır.

Qanunvericilik və ya mövcud bazar qaydaları ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində alınıb-satılması nəzərdə tutulan maliyyə aktivləri (“standart şərtlərlə həyata keçirilən” alış və satışlar) Qrupun maliyyə aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini qəbul etdiyi əməliyyat tarixində qeydə alınır. Alış üzrə bütün digər əməliyyatlar müəssisənin həmin maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəfi olduqda tanınır.

Maliyyə aktivləri – təsnifat və sonrakı ölçmə – ölçü kateqoriyaları

Qrup maliyyə aktivlərini aşağıdakı ölçü kateqoriyalarında təsnifləşdirir: MZVƏD, DMGVƏD və AD. Borc maliyyə aktivlərinin təsnifatı və sonrakı ölçülməsi aşağıdakılardan asılıdır: (i) əlaqəli aktivlər portfelinə idarə etmək üçün Qrupun biznes modeli və (ii) aktivin pul vəsaitlərinin hərəkəti xüsusiyyətləri.

Maliyyə aktivləri – təsnifat və sonrakı ölçmə – biznes modeli

Biznes modeli Qrupun pul vəsaitlərinin hərəkətini təmin etmək üçün aktivlərin necə idarə olunduğunu əks etdirir - Qrupun məqsədi: (i) aktivlərdən müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq (“müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq üçün saxlamaq”) və ya (ii) həm müqavilə üzrə pul axınları, həm də aktivlərin satışından yaranan pul axınlarını toplamaq (“müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq və satmaq üçün saxlamaq”) və ya, qeyd olunanlardan heç biri (i) və (ii) tətbiq olunduğu halda, maliyyə aktivləri “digər” biznes modelinin bir hissəsi kimi təsnif edilir və MZVƏD-də qiymətləndirilir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Biznes modeli, Qrupun qiymətləndirmə tarixində mövcud olan portfel üzrə məqsədinə nail olmaq üçün öhdəsinə götürdüyü fəaliyyətlər barədə bütün müvafiq dəlillərə əsasən bir qrup aktiv (portfel səviyyəsində) üçün müəyyən edilir. Biznes modelini müəyyənləşdirməkdə Qrup tərəfindən nəzərdən keçirilmiş amillərə portfelin məqsədi və tərkibi, müvafiq aktivlər üçün pul vəsaitlərinin hərəkətinin necə alındığına dair keçmiş təcrübə, risklərin qiymətləndirilməsi və idarə olunması, aktivlərin icrasının necə qiymətləndirilməsi və menecerlərin kompensasiya olunması aiddir.

Maliyyə aktivləri – təsnifat və sonrakı ölçmə – pul vəsaitlərinin hərəkəti xarakteristikaları

Biznes modeli müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq və ya müqavilə üzrə pul axınlarını saxlamaq və satmaq üçün nəzərdə tutularsa, Qrup pul axınlarının yalnız əsas məbləğin və faizin ödənilməsini (YƏMFÖ) təqdim etməsini qiymətləndirir.

Müqavilə şərtləri əsas kreditləşmə razılaşmasına zidd olan riskə və ya qeyri sabitliyə məruz qaldıqda, maliyyə aktivini MZVƏD-də təsnifləşdirilir və ölçülür. YƏMFÖ-nün qiymətləndirilməsi aktivin ilkin tanınması ilə həyata keçirilir və sonradan yenidən qiymətləndirilmir.

Maliyyə aktivləri – yenidən təsnifat

Maliyyə alətləri portfelin idarə olunması üçün biznes modeli tamamilə dəyişikliyə məruz qaldığı zaman yenidən təsnif edilir. Yenidən təsnifləşdirmə perspektiv effektə malikdir və biznes modeli dəyişikliyindən sonrakı ilk hesabat dövrünün əvvəlindən başlayır. Cari və müqayisəli dövr ərzində müəssisə biznes modelini dəyişdirməmiş və yenidən təsnifat həyata keçirməmişdir.

Maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi – EOKZ üzrə kredit zərəri ehtiyatı

Qrup AD və DMGVƏD ilə ölçülmüş borc alətləri və kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanəti müqavilələri üzrə EOKZ-u perspektiv əsasda ölçür. Qrup EOKZ-u ölçür və hər hesabat dövrünə kredit zərəri üzrə ehtiyatı tanıyır. EOKZ ölçülməsi: (i) mümkün nəticələrin bir sıra qiymətləndirilməsi ilə təyin olunan qərəzsiz və ehtimallı məbləğini (ii) pul vəsaitlərinin müddət dəyərini və (iii) keçmiş hadisələr, gələcək şərtlər və gələcək şəraitin proqnozları barədə hər bir hesabat dövrünün sonunda qeyri-adekvat xərc və səy olmadan mövcud olan bütün məqbul və dəstəklənən məlumatları əks etdirir.

Maliyyə aktivlərinin silinməsi

Qrup bütün praktiki bərpaetmə söylərini tükətdikdə və bərpa etmək üçün ağlabatan bir gözləntinin olmadığı qənaətinə gəldikdə, maliyyə aktivləri tamamilə və ya qismən silinir. Silinmələr tanınmanın dayandırılmasını əks etdirir. Qrup, müqaviləyə əsasən ödənilən məbləğləri bərpa etmək istədiyi halda, hələ də icra fəaliyyətinə məruz qalan maliyyə aktivlərini silə bilər; lakin bərpa üçün ağlabatan gözlənti yoxdur.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

Qrup aşağıdakı hallarda maliyyə aktivlərinin tanınmasını dayandırır: (a) aktivlər geri alındıqda və ya bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatdıqda və ya (b) Qrup maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin axını üzrə mülkiyyət hüququnu ötürdükdə və ya ötürülmə haqqında müqavilə bağladıqda və bu zaman (i) həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə başqa tərəfə ötürdükdə və ya (ii) bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə ötürmədikdə və ya saxlamadıqda, lakin, həmin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu özündə saxlamadıqda.

Nəzarət qarşı tərəfin öz mülkiyyətində olan aktivini satış üzrə əlavə məhdudiyətlər qoymadan əlaqəli olmayan üçüncü tərəfə satmaq üçün praktiki imkana malik olmadığı hallarda saxlanılır.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə aktivlərinin modifikasiyası

Maliyyə aktivinin müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə əlaqədar şərtlərin yenidən müzakirə olunması və ya digər analogi dəyişikliklər 9 saylı MHBS-ə uyğun olaraq aktivin tanınmasının dayandırılması ilə nəticələnirsə, yenidən formalaşdırılmış şərtlərə uyğun olan maliyyə aləti yeni alət kimi qəbul edilir. Dəyərsizləşmə modeli də daha sonra adi qaydada yeni alətə münasibətdə tətbiq edilir. Maliyyə aktivinin müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinə yenidən baxılması və ya digər bir dəyişikliyin edilməsinin tanınmanın dayandırılmasına səbəb olmadığı hallarda, müəssisə maliyyə aktivinin ümumi qalığı dəyərini (yəni zərərlər ehtimal edilən ehtiyatlara düzəliş etməzdən əvvəl amortizasiya olunmuş maya dəyərini) yenidən hesablayır. Bu, yeni müqavilə üzrə gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkətini (dəyişiklikdən sonra) ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırmaqla və yaranan mənfəət və ya zərərləri mənfəət və ya zərərdə tanımaqla edilir. Bu tarixdən etibarən müəssisə maliyyə aləti üzrə kredit riskinin ilkin tanınmasından bəri hesabat tarixində (dəyişdirilmiş şərtlərlə) kredit riskini ilkin tanınma zamanı (ilkin, dəyişdirilməmiş şərtlərlə) mövcud olan risklərlə müqayisə etməklə əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını qiymətləndirir.

Ədalətli dəyərin ölçülməsi

Ədalətli dəyər ölçmə tarixində əsas bazarda və ya əsas bazar olmadıqda həmin tarixdə Qrupun daxil ola biləcəyi daha sərfəli bazarda bazar iştirakçıları arasında intizamlı əməliyyatda aktivini satmaq üçün qəbul edilmiş və ya öhdəliyi ötürmək üçün ödəniləcək qiymətdir. Öhdəliyin ədalətli dəyəri onun yerinə yetirilməmə riskini əks etdirir.

Mümkün olduqda, Qrup fəal bazarda həmin alət üçün elan olunmuş qiymətlər üzrə alətin ədalətli dəyərini ölçür. Bazar, qiymətləndirmə məlumatlarını təmin etmək üçün aktivlər və ya öhdəliklər üzrə əməliyyatlar davamlı olaraq kifayət qədər tezlikdə və həcmdə baş verdikdə fəal hesab olunur.

Fəal bazarda təyin edilmiş qiymət olmadıqda Qrup, müşahidə edilə bilən müvafiq məlumatların istifadəsini artıran və müşahidə edilə bilməyən məlumatların istifadəsini azaldan qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. Seçilmiş qiymətləndirmə üsulu, bazar iştirakçıları əməliyyata qiymət təyin edərkən nəzərə aldıkları bütün amilləri özündə birləşdirir.

Ədalətli dəyəri ölçülən və maliyyə hesabatlarında açıqlanmış bütün aktivlər və öhdəliklər aşağıda təsvir edilmiş və bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün mühüm olan ən aşağı səviyyədə məlumatlara əsaslanmış ədalətli dəyər iyerarxiyasında təsnifləşdirilir:

- Səviyyə 1 – fəal bazarlarda oxşar aktivlər və öhdəliklər üzrə təyin edilmiş (nizamlanmamış) bazar qiymətləri;
- Səviyyə 2 – aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa və ya dolayısı ilə müşahidə edilə bilən məlumatlar olan ilkin məlumatlardan istifadə edilir;
- Səviyyə 3 – ədalətli dəyər qiymətləndirərkən aktiv və ya öhdəliklər üçün müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan ilkin məlumatlar daxil olan qiymətləndirmə üsulundan istifadə edilir (müşahidə edilməyən məlumatlar).

Maliyyə hesabatlarında dövrü əsasda tanınmış aktivlər və öhdəliklər üzrə Qrup hər hesabat dövrünün sonunda yenidən təyin edilmiş təsnifatla (bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün zəruri olan ən aşağı səviyyəli məlumata əsaslanmış) iyerarxiyada səviyyələr arasında köçürmələrin olub olmamasını müəyyən edir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə kassadakı nağd pul vəsaitləri, cari bank hesabları üzrə əmanətlər və üç ay və ya daha az ilkin ödəmə tarixləri ilə digər qısamüddətli yüksək likvidlik səviyyəsinə malik investisiyalar daxildir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş dəyerdə uçota alınır, çünki: (i) müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin toplanması üçün saxlanılır və həmin pul vəsaitlərinin hərəkəti YƏMFÖ-ni təqdim edir, və (ii) onlar DMGƏD olaraq təyin edilmir.

Debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər

Debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər effektiv faiz dərəcəsi üsulundan istifadə etməklə uçota alınır.

Müqavilə aktivləri

Müqavilə aktivləri, Qrupun sadəcə zamanın keçməsi deyil, digər amillərdən də asılı olaraq müştərilərə göstərilən xidmətlərə görə əldə edilmiş ehtimal edilən iqtisadi faydaları əldə etməsi hüququnu təmsil edir. Uzunmüddətli müqavilələr üzrə müqavilə aktivləri debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlərin qalıqlarıdır və buna görə də bu aktivlər işlərin görülməsi başa çatdıqda və icra öhdəliyi yerinə yetirildikdə tanınır. Bu, Qrupun müəyyən bir tarixə icra etdiyi xidmətlərə görə əldə etdiyi hüquqlarını təmsil edir. Müştəriyə təhvil-təslim aktları və ya qaimələr təqdim edildikdə bu məbləğlər adətən müqavilə aktivlərindən debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər bölümünə yenidən təsnif edilir.

Maliyyə öhdəlikləri və kapital alətləri

Borc və kapital alətləri müqavilə razılaşmalarının mahiyyəti və maliyyə öhdəliyi və kapital alətinin təriflərinə uyğun olaraq maliyyə öhdəlikləri və ya kapital kimi təsnif edilir.

Kapital alətləri

Kapital aləti, bütün öhdəliklərini çıxardıqdan sonra müəssisənin aktivlərində qalıq payını təsdiq edən hər hansı müqavilədir. Qrup tərəfindən buraxılmış kapital alətləri, buraxılış üçün nəzərdə tutulan birbaşa xərclər çıxılmaqla əldə edilmiş daxilolmalar üzrə tanınır.

Maliyyə öhdəlikləri – ölçü kateqoriyaları

Bu təsnifat törəmə alətlərə, ticarət məqsədilə saxlanılan maliyyə öhdəliklərinə (qiymətli kağızlar üzrə qısamüddətli mövqelər), biznesin birləşməsi zamanı alıcı tərəfindən tanınan şərti öhdəlik və ilkin tanınmada bu kimi təyin edilmiş digər maliyyə öhdəlikləri və (ii) maliyyə zəmanət müqavilələri və kredit öhdəliklərinə tətbiq edilir.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması, silindikdən sonra baş verir (yəni müqavilə üzrə öhdəliklər təxirə salınsa, dayadılırsa və və müddəti bitərsə).

Qrup ilə borc alətlərinin ilkin sahibləri arasında müxtəlif mahiyyətli şərtlər ilə, eləcə də mövcud öhdəliklər üzrə şərtlərin mahiyyət etibarilə dəyişdirilməsi, ilkin maliyyə öhdəliyinin ləğv edilməsi olaraq və yeni maliyyə öhdəliyi olaraq uçota alınır. Yeni yaradılmış maliyyə öhdəliyinin şərtlərinə əsasən, o cümlədən alınmış hər hansı haqlar üzrə nağd ödənilmiş haqlar və ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılmış ödənişlər də daxil olmaqla, pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılmış hazırkı dəyəri, ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılmış hazırkı dəyərindən ən az 10 faiz fərqləndikdə, yeni müddələrin əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olması hesab edilir. Əlavə olaraq, faiz dərəcələrindən asılı olaraq, dəyişiklik əsasında ifadə olunan valyuta, alətə əlavə edilmiş yeni konvertasiya xüsusiyyətləri və kredit şərtlərində dəyişiklik kimi digər keyfiyyət

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

amilləri də nəzərə alınır. Borc alətləri üzrə maloyyə şərtlərinin dəyişdirilməsi ləğv edilmə olaraq uçota alınarsa, yaranmış hər hansı xərclər və ödənişlər ləğv edilmə üzrə mənfəət və ya zərərin bir hissəsi olaraq qəbul edilir. Əgər dəyişiklik ləğvetmə olaraq uçota alınarsa, yaranmış bütün xərclər və ya ödənişlər öhdəliyin qalığı məbləğini tənzimləyir və dəyişdirilmiş öhdəliyin digər şərtləri üzrə amortizasiya olunur.

Öhdəliklərin ləğvi olunmaqla nəticələnməyən formada dəyişdirilməsi, qalığı dəyərindəki fərqin iqtisadi mahiyyətinin kapital sahibləri ilə əməliyyatlarla əlaqəli olduğu hallar istisna olmaqla, balansdakı dəyişiklik bütün təsirlərin cəmlənməsi üsulundan istifadə edərək, ehtimal olunan dəyişiklik kimi, mənfəət və ya zərərdə uçot təxmininin dəyişməsi kimi uçota alınır.

MZVƏD ilə təyin edilmiş maliyyə öhdəlikləri

Qrup, ilkin tanınmada müəyyən öhdəlikləri MZVƏD olaraq təyin edə bilər. Bu öhdəliklər üzrə gəlirlər və zərərlər, DMG-də qeyd edilən və sonradan mənfəət və ya zərər kateqoriyasında təsnif edilməyən öhdəliyin kredit riskinə edilən dəyişikliklərə aid olan ədalətli dəyərdəki dəyişiklik məbləğindən başqa, mənfəət və ya zərər hesabatında təqdim edilir (bazar riski yaratmayan bazar şəraitində dəyişikliklərə aid olmayan məbləğ kimi müəyyən edilir). Belə bir təqdimat uçot uyğunsuzluğuna səbəb olduğu hallarda, öhdəliyin kredit riskinə edilən dəyişikliklərə aid mənfəət və zərərlər də mənfəət və ya zərər kateqoriyasında təsnif edilir.

Maliyyə aətlərinin əvəzləşdirməsi

Maliyyə aktiv və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququn, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya aktivini realizasiya edərkən müvafiq öhdəliyi də satmaq niyyətinin mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Belə əvəzləşdirmə hüququ (a) gələcək hadisələrdən asılı olmamalı və (b) aşağıdakı bütün hallarda hüquqi qüvvəyə malik olmalıdır (i) adi fəaliyyət gedişində (ii) defolt halı olduqda və (iii) ödəniş qabiliyyəti olmadıqda və ya müflisləşmə baş verdikdə.

Borc alınmış vəsaitlər

Borc alınmış vəsaitlər effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə amortizasiya edilmiş dəyərlə uçota alınır. Əmlak və avadanlıqların inşasını maliyyələşdirmək üçün alınan borclar üzrə yaranan maliyyə xərcləri, aktivin istifadə üçün tamamlanması və hazır hala gətirilməsini tələb edən müddət ərzində kapitallaşdırılır. Bütün digər borc öhdəlikləri xərc hesablarında əks etdirilir.

Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər

Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitləri, qarşı tərəf müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq öz öhdəliklərini yerinə yetirdiyi və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, amortizasiya olunmuş dəyər ilə əks olunduğu təqdirdə uçota alınır.

MHBS 16 “İcarələr”

MHBS 16 “İcarələr”, MHBS məruzəçisinin icarələri tanıma, ölçmə, təqdim etmə və açıqlama formasını müəyyən edir. Standart, icarə müddəti 12 ay və ya daha az olarsa, yaxud baza aktivinin dəyəri az olarsa, bütün icarələr üzrə aktiv və öhdəlikləri tanımaq üçün icarəçidən tələb olunan vahid mühasibat uçotu modelini təmin edir. İcarəyə verən MHBS 16-nın yanaşması ilə icarələri əməliyyat və ya maliyyə icarələri olaraq təsnif etməyə davam edir və icarəyə verənin mühasibat uçotu bu sahədə daha əvvəlki standart sayılan MUBS 17-yə nisbətən əsaslı dəyişikliklərə məruz qalmır.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

Qrup, ilkin tətbiq etmə tarixi 1 yanvar 2019-cu il tarixi olan 16 sayılı MHBS-nin mövcud əməliyyat icarələri üzrə istifadə hüququ verən aktivin ölçülməsinə ilkin birbaşa xərcləri daxil etməməyi qərara almışdır. Bu tarixdə Qrup həmçinin istifadə hüququ verən aktivləri keçid tarixində mövcud olan əvvəlcədən ödənilmiş və ya yığılmış icarə ödənişlərinə uyğunlaşdırılmış icarə öhdəliyinə bərabər məbləğdə ölçmək üçün seçmişdir.

İcarənin uçotunun tam əksi olaraq, 16 sayılı MHBS, İcarədarın uçot tələbləri üzrə BMUS 17-də olan standartları əsasən dəyişməz olaraq saxlamışdır. Qrup İcarəçi olaraq, yeni standartın tətbiqi üzrə təsirə məruz qala bilər.

16 sayılı MHBS, Qrupun əvvəllər balansdan kənar uçotu aparılan 17 sayılı MUBS-a əsasən əməliyyat lizinqi kimi təsnifləşdirilən lizinqlərlə bağlı uçot tələblərini dəyişdirə bilər. 16 sayılı MHBS-nin ilkin tətbiqi zamanı, bütün lizinqlər üçün (aşağıda göstəriləyi istisna olmaqla), Qrup aşağıdakıları yerinə yetirəcəkdir:

- İlkin olaraq gələcək icarə ödənişlərinin cari dəyərində ölçülən, istifadə hüququ verən aktivləri və icarə öhdəliklərini maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanımaq;
- İstifadə hüququ verən aktivlərin və icarə öhdəlikləri üzrə faiz xərclərinin mənfəət və zərər hesabatında amortizasiyasını tanımaq;
- Pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatında ödənmə pul vəsaitlərinin ümumi məbləğini əsas hissəyə (maliyyələşdirmə fəaliyyəti bölümündə təqdim olunduqda) və faizə (əməliyyat fəaliyyəti bölümündə təqdim edilən) ayırmaq.

Güzəştli icarə ödənişləri (məsələn, icarə haqqı olmayan müddət) istifadə hüququ verən aktivlərin və icarə öhdəliklərinin ölçülməsinin bir hissəsi kimi qəbul edilməlidir. 17 sayılı BMUS-da isə müvafiq olaraq, güzəştli icarə öhdəliklərinin ayrıca tanınması və düz xətt üsulu ilə icarə xərclərinin azalması vasitəsilə amortizasiyası tələb olunurdu.

16 sayılı MHBS-yə əsasən tanınmış aktivlərdən istifadə hüququ, “Aktivlərin Dəyərsizləşməsi” adlı 36 sayılı BMUS-a uyğun olaraq dəyərsizləşmə üzrə təhlil edilməlidir. Bu əhəmiyyətli icarə müqavilələri üzrə ehtiyat tanınması üçün əvvəlki tələbi əvəz edəcək.

Qısa-müddətli icarələr (12 aylıq və ya daha az) və aşağı dəyərli aktivlər (məsələn fərdi kompüterlər və ofis mebeli) üçün Qrup 16 sayılı MHBS-nin icazə verdiyi formada icarə xərcini düz-xətt metodu əsasında tanımağı seçmişdir.

Əvvəllər maliyyə icarəsi kimi təsnif olunan icarələrə münasibətdə isə aktivlərdən istifadə hüququ və icarə öhdəliyi ilkin tətbiqetmə tarixində, ilkin tətbiq tarixindən dərhal əvvəl 17 sayılı MUBS-a uyğun olaraq mövcud olan məbləğ istifadə edilməklə ölçülür.

31 dekabr 2018-ci il tarixinə olan əməliyyat icarəsi öhdəliklərinin 1 yanvar 2019-cu il tarixində tanınmış icarə öhdəlikləri ilə uzlaşdırılması aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2019-cu il
1 yanvar 2019-cu il tarixində açıqlanan cəmi icarə öhdəlikləri	9,128
Artan borc dərəcəsindən istifadə etməklə diskontlaşdırılmanın təsiri	<u>(2,931)</u>
1 yanvar 2019-cu il tarixində 16 sayılı MHBS-yə əsasən tanınmış cəmi icarə öhdəlikləri	<u>6,197</u>

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

16 sayılı MHBS-nin 1 yanvar 2019-cu il tarixinə olan konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına təsiri aşağıdakı kimidir:

	1 yanvar 2019-cu il tarixinə olan qalıq dəyəri	Yenidən ölçmə	1 yanvar 2019-cu il tarixinə 16 saylı MHBS üzrə qalıq dəyəri
Əmlak, tikili və avadanlıqlar	113,989	(5,976)	108,013
Aktivlərdən istifadə hüququ	-	7,017	7,017
İcarə öhdəlikləri (əvvəllər maliyyə icarəsi öhdəliyi kimi təsnif edilmiş)	(5,156)	(1,041)	(6,197)

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Qrup keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya əsaslanmış öhdəliyə malik olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərə yaradan ehtiyatların azalma ehtimalı olduqda və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Ehtiyat kimi tanınan məbləğ hesabat dövrünün sonunda müvafiq risklər və qeyri-müəyyənliklər də nəzərə alınmaqla cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan məbləğin təxmini göstəricisidir.

Ehtiyatı hesablayarkən cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan pul vəsaitlərinin təxminindən istifadə edilirsə, ehtiyatın qalıq dəyəri bu pul vəsaitlərinin cari dövrə olan diskontlaşdırılmış dəyəninə bərabərdir (pulun vaxt dəyərinin əhəmiyyət kəsb etdiyi hallarda).

Ehtiyatın qarşılınması üçün tələb edilən iqtisadi faydaların tam və ya qismən üçüncü şəxslərin hesabına geri qaytarılması gözlənilirsə, debitor borc aktiv kimi yalnız o halda tanınır ki, üçüncü tərəfin kompensasiya ödəməsi ehtimalı var və bu məbləğ etibarlı şəkildə təxmin edilə bilər.

Vergi qanunvericiliyi

Vergi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergilər

Azərbaycan Respublikası

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Qrupun cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövrünün sonuna qədər qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Serbiya Respublikası

Serbiya Respublikasında fəaliyyət göstərən və ya mərkəzi idarəetmə və nəzarəti Serbiya Respublikasında həyata keçirilən rezident şirkətlər dünya miqyasında yaranmış gəlirləri üzrə 15% vergiyə cəlb olunurlar. Gəlirlərini Serbiya Respublikasından əldə edən qeyri-rezident şirkətlər də yuxarıda qeyd olunan dərəcədə vergiyə cəlb olunurlar.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Qırğızıstan Respublikası

Vergi Məcəlləsinə əsasən, rezident müəssisələr “gəlir vergisi” adlanan korporativ gəlir vergisinə, əldə edilmiş ümumi illik gəlirlərindən asılıdır. Qırğızıstanda daimi nümayəndəlik (PE) vasitəsilə biznes fəaliyyətini həyata keçirən qeyri-rezident hüquqi şəxslər həmin PE-nin fəaliyyətinə aid olan mənfəət vergisini ödəyir.

Mənfəət vergisi, mümkün çıxılmalar istisna olmaqla, ümumi gəlirlərin 10% -i ilə hesablanır.

Ukrayna Respublikası

Mənfəət vergisi rezidentlər, eləcə də Ukraynada daimi vergi qeydiyyatında olan hüquqi şəxslər tərəfindən Ukrayna ərazisində və ondan kənarında əldə edilən gəlirlərə şamil edilir. Rezident hüquqi şəxslərin dünya üzrə əldə etdikləri gəlirlər vergiyə cəlb olunur. Qeyri-rezident hüquqi şəxslər isə Ukrayna mənbəyində əldə etdikləri gəlirlər üzrə vergi ödəyirlər.

Ukraynada standart mənfəət vergisi 18% təşkil edir. İkitərəfli vergi sazişlərində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla qeyri-rezidentlərin əldə etdikləri gəlirlər üzrə onlara ödənilən vəsaitlərdən 15% həcmində mənbədə tutulan vergi (MTV) hesablanır.

Bosniya və Herseqovina Respublikası

Qeyri-rezident hüquqi şəxslərdən yalnız Bosniyada əldə etdikləri mənfəətə görə standart mənfəət vergisi dərəcəsi tətbiq edilməklə vergi tutulur. Standart mənfəət vergisi dərəcəsi 10%-dir. Aktivlərin dəyərlənməsinə görə tutulan vergi isə standart mənfəət vergisi dərəcəsi olan 10% istifadə edilməklə tutulur.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman öhdəlik üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivləri isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivləri reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsiindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir.

Aşağıdakı hallarda təxirə salınmış vergi aktivləri və vergi öhdəliyi əvəzləşdirilərək xalis şəkildə təqdim edilə bilər:

- Qrupun cari mənfəət vergisi aktivini mənfəət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirmək üçün qanuni və icrası mümkün olan hüquqi mövcud olduqda; və
- Təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edildikdə və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə məxsus olduqda.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

Qrupun fəaliyyət göstərdiyi ölkələrdə Qrupun fəaliyyəti ilə bağlı qiymətləndirilmiş müxtəlif vergilər mövcuddur. Bu vergilər əməliyyat xərclərinin komponentləri kimi məcmu gəlir haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatda daxil edilir.

Əlavə dəyər vergisi

Azərbaycan Respublikası

Satış ilə əlaqədar ödəniləcək əlavə dəyər vergisi, vergi orqanlarına aşağıda qeyd edilmiş tarixlərdən daha tez olanında ödənilir: (a) müştərilərdən alınacaq vəsaitlərin alındığı zaman, və ya (b) mal və ya xidmətlərin müştərilərə təqdim edilməsi zamanı. Alınacaq ƏDV bir qayda olaraq, ƏDV hesab fakturası alındıqdan sonra, ödəniləcək ƏDV ilə əvəzləşdirilir. Vergi orqanları ƏDV üzrə hesablaşmalar ilə əlaqədar əvəzləşdirməyə icazə verirlər.

Satışlar və alışıqlar ilə əlaqədar olan ƏDV maliyyə vəziyyəti hesabatında ümumi məbləğdə uçota alınır və aktiv və öhdəlik kimi ayrıca olaraq açıqlanır. Alınacaq vəsaitlərin dəyərsizləşməsi ilə əlaqədar ehtiyat yaradıldıqda, dəyərsizləşmə zərəri ƏDV daxil olmaqla borcluya aid olan ümumi məbləğin tərkibində uçota alınır.

Serbiya Respublikası

Mal və xidmətlərin tədarükü və malların idxalı üzrə formalaşan satış qiymətinin 20% həcmində ƏDV hesablanır. ƏDV vergi ödəyiciləri son 12 ay ərzində 8,000 min Serbiya dinarından yuxarı dövriyyəsi olan hüquqi şəxslər və sahibkarlardır.

Qırğızıstan Respublikası

Qırğızıstanın Avrasiya İqtisadi Birliyinə mərhələli inteqrasiyasının bir hissəsi olaraq və üzv ölkələr arasında vergi qanunvericiliyinin harmonizasiyası prosesi çərçivəsində Vergi Məcəlləsinə dəyişikliklər edilmişdir. ƏDV vergiyə cəlb olunan təchizat və idxal mal və xidmətlərinə hesablanır. Əməliyyat məqsədləri ilə həyata keçirilən satınalmalar üzrə ödənilmiş ƏDV müəssisənin satışa çıxardığı vergi şamil olunan mal və xidmətlər üzrə yaranan ƏDV öhdəliyi ilə əvəzləşdirilə bilər. ƏDV dərəcəsi 12% təşkil edir. Müəyyən mal və xidmətlər üzrə 0% ƏDV vergisi hesablanır. ƏDV-dən azad olan bəzi mal və xidmətlər də mövcuddur (aşağıda baxın).

ƏDV məqsədləri ilə qeydiyyatdan keçmiş bütün vergi ödəyiciləri təmin etdikləri mal və xidmətlər üzrə ƏDV vergisini əlavə etməli və öz ƏDV öhdəliklərini hesablayaraq bəyan etməlidirlər. Məcburi qaydada ƏDV ödəyicisi olaraq qeydiyyata düşmək üçün minimal məbləğin həcmi artırılaraq 8 milyon Qırğız Somonisinə (KGS) bərabər edilmişdir. Hətta ƏDV məqsədləri üçün müəssisənin qeydiyyatı tələb olunmadığı hallarda belə, müəssisə öz istəyi ilə könüllü olaraq müvafiq vergi orqanlarına ərizə ilə müraciət etməklə ƏDV ödəyicisi kimi qeydiyyatdan keçə bilər.

Ukrayna Respublikası

Ukraynada üç növ ƏDV dərəcəsi mövcuddur: 20%, 7% və 0%. 20% dərəcəsi, müəyyən 7% və 0% tətbiq olunan əməliyyatlar istisna olmaqla demək olar ki, əksər mal və xidmətlərə şamil edilir. Azaldılmış 7% ƏDV dərəcəsi müəyyən dərmanların, xüsusi tibbi ləvazimatların, eləcə də kliniki sınaqlarda istifadə üçün dərmanların, tibb ləvazimatlarının və tibbi avadanlıqların təchiz və idxal əməliyyatlarına şamil edilir.

0% ƏDV dərəcəsi malların ixracı üçün nəzərdə tutulmuşdur. Bu dərəcə beynəlxalq nəqliyyat xirmətlərinin təmin edilməsi (vahid beynəlxalq yük daşıma sənədi ilə təsdiq olunmaqla), qeyri rezidentlər üçün istehsal xidmətləri (daha sonra malların Ukrayna ərazisindən təkrar ixrac edilməsi hallarında) və müəyyən digər xidmətlər üçün də həmçinin tətbiq olunur.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Bosniya və Herseqovina Respublikası

Standart ƏDV dərəcəsi 17 faizdir. Azaldılmış ƏDV dərəcələri mövcud deyil. Ödənilmiş ƏDV-nin bərpa olunmasıyla əlavə dəyər vergisindən azadolma (ƏDV sıfır dərəcəsi) ümumiyyətlə ixrac və əlaqəli xidmətlərə tətbiq olunur.

Əlavə dəyər vergisi güzəştlərinə (ödənilmiş ƏDV bərpa olunmadığı halda), maliyyələşdirmə xidmətləri, tibbi xidmətlər, sosial təminat təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən xidmətlər və s. daxildir.

Torpaq vergisi

Azərbaycan Respublikası

Azərbaycan Respublikasında torpaq mülkiyyətçiləri və ya istifadəçiləri təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrindən asılı olmayaraq torpaq sahəsinə görə hər il sabit tədiyə şəklində hesablanan torpaq vergisini ödəməlidirlər. Məbləği 0.06 AZN-dən 20 AZN-ə qədər təyin edilən müxtəlif vergi dərəcələri sənaye, tikinti, kənd təsərrüfatı, rabitə, ticarət-məişət xidməti və digər xüsusi təyinatlı yaşayış fondlarının həyətəyən sahələrinin tutduğu torpaqların növündən və eləcə də torpağın məskunlaşma yerindən asılıdır.

Hesabat dövrü bir təqvim ili sayılır. Torpaq mülkiyyətçiləri və ya istifadəçiləri hər il mayın 15-dən gec olmayaraq müvafiq bəyannaməni vergi orqanına təqdim etməlidirlər. Hesablanmış torpaq vergisi bərabər məbləğlərdə 15 avqust və 15 noyabr tarixlərindən gec olmayaraq müəssisələr tərəfindən ödənilməlidir.

Qırğızıstan Respublikası

Torpaq vergisi rüblük olaraq, hüquqi şəxslər tərəfindən mülkiyyət sahəsi əsasında ödənilir. Əsas dərəcələr torpaqların yerləşdiyi ərazi və istifadə məqsədlərinə görə vergi məcəlləsində təqdim edilmişdir. Vergi məbləğləri kvadrat metr üzrə 0.9 Qırğızıstan somundan 2.9 Qırğızıstan somuna qədər dəyişə bilər.

Ukrayna Respublikası

Torpaq vergisi yerli vergidir və növbəti il üçün illik olaraq qiymətləndirilir, torpaq sahibləri və ya istifadəçiləri tərəfindən aylıq bərabər hissələrlə ödənilir. Torpaq vergisinin dərəcəsi hər bir torpaq sahəsi üçün kateqoriya yerləşmə sahəsi və dövlət qiymətləndirməsinin mövcudluğundan asılıdır.

Bosniya və Herseqovina Respublikası

Bosniya və Herseqovina Respublikasında torpaq vergisi yoxdur.

Əmlak vergisi

Azərbaycan Respublikası

Əmlakın qalıq dəyərindən artıq olan dəyərdə sığorta olunduğu və əmlak vergisinin bazar dəyərində hesablandığı hallar istisna olmaqla, daimi nüməyəndəliklə bağlı rezident və qeyri-rezident müəssisələr üçün vergitutma obyektini onların əsas vəsaitlərinin orta illik qalıq dəyəridir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

Beləliklə, belə müəssisələr əmlak vergisini sahib olduqları əsas aktivlərin orta illik qalığ dəyərindən 1 faiz dərəcəsi ilə ödəyirlər. Eyni vaxtda, rezident və qeyri-rezident fiziki şəxslərin vergitutma obyektı tikililər və onların hissələrindən, eləcə də fiziki şəxslərin su və hava nəqliyyatı vasitələrindən ibarətdir. Əmlak vergisinin dərəcəsi mülkiyyətdə olan aktivlərin növündən asılı olaraq dəyişir.

Müəssisənin əmlak vergisi üçün vergi dövrü bir təqvim ili sayılır. Mülkiyyətində əsas aktivləri olan müəssisələr, vergi bəyannaməsini hesabat dövründən sonrakı ilin 31 mart tarixindən gec olmayaraq təqdim etməlidirlər. Əmlak vergisinin ödəyiciləri cari vergi ödəmələri kimi hər rübün ikinci ayının 15-dən gec olmayaraq əvvəlki ildəki əmlak vergisi məbləğinin 20 faizi həcmində vergi ödəyir.

Azərbaycan Respublikasında Qrupun fəaliyyətləri üzrə təyin edilən digər vergi növləri də mövcuddur. Bu vergilər məcmu gəlir haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatda daxil edilmişdir.

Mənfəət vergisindən başqa bütün vergilər ümumi və inzibati xərclər olaraq qeydə alınır.

Serbiya Respublikası

Əmlak vergisi Serbiya Respublikasında daşınmaz əmlak üzərində mülkiyyət hüququ və tikinti torpaqlarından istifadə hüququ üzrə ödənilən vergidir. Vergi bazası əmlakın bazar dəyərinə bərabərdir. Özünü qiymətləndirmə qaydaları tələb olunan və saxlanılan vergi ödəyicilərindən rüblük olaraq 0.4% dərəcəsi ilə vergi tutulur və tələb olunmayan və saxlanılmayan vergi ödəyicilərindən isə rüblük olaraq 0.4%-2% dərəcəsinə vergi tutulur.

Qırğızıstan Respublikası

Əmlak vergisi Qırğızıstanda nəqliyyat vasitələri və daşınmaz əmlakı olan hüquqi şəxslər, o cümlədən mənzillər, evlər, pansionatlar, istirahət evləri, sanatoriyalar, kurortlar, istehsalat, inzibati, sənaye və digər binalar və ya obyektlər hesabına ödənilməli yerli vergidir. Hökumət tərəfindən təsdiqlənən xüsusi siyahılara müvafiq olaraq müəyyən daşınmaz əmlaklar bu vergiyə tabe ola bilməz.

Daşınmaz əmlaka münasibətdə vergi dərəcəsi şəhər və ya yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən vergitutma bazasının 0.8%-dən artıq olmamaq və 0.35% faiz dərəcəsinə keçməmək şərti ilə yalnız yaşayış sahəsi üçün nəzərdə tutulan mənzillər və evlər istisna olmaqla, təyin olunur. Nəqliyyat vasitələri üçün vergi məbləği, mühərrikin həcmindən və istehsal ilindən asılı olaraq, Qırğızıstan somu ilə hesablanır.

Ukrayna Respublikası

Ukraynadakı yaşayış və qeyri-yaşayış obyektlərinin sahibləri (qeyri-rezidentlər də daxil olmaqla fiziki və hüquqi şəxslər) yerli əmlak vergisinə (ƏV) tabedir. Vergi bazası bir daşınmaz əmlakın yaşayış sahəsi ölçüsünə görə müəyyən edilir. ƏV dərəcələri, kvadrat metrə görə hesabat ilinin 1 yanvar tarixindən etibarən minimal əmək haqqının 1.5%-ni (2019-cu ilə, maksimum kvadrat metrə görə UAH 63 ətrafında) keçməmək şərti ilə yerli icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən müəyyən edilir.

Bosniya və Herseqovina Respublikası

Bosniya və Herseqovina Respublikasında daşınmaz əmlakın satın alınmasına bölgələr səviyyədə tutulan əmlak hüququnun köçürülməsi vergisi tətbiq edilir. Vergi bazası əmlakın əməliyyat zamanı alışı dəyəridir. İstər alıcı, istərsə də satıcı müəyyən bir bölgədəki xüsusi qanunvericilikdən asılı olaraq verginin ödənilməsinə görə cavabdeh ola bilər. Ölkə səviyyəsində daşınmaz əmlakın satın alınması zamanı daşınmaz əmlak hüquqlarının köçürülməsi vergisi tətbiq edilmir, amma əmlak sahibi əmlak vergisi ödəyicisinə çevrilir. Daşınmaz əmlak vergisi məqsədləri üçün vergi bazası əmlakın təxmin edilən bazar dəyəridir. Hər bələdiyyə 0.05%-dən 0.5%-ə qədər dəyişə biləcəni çərçivədə öz vergi dərəcəsinə təyin edir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(*min Azərbaycan manatı ilə*)

İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalar

Əmək haqları, məvaciblər, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, məzuniyyət və bülletenlər üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan Qrupun işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır.

Səhmdar kapitalı

Adi və satıla bilməyən imtiyazlı səhmlər hər ikisi dividendlərlə birlikdə kapital kimi klassifikasiya olunur. Yeni səhmlərin buraxılmasına birbaşa aid olan xərclər kapitalda vergilərdən sonra tutulmalar kimi qeydə alınır.

Buraxılmış səhmlərin ədalətli dəyərindən əlavə alınan məbləğ qeydlərdə ehtiyat kapitalı kimi qeyd olunur.

Şərti aktivlər və öhdəliklər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır amma bu öhdəliklərlə bağlı pul vəsaitlərinin ödənilməsinin ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir.

Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır amma belə aktivlərlə bağlı iqtisadi mənfəətlərin alınması ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir.

Dividendlər

Dividendlər öhdəlik kimi uçota alınır və hesabat tarixində kapitaldan o hallarda çıxılır ki, hesabat tarixində və ya ondan öncə elan edilsinlər. Dividendlər o hallarda açıqlanır ki, onlar maliyyə vəziyyəti hesabatı tarixindən əvvəl təklif edilsin, və ya hesabat tarixindən sonra, lakin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları təsdiq edildikdən öncə elan edilsin və ya təklif olunsun.

Xarici valyutanın çevrilməsi

Xarici valyutalardakı əməliyyatlar, əməliyyatlar tarixində valyuta məzənnələrində Qrupun müəssisələrinin müvafiq funksional valyutalarına çevrilir.

Qrupun müəssisələri arasındakı kredit və bununla bağlı xarici valyuta mübadiləsi üzrə gəlir və ya zərər konsolidasiya əsasında aradan qaldırılır. Bununla yanaşı, kredit müxtəlif funksional valyutaları olan Qrupun müəssisələri arasında olduğu halda, xarici valyuta mübadiləsi üzrə gəlir və ya zərər tam şəkildə aradan qaldırılaraq bilməz və kreditin yaxın gələcəkdə ödənilməyəcəyi təqdirdə konsolidasiya edilmiş mənfəət və zərərdə tanınır və bu xarici əməliyyatda xalis investisiyanın bir hissəsini təşkil edir. Belə olan halda, xarici valyuta mübadiləsi üzrə gəlir və ya zərər digər məcmu gəlirlərdə qeydə alınır.

Əməliyyat valyutası hiperinflasiyalı iqtisadiyyatın valyutası olmayan Qrupdakı müəssisələrin maliyyə vəziyyəti və nəticələri müxtəlif təqdimat valyutalarına aşağıdakı qaydalara əsasən çevrilməlidir:

- Maliyyə vəziyyəti haqqında hər bir hesabat üçün aktivlər və öhdəliklər müvafiq hesabat dövrünün sonunda yekun məzənnə ilə konvertasiya edilir;
- Gəlirlər və xərclər orta valyuta məzənnələri ilə konvertasiya edilir (bu orta məzənnə əməliyyat tarixlərində tətbiq olunan məzənnələrin məcmu təsirinin təxmini qiyməti ilə uyğun olmadığı halda gəlirlər və xərclər əməliyyat tarixlərində konvertasiya edilir);
- Kapital komponentləri tarixi dərəcə ilə konvertasiya edilir; və
- Bütün meydana çıxan məzənnə fərqləri digər məcmu gəlirdə tanınır.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

Xarici əməliyyatlar üzərində nəzarət itirildikdə, müxtəlif təqdimat valyutasına çevrilmə üzrə əvvəllər tanınmış məzənnə fərqləri il üzrə silinmələrdən yaranan gəlir və ya zərərin bir hissəsi olaraq digər məcmu gəlirlərdən mənfəət və ya zərər hesablarına yenidən təsnif edilir.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması üzrə Qrup tərəfindən istifadə edilən il sonu valyuta məzənnələri aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
ABŞ dolları/AZN, hesabat tarixinə	1.7000	1.7000
Avro/AZN hesabat tarixinə	1.9035	1.9468
Serbiya dinarı/AZN hesabat tarixinə	0.0162	0.0165
Qırğızıstan somu/AZN, hesabat tarixinə	0.0243	0.0243
Ukrayna qrivnası/AZN, hesabat tarixinə	0.0714	0.0617
Bosniya və Herseqovina markı/AZN, hesabat tarixinə	0.9732	0.9879

Xarici valyutada əməliyyatlar əməliyyatların ilkin tanınması üzrə uyğun olduqları tarixdə qüvvədə olan funksional valyuta məzənnələri ilə Qrup tərəfindən qeydə alınır.

Xarici valyutada denominasiya edilən monetar aktivlər və öhdəliklər hesabat tarixində funksional valyuta məzənnələri ilə çevrilir.

Pul vəsaitlərinin ödənilməsindən və ya çevrilməsindən yaranan fərqlər mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Xarici valyuta ilə olan və ilkin dəyəri ilə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr əməliyyatın həyata keçirildiyi tarixdə mövcud olan məzənnə ilə çevrilməlidirlər. Xarici valyutada olan və ədalətli dəyərlə ölçülən qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin ölçüldüyü tarixdə mövcud olan məzənnə ilə çevrilməlidirlər. Ədalətli dəyər ilə ölçülən qeyri-monetar maddələrin çevrilməsi üzrə yaranan gəlir və ya zərər maddələrin ədalətli dəyərində dəyişiklik üzrə gəlir və ya zərərin tanınması hissəsində qeydə alınır (digər məcmu gəlirlərdə və ya mənfəət və ya zərərdə tanınan ədalətli dəyər və ya zərəri olan maddələr üzrə çevrilmə fərqləri də həmçinin müvafiq olaraq digər məcmu gəlirlərdə və ya mənfəət və ya zərərdə tanınır).

Müqavilə üzrə gəlirlər

15 sayılı MHBS müştərilərlə bağlanmış müqavilələr üzrə gəlirləri hesablamaq üçün beş-addımlı bir model təqdim edir. 15 sayılı MHBS-ə uyğun olaraq beş-addımlı model aşağıdakı kimidir:

- 1-ci addım: Müştərilərlə bağlanmış müqaviləni müəyyən etmək;
- 2-ci addım: Müqavilə öhdəliklərini müəyyən etmək;
- 3-cü addım: Əməliyyat qiymətini müəyyən etmək;
- 4-cü addım: Müqavilə öhdəlikləri üzrə əməliyyat qiymətlərinin ayrılması;
- 5-ci addım: Müəssisə müqavilə üzrə öhdəliyi yerinə yetirirsə müvafiq gəlirin tanınması.

Müştərilərlə müqavilələrdən əldə edilən gəlirlər, Qrupun tikinti müqaviləsi üzrə öhdəliyini yerinə yetirdiyi an və ya yerinə yetirdikdən sonra tanınır. Gəlirlər güzəştlər və vergilər çıxılmaqla, müştəri ilə müqavilədə nəzərdə tutulan mükafat məbləği həcmində ölçülür.

Tikinti müqavilələri üzrə gəlir müqavilə üzrə razılaşdırılmış ilkin məbləğdən və müqavilə üzrə görülən işlərdə gəlirin yaranması ilə nəticələnəcəyi ehtimal olunan dərəcədə və etibarlı əsasda qiymətləndirilə bildikdə kənarlaşmalar, iddialar və həvəsləndirici ödənişlərdən ibarətdir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Tikinti müqaviləsinin nəticəsi etibarlı şəkildə qiymətləndirilə biləcəyi təqdirdə, müqavilə gəlirləri işin faiz etibarlı ilə tamamlanması metoduna uyğun olaraq mənfəət və ya zərərdə tanınır. İşin faiz etibarlı ilə tamamlanması hər bir müqavilə üzrə hər bir hesabat tarixinin sonunda proqnozlaşdırılmış cəmi xərclərə nisbətən bu günə qədər çəkilmiş faktiki xərclərin nisbətində istinad edərək qiymətləndirilir. Gəlir və müqavilə xərclərinə müqavilənin həcmində və qiymətində edilən dəyişikliklər səbəbilə mütəmadi olaraq yenidən baxılır. Müqavilənin həcmində edilən hər hansı dəyişiklik təxmin edilən dəyişikliyin baş verməsi ilə eyni dövrdə qüvvədə olan müqavilələrin faiz etibarlı ilə tamamlanmasında əks etdirilir.

Tikinti müqaviləsinin nəticəsi etibarlı əsasda qiymətləndirilə bilmədikdə, müqavilə gəlirləri yalnız müqavilə üzrə çəkilmiş xərclərin əvəzinin ödəniləcəyi ehtimal olunduğu məbləğdə tanınmalıdır.

Müqavilə üzrə tanınan gəlirdən əvvəl alınan pul vəsaitləri təxirə salınmış və ya qazanılmayan gəlir kimi təsnif edilir. Smetadakı məbləğlərdən artıq olan icra olunan müqavilələr üzrə çəkilmiş xərclər və proqnozlaşdırılmış mənfəət qazanılmamış gəlirlər olaraq əks etdirilir.

Qrupun müqavilələrinin əksəriyyəti sabit qiymətli müqavilələrdir. Qrup, bir qayda olaraq “məsrəflər üstəgəl marja” tipli müqavilələr bağlamır. Müqavilələr, adətən, Qrupun inflyasiya vəziyyətini kompensasiya etmək üçün konkret matriallar və ləvazimatlara düzəlişlər etməyə imkan verən qiymət tənzimləməsi maddəsini ehtiva edir.

Tikinti xərcləri çəkildiyi zaman xərc olaraq tanınır. Tikinti xərclərinə konkret müqaviləyə birbaşa aid olan xərclər, məsələn, tikintidə istifadə edilən materiallar, tikintidə çalışan işçilərin maaşları, subpodratçılar ilə əlaqəli və digər xərclər, eləcə də müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş fəaliyyətə aid edilə bilən dolay xərclər, məsələn, birbaşa aid olmayan əməkhaqları və avadanlıqların təmiri, daxildir. Əlavə olaraq, müqaviləyə birbaşa aid olan və müqavilənin razılaşdırılmış şərtləri əsasında müqavilə üzrə ödənilməli olan xərclər tikinti xərclərinə daxildir. Müqavilə xərclərinə ümumi inzibati xərclər, satış xərcləri, araşdırma və inkişaf üzrə xərclər və müqavilədə istifadə edilməyən avadanlıqların amortizasiyası üzrə xərclər daxil edilmir.

Cari hesablamalar cəmi tikinti xərclərinin cəmi müqavilə gəlirlərindən artıq olduğunu göstərsə, gözlənilən zərərin tam məbləği dərhal əməliyyatlar üzrə tutulmalar olaraq tanınır.

Qrup müqavilələr çərçivəsində görülən işlərin mahiyyəti üzrə bir ildən beş ilə qədər zəmanət verir. Zəmanət xərclərinin həcmi belə xərclər üzrə rəhbərliyin ən yaxşı təxminlərinə əsaslanır və xüsusi tənzimləmələri və keçmiş hadisələri nəzərə alaraq yarandıqları anda layihə xərclərinə yönəldilir. Zəmanət tələbləri adətən nominal xarakterli olmuşdur.

Maliyyə xərcləri

Maliyyə xərcləri, bütün borc alətləri üzrə effektiv faiz metodundan istifadə edərək, konsolidasiya edilmiş məcmu gəlir hesabatında əks etdirilir. Bu üsul, maliyyə xərclərinin bir hissəsi olaraq, effektiv faiz dərəcəsinin, əməliyyat xərclərinin və digər bütün mükafatların və ya güzəştlərin ayrılmaz bir hissəsi olan müqavilə tərəfləri arasında ödənilən bütün ödənişləri əks etdirir. Əmlak və avadanlıqların inşasını maliyyələşdirmək üçün alınan borclar üzrə yaranana maliyyə xərcləri, aktivin istifadə üçün tamamlanması və hazır hala gətirilməsini tələb edən müddət ərzində kapitallaşdırılır. Bütün digər borc öhdəlikləri xərc hesablarında əks etdirilir.

Maliyyə gəlirləri

Maliyyə gəlirləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə vaxt nisbəti əsasında tanınır. Alınacaq vəsaitlərin dəyərlərinin azaqılması halında Qrup, maliyyə alətinin qalıq məbləğini alətin ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılmış gələcək pul vəsaitlərinin axını olan bərpa edilə bilən məbləğə qədər azaldır və endirimi maliyyə gəlirləri olaraq cəlb etməyə davam edir. Dəyərsizləşmə kreditləri üzrə maliyyə gəlirləri ilkin effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə etməklə tanınır.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

3. UÇOT SİYASƏTİNİN TƏTBİQİ ZAMANI ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT TƏXMİNLƏRİ VƏ FƏRZİYYƏLƏR

Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması hesabat tarixinə təqdim edilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərə biləcək və başa çatmış müddət ərzində gəlir və xərclərin təqdim edilmiş məbləğləri üzrə rəhbərlikdən təxminlərin və mülahizələrin verməsini tələb edir.

Biznes fəaliyyətlərinə xas olan qeyri-müəyyənliyin nəticəsi olaraq, maliyyə hesabatlarında bir sıra bəndlər dəqiqliklə qiymətləndirilə bilmir və yalnız təxmin olunması mümkündür. Qiymətləndirməyə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları hazırlandığı zaman mövcud ən son məlumatlara əsaslanan mühakimələr daxildir. Gələcək inkişaf haqqında mövcud şərait və fərziyyələr Qrupun nəzarətindən kənar yaranan bazar dəyişikliklərinə və ya şəraitə müvafiq olaraq dəyişə bilər. Belə dəyişikliklər baş verdikdə fərziyyələrdə əks etdirilir.

Əhəmiyyətli uçot təxminləri əmlak, tikili və avadanlıqların amortizasiya edilən faydalı ömürləri, maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi, maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri, köhnəlmiş mal-material ehtiyatları üzrə ehtiyatların təmin edilməsi, vergi və hüquq sahəsində dəyişikliklər və təxirə salınmış vergi üzrə ehtiyatların təmin edilməsi ilə bağlıdır. Faktiki nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər.

Mülahizələr

Qrupun mühasibat uçotu siyasətinin tətbiq edilməsi prosesində rəhbərlik maliyyə hesabatlarında tanınmış məbləğlər üzrə əhəmiyyətli təsirə malik təxminlərdən başqa rəhbərlik aşağıdakı mülahizələri edir:

Gəlirlərin tanınması

Qrup tikinti müqavilələri üzrə gəlirin tanınması üzrə “mərhələli üsul”dan istifadə edir (cəmi proqnozlaşdırılmış layihə xərclərində yaranmış cari hesablanmış xərclərin nisbəti ilə müəyyən edilmiş). Qrup maliyyə hesabatlarının hazırlanması tarixində Qrupa məlum olan proqnozlaşdırılmış məlumatlardan ümumi nəticəni layihənin hər mərhələsində nəzərə alaraq layihələri tamamlamaq üçün xərci qiymətləndirir.

Bu qiymətləndirmələrin zəruri şərti Qrupun effektiv nəzarət mühiti, müqavilələrin fasiləsiz monitorinqi və qiymətləndirmələrin düzgünlüyünün müəyyən edilməsidir. Həmin təxminlər və fərziyyələr müntəzəm olaraq Qrupun rəhbərliyi tərəfindən qiymətləndirilir. Qiymətləndirmə tarixi təcrübəyə və digər amillərə, o cümlədən gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsaslanır. Keçirilmiş orijinal layihəyə öz texniki və iqtisadi parametrlərinə əhəmiyyətli dəyişikliklərin itirilməsi təhlükəsi olan layihələr üçün investora açıq danışıqlar halında, Qrup investora müqavilə və konstruktiv öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə əsaslanmış tamamlanma xərclərini qiymətləndirir.

Qrup layihənin cəmi proqnozlaşdırılmış gəlirlərinə gələcəkdə gözlənilən xərclərin əsas əmsalı əsasında təminatlı təmir işləri üçün yaradılmış ehtiyatları qiymətləndirir. Əmsal müəyyən edərək Qrup zamanatların təmin edilməsi sahəsində tikinti sənayesinin inkişafı və təminatlı təmir işləri üzrə keçmiş xərclərin tarixi məlumatlarını əks etdirir.

Qrup xidmətlərin satışı üçün mühasibat uçotunda mərhələli üsuldən istifadə edir. Mərhələli üsulun istifadəsi tələb edir ki, Qrup yerinə yetirilmiş ümumi xidmətlərin hissəsi olaraq icra edilmiş xidmətləri qiymətləndirsin.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Əmlak, tikili və avadanlıqların dəyərsizləşməsi üzrə göstəricilər

Dəyərsizləşmə üzrə hər hansı göstərici olduğu təqdirdə əmlak, tikili və avadanlıqlar yoxlanılır. Qrup rəhbərliyinin fikrincə, dəyərsizləşmə üçün əhəmiyyətli amillər aşağıdakıların yoxlanılmasını tələb edir: aktivlərin bazar dəyərində əhəmiyyətli azalma; əvvəlki və ya proqnozlandırılmış əməliyyat nəticələri ilə müqayisədə nəzərəcarpan dərəcədə aşağı əməliyyat nəticələri, likvidləşdiriləcək və ya əvəzləşdiriləcək aktivlər üzrə planlar daxil olmaqla ümumi məqsədlə və biznes strategiyasında istifadə olunan və ya istifadəsi təxmin edilən aktiv əhəmiyyətli dəyişikliklərin dərəcəsi və ya təzi; zədələnmiş və ya hesabdən silinmiş aktivlərin mövcudluğu, sənaye və ya iqtisadiyyatda əhəmiyyətli mənfəi tendensiyalar və digər amillər.

Az hərəkətli və köhnəlmiş mal-materiallar üzrə ehtiyatlar

Az hərəkətli və köhnəlmiş mal-materiallar üzrə ehtiyatlar Qrupun mal və material ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi əsasında hesablanır. Mal-material ehtiyatlarının silinməsi mal və material ehtiyatları zədələndikdə, köhnəldikdə və ya ehtiyatların satış qiyməti azaldıqda zəruri olur. Mal-material ehtiyatları ilin sonunda Qrupun rəhbərliyi tərəfindən mal və material ehtiyatlarının istifadəyə yararlığının və faydalılığının qiymətləndirilməsi əsasında silinir.

Bir neçə səbəbə görə ehtiyatların yaradılması zəruri olur: məsələn, mal-material ehtiyatları zədələnmə və ya köhnəlmiş ola bilər, yaxud onların satış qiymətləri ilin sonundan sonrakı tarixlərdə azalmış ola bilər.

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə az hərəkətli mal-materiallar üzrə ehtiyatlar müvafiq olaraq 420 min AZN və 2,473 min AZN təşkil etmişdir (Qeyd 10).

Cari vergilər

Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində müxtəlif şərtlər edilir və dəyişikliklər tez-tez baş verir. Qrupun əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq ediləcək səlahiyyətli vergi orqanının nümayəndələri tərəfindən edilmiş vergi qanunvericiliyinə aid şərtlər rəhbərliyin fikirləri ilə uzlaşmaya bilər. Nəticədə, səlahiyyətli vergi orqanının nümayəndələri əməliyyatlara etiraz edə bilər və Qrupa əhəmiyyətli dərəcədə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər təyin edilə bilər. Müvafiq olaraq, üç kalendar ili üzrə vergi öhdəlikləri ilə əlaqədar olaraq vergi və gömrük orqanlarının nümayəndələri tərəfindən yoxlanıla bilər. Müəyyən hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər.

Əmlak və avadanlıqların istifadə müddəti

Rəhbərlik əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin təxmin edilən istifadə müddətini və əlaqəli dəyərsizləşmə və amortizasiya xərclərini təyin edir. Təxminlər Qrupun aktiv üzrə iqtisadi mənfəətin istifadəsini ehtimal etdiyi layihələşdirilmiş müddətə əsaslanır. İstifadə müddəti əvvəlki təxmin edilən istifadə müddətindən az olduqda rəhbərlik amortizasiya tutulmalarını artırır və ya atılmış və ya satılmış aktivləri silir və ya qeydiyyatı alır. İstifadə müddətə ən azı hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir.

Məhkəmə işləri

Qrup, həllini gözləyən işlər və ya danışıqlar yolu ilə həll, vasitəçilik, arbitraj və ya dövlət tənzimlənməsi kimi digər cari iddialar, həmçinin digər şərti öhdəliklər ilə bağlı ehtiyatların ölçülməsi və tanınmasında və şərti öhdəliklərə məruz qalma məsələlərində əhəmiyyətli mühakimələr yürüdüür. Mühakimələrin yürüdülməsi qaldırılmış iddiaların baş tutması və ya öhdəliklərin yaranması ehtimalının qiymətləndirilməsində və başa çatmış hesablaşmanın mümkün hədlərini dəyərləndirmək üçün əhəmiyyətlidir. Qiymətləndirmə prosesində qətiyyətsizliklər ucbatından əsl zərərlər qiymətləndirilmiş zərərlərdən fərqli ola bilər.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

Bu qiymətləndirmələr daxili mütəxəssislərin (mövcud olduğu hallarda) və ya hüquq məsləhətçisi kimi kənar məsləhətçilərin dəstəyi ilə formalaşdırılmış yeni məlumatlara əsasən dəyişdirilə bilər. Qiymətləndirmələrə yenidən baxılması gələcək əməliyyat nəticələrinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə bilər.

Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat və debitor borcları

Qrup, debitor borcları üçün ehtimal olunan kredit zərərlərini hesablamaq üçün ehtiyat cədvəlindən istifadə edir. Ehtiyat dərəcələri, oxşar zərər modellərinə malik olan müxtəlif müştəri seqmentləri üzrə (yəni, coğrafiya, məhsul növü, müştəri növü və reytingi, akkreditiv və digər kredit növləri ilə əhatəsi) qruplarda vaxtı keçmiş günlərə əsaslanır.

Ehtiyat cədvəli ilkin olaraq Qrupun tarixən müşahidə olunmuş defolt dərəcələrinə əsaslanır. Qrup, tarixi kredit zərəri təcrübəsini perspektiv məlumatlarla uyğunlaşdırmaq üçün cədvələ düzəlişlər edir. Məsələn, əgər istehsal sektorunda defolt sayının artmasına gətirib çıxaran proqnozlaşdırılan iqtisadi şərtlər (yəni, ümumi daxili məhsul) gələn il ərzində pisləşəcəkdirsə, bu zaman tarixi defolt dərəcələrinə düzəliş edilir. Hər bir hesabat tarixində, tarixi müşahidə olunmuş defolt dərəcələri yenilənir və gələcək perspektiv ehtimallar təhlil edilir. Tətbiq olunduğu hallarda, Qrup qarşı tərəflərin xarici dərəcələrindən əldə edilmiş faiz dərəcələrinə əsaslanır. Tarixi müşahidə olunmuş defolt dərəcələri, proqnozlaşdırılan iqtisadi şərtlər və ehtimal olunan kredit zərəri arasında korrelyasiyanın qiymətləndirilməsi əhəmiyyətli dərəcədə təxminlərdən ibarətdir. Ehtimal olunan kredit zərərinin məbləği şərtlərdə və iqtisadi şəraitdə dəyişikliklərə həssasdır. Qrupun tarixi kredit zərəri üzrə təcrübəsi və iqtisadi şəraitin proqnozu da gələcəkdə müştərinin faktiki defolt vəziyyətini tam şəkildə əks etdirə bilməz.

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə debitor borcları və digər alınacaq borcları üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat müvafiq olaraq, 8,800 min AZN və 8,106 min AZN məbləğində olmuşdur (15 saylı Qeyd). Qrup 31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə müqavilə üzrə müqavilələr üçün EOKZ ehtiyatı tanımamışdır.

4. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR VƏ ŞƏRHLƏR

Cari ildə Qrup, öz fəaliyyətini ilə əlaqədar və 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə qüvvədə olan, BMUSŞ və BMUSŞ üzrə BMHŞK tərəfindən dərc edilmiş bütün yeni və yenidən işlənmiş Standart və Şərhləri qəbul etmişdir.

BMHŞK 23 “Gəlir vergisi ilə bağlı yanaşmalarda qeyri-müəyyənlik”, 12 saylı MUBS-a əsasən gəlir vergisi ilə bağlı metodlarda qeyri-müəyyənlik olduqda, vergi tutulan mənfəətin (vergi zərərinin), vergi bazalarının, istifadə edilməmiş vergi zərərlərinin, istifadə edilməmiş vergi kreditlərinin və vergi dərəcələrinin müəyyənləşdirilməsini nəzərdə tutur. Bu, xüsusi olaraq aşağıdakıları nəzərdə tutur:

- vergi ilə bağlı yanaşmaların kollektiv olaraq nəzərə alınması;
- vergi orqanlarının təftişlərinə dair fərziyyələr;
- vergi tutulan mənfəətin (vergi zərərinin), vergi bazalarının, istifadə edilməmiş vergi zərərlərinin, istifadə edilməmiş vergi kreditlərinin və vergi dərəcələrinin müəyyən edilməsi; və
- fakt və vəziyyətlərə dəyişikliklərin təsiri.

Şərh 1 yanvar 2019-cu il tarixində və ya ondan sonra başlayan illik hesabat dövrlərinə aiddir. Qrupun apardığı təhlillər nəticəsində standartın konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına təsiri olmadığı qənaətinə gəlinmişdir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

2015-2017-ci illəri əhatə edən dövr üzrə MHBS-lərə illik düzəlişlər – Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartları Şurasının (“BMUSS”) illik təkmilləşdirilməsi layihəsi nəticəsində dörd Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına (MHBS) düzəlişləri əks etdirir.

Standart	Düzəlişin mövzusu
MHBS 3 “Biznes Kombinasiyaları” və MHBS 11 “Birgə Razılaşmalar”	MHBS 3-ə düzəlişlər, müəssisə müştərək əməliyyat olan bir biznes üzərində nəzarət əldə etdikdə, həmin bizneslə bağlı əvvəldən formalaşmış investisiyanın yenidən qiymətləndirilməsinin zəruri olduğunu aydınlaşdırır. MHBS 11-ə düzəlişlər, müəssisə müştərək əməliyyat olan bir biznes üzərində nəzarət əldə etdikdə, həmin bizneslə bağlı əvvəldən formalaşmış investisiyanın yenidən qiymətləndirilməsinə ehtiyac olmadığını aydınlaşdırır.
BMUS 12 “Mənfəət Vergisi”	Düzəlişlər, dividendlərin verilməsi ilə bağlı bütün gəlir vergisi nəticələri (verilməsi ilə bağlı) verginin necə yaranmasından asılı olmayaraq, mənfəət və ya zərərdə tanınmalıdır.
BMUS 23 “Borc üzrə Xərclər”	Düzəlişlər, müvafiq aktivin, nəzərdə tutulduğu istifadəsi yaxud satış üçün hazır olduqdan sonra hər hansı spesifik borc, ödənilməmiş qaldıqda, müəssisə ümumi borclarla bağlı kaptallaşdırma dərəcəsini hesablayan zaman həmin borc qalığı, müəssisənin ümumiyyətlə borc aldığı maliyyə vəsaitlərinin bir hissəsinə çevrilir.

Bütün bu düzəlişlər, 2019-cu ilin 1 yanvar tarixində və ya ondan sonrakı tarixlərdə başlayan dövrlər üzrə tətbiq edilməlidir.

“İşçilərin Mükafatlandırılması Paketləri üzrə Düzəliş, Məhdudlaşdırılma və ya Hesablamalar” üzrə 19 sayılı MUBS-a edilən Düzəlişlər – Dəyişikliklər, keçmiş xidmət dəyəri (ya da hesablama üzrə mənfəət və ya zərəri) müəyyən edilmiş təqaüd öhdəliklərinin (aktivin) yenilənmiş ehtimallardan istifadə edərək ölçülməsi və təklif olunan faydaları və paket aktivlərini müvafiq dəyişiklikdən əvvəl və sonra müqayisə etməklə (məhdudlaşdırılma və ya hesablanmalar), lakin aktivin maksimal həddinin təsirini nəzərə almamaqla ölçülür (müəyyən edilmiş təqaüd paketi müsbət saldo olduqda yarana bilər). BMUS 19-a əsasən, paketin düzəlişindən (məhdudlaşdırılma və ya hesablanmalar) yarana biləcək aktivin maksimal həddinin təsirinin dəyişməsi ikinci mərhələdə müəyyənləşdirilir və digər məcmu gəlirdə normal qaydada tanınır.

Mövcud xidmət xərcinin ölçülməsinə aid olan paraqraflar və müəyyən edilmiş xalis təqaüd öhdəlikləri (aktiv) üzrə xalis faizlərə də düzəliş edilmişdir. İndi müəssisədən plana dəyişikliklər edildikdən sonra hesabat dövrünün qalan hissəsi üçün cari xidmət haqqını və dəqiq faizini müəyyən etmək üçün bu yenidən qiymətləndirmədən yenilənmiş ehtimallardan istifadə etmək tələb olunacaq. Xalis faiz dərəcəsi halında düzəlişlər aydınlaşdırır ki, planın dəyişməsindən sonrakı müddət üzrə xalis faiz dərəcəsi BMUS 19.99-da yenidən qiymətləndirilmiş xalis müəyyənləşdirilmiş təqaüd öhdəlikləri (aktiv) ilə yenidən qiymətləndirilməkdə istifadə edilən diskont dərəcəsinin hasili şəklində hesablanır (həmçinin ianələrin təsiri və xalis müəyyənləşdirilmiş təqaüd öhdəlikləri nəzərə alınır (aktiv)).

Düzəlişlər prospektiv şəkildə tətbiq olunur. Onlar yalnız illik dövrün başlanğıcında və ya ondan sonrakı dövrdə BMUS 19-a ilk tətbiq edilmiş paket düzəlişləri, məhdudyyətləri və hesablamalarına tətbiq olunur.

19 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər 1 yanvar 2019-cu il tarixinə və ya ondan sonra başlayan illik dövrlər üçün tətbiq edilməlidir, lakin müəssisənin qərarı ilə, daha erkən tətbiq oluna bilər.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

MUBS 28 “Asılı və Birgə Müəssisələrə İnvestisiya Qoyuluşları” standartına dəyişikliklər – MUBSSŞ, asılı təsərrüfat cəmiyyətlərində uzunmüddətli iştirak payına dair 28 sayılı MUBS-ə düzəlişlər hazırlamışdır. Düzəlişə əsasən müəssisə, asılı təsərrüfat cəmiyyətində və ya birgə müəssisədə xalis investisiyanın bir hissəsini təşkil edən, lakin iştirak payı metodunun tətbiq olunmadığı asılı yaxud birgə müəssisədə uzunmüddətli mənfəətə 9 sayılı MHBS-i tətbiq etməlidir.

Düzəliş 1 yanvar 2019-cu il tarixində və ya ondan sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir və konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə Qrup tərəfindən heç bir dəyişiklik edilməmişdir.

MHBS 9 “Maliyyə Alətləri” standartına dəyişikliklər – MUBSSŞ, mənfəi təzminat və maliyyə öhdəliklərinin dəyişdirilməsi ilə bağlı ödənilmiş avansların xüsusiyyətləri haqqında 9 sayılı MHBS-yə dair dəyişiklikləri dərc etmişdir.

Mənfəi Təzminat ilə bağlı Ödənilmiş Avansların Xüsusiyyətləri – mənfəi təzminat ödəmələri üzrə belə, amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçməyə icazə vermək məqsədilə xitam hüquqlarına dair 9 sayılı MHBS-nin mövcud tələbini dəyişir. MUBSSŞ həmçinin, müəssisənin dəyişiklik və ya dəyişdirmə tarixində mənfəət və ya zərərdə dəyişiklik və ya mübadilə nəticəsində yaranan maliyyə öhdəliyinin amortizasiya edilmiş dəyərində hər hansı düzəlişin tanınmasını aydınlaşdırır.

Bu düzəlişlər 1 yanvar 2019-cu il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

Qrup bu standartların nəticələrini, onların birləşdirilmiş maliyyə hesabatlarına təsirini və Təşkilat tərəfindən onların tətbiq olunma vaxtını nəzərə alır.

16 sayılı MHBS “İcarələr” 17 sayılı BUMS “İcarələr”, 4 sayılı BMHŞK “Müqavilədə İcarə Əlamətlərinin Mövcudluğunun Müəyyən Edilməsi” Şərhi, Standartların Şərhi Komitəsinin (SŞK) 15 sayılı “Əməliyyat İcarələri-Həvəsləndirmələr” Standartı və SŞK “İcarənin Hüquqi Forması da daxil olmaqla Əməliyyatın Mahiyyətinin Qiymətləndirilməsi” 27 sayılı Standartını əvəz edir. Yeni Standart 16 sayılı MHBS-in məcmu təsiri ilə cari dövr üzrə bölüşdürülməmiş mənfəətin ilin əvvəlinə olan qalıqna düzəliş kimi tanınmaqla tətbiq edilmişdir. Əvvəlki dövrlər yenidən qiymətləndirilməmişdir.

İlkin tətbiq olunduğu tarixdə bağlanmış müqavilələr üzrə Cəmiyyət, 17 sayılı BMUS və 4 sayılı BMHŞK-dən icarə anlayışını tətbiq etməyi seçmişdir və 16 sayılı MHBS-ni əvvəllər 17 sayılı BMUS və 4 sayılı BMHŞK-yə əsasən icarə kimi müəyyən edilməmiş tənzimləmələrə tətbiq etməmişdir.

Qrup 16 sayılı MHBS-in ilkin tətbiq olunduğu 1 yanvar 2019-cu il tarixində mövcud əməliyyat icarələri üzrə aktivlərdən istifadə hüququnun ölçülməsi məbləğinə ilkin birbaşa xərcləri daxil etməməyi qərara almışdır. Bu tarixdə Qrup eyni zamanda, aktivlərdən istifadə hüququnu, əvvəlcədən ödənilmiş hər hansı vəsaitlər üçün icarə öhdəliklərinə və ya keçid tarixində mövcud olan hesablanmış icarə ödənişlərinə bərabər dəyərdə ölçmüşdür.

İlkin tətbiqetmə tarixində istifadə hüququ verən aktivlər üzrə dəyərsizləşməni nəzərdən keçirmək əvəzinə, Cəmiyyət icarələrin 16 sayılı MHBS-nin ilkin tətbiqetmə tarixindən dərhal əvvəl çətin olub-olmaması ilə bağlı tarixi qiymətləndirməsinə etibar etmişdir.

Keçid dövründə, əvvəlcədən icarə müddəti 12 aydan az olan əməliyyat icarələri kimi nəzərə alınan icarələr və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi üçün Cəmiyyət istifadə hüququ verən aktivləri tanımaq, lakin icarə xərclərini qalan icarə müddəti ərzində düz xətt əsasında hesablamaq üçün əlavə imtiyazlar tətbiq etmişdir.

Maliyyə öhdəliklərində təsnif olunmuş əvvəlki icarə öhdəlikləri üçün, aktivin və icarə öhdəliyinin istifadə hüququ ilkin tətbiqetmə tarixində, 17 sayılı BMUS-a əsasən, ilkin tətbiqetmədən dərhal sonrakı məbləğlər ilə ölçülür.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

16 sayılı MHBS-ə keçid zamanı 16 sayılı MHBS-a uyğun olaraq tanınan icarə öhdəliklərinə tətbiq olunan orta çəkili borc dərəcəsi AZN, KGS, ABŞ dolları ilə ifadə olunan icarə müqavilələri üçün 2.9% və EUR ilə ifadə olunan icarə müqavilələri üçün 10% təşkil etmişdir.

Cəmiyyət icarələrin müddətini uzatma və ləğv etmə variantlarını nəzərdən keçirərkən, lizinq müddətinin müəyyən edilməsi üzrə retrospektiv şəkildə faydalanmışdır.

Cəmiyyətin rəhbərliyi keçmiş təcrübəsinə əsaslanaraq icarə şərtlərinin müəyyənləşdirilməsində müəyyən mülahizələrdən istifadə etmişdir.

5. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR VƏ ŞƏRHLƏR

Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Cəmiyyət tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərtlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərtlər dərc edilmiş lakin qüvvəyə minməmişdir.

Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS), Banklararası təklif olunan faiz həddi (“İBOR”) üzrə aparılan islahatların maliyyə hesabatlılığı üzrə yarana biləcək potensial təsirinə cavab olaraq, “Baza Faiz Dərəcəsi İslahatı”-nı (9 sayılı MHBS, 39 sayılı BMUS və 7 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəlişləri”) dərc etmişdir. Baza faiz dərəcəsi islahatı aşağıdakı dəyişiklikləri nəzərdə tutur:

- islahat nəticəsində müəssisələrin, hedc olunmuş pul axınlarının və hedcinq aləti üzrə pul axınlarının əsaslandığı baza faiz dərəcəsinin dəyişilməyəcəyini ehtimal edərək, tətbiq ediləcək hedcinq uçotu üzrə bəzi tələblərin yenidən müəyyənləşdirilməsi;
- baza faiz dərəcəsi islahatının birbaşa təsir etdiyi bütün hedcinq münasibətləri üçün məcburidir;
- baza faiz dərəcəsi islahatı nəticəsində yaranacaq digər nəticələrin həlli üçün nəzərdə tutulmamışdır (əgər hedcinq münasibətləri düzəlişlərdə göstərilməmiş səbəblər nəticəsində, hedcinq uçotu tələblərinə cavab vermirsə, hedcinq uçotunun dayandırılması tələb olunur); və
- düzəlişlərin müəssisələrin hedcinq münasibətlərinə hansı dərəcədə təsir göstərməsi barədə xüsusi açıqlamaları tələb etmək.

Düzəlişlər 1 yanvar 2020-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvədədir və retrospektiv şəkildə tətbiq olunmalıdır. Düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

MHBS 3 Müəssisələrin Birləşməsi. “Müəssisə” tərifinə edilən Düzəliş – Düzəlişlər şirkətlərə əldə edilmiş aktivlərin müəssisə və ya aktivlər qrupu olduğunu müəyyənləşdirməyə kömək edəcək.

Edilmiş düzəliş biznes xidmətlərinin nəticələrinin müştəriləri məhsul və xidmətlər ilə təmin etmək olduğunu vurğulayır. Halbuki əvvəlki anlayışa əsasən, biznes anlayışı dividend şəklində, daha aşağı xərclərə və ya investirlərə və digərlərinə iqtisadi mənfəət təmin etmək məqsədi daşıyırdı. Alınan aktivin biznes və ya aktivlər qrupu olduğunu fərqləndirmək vacibdir, çünki alıcı qüvvəli yalnız biznes alarkən tanıyır.

Dəyişikliklərə əsasən, “biznes”-in yeni tərifini müştərilərə məhsul və ya xidmətlərin göstərilməsi, investisiya gəlirinin yaranması (məsələn, dividendlər və faizlər) və ya adi fəaliyyətdən digər gəlirlər yaranmasının ayrılmaz tərkibidir.

Şirkətlər, biznesin yenilənmiş tərifini 2020-ci il yanvarın 1-də və ya ondan sonra baş verən satılmalara tətbiq etməlidirlər. Daha əvvəl tətbiq edilməsinə icazə verilir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

“Əhəmiyyətlik” anlayışının yeni tərifı – MUBSSŞ şirkətlərin əhəmiyyətliklə bağlı qərarları daha asan verməsi üçün əhəmiyyətlik prinsipinə düzəlişlər dərc etmişdir. Yeni dəyişikliklər 1 saylı BMUS “Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı” və 8 saylı BMUS “Mühasibat Uçotu Qaydaları, Uçot Ehtimallarındakı Dəyişikliklər və Xətalər”-a şamil edilir.

Dəyişikliklər əhəmiyyətliliyin tərifini və bu günə qədər MHBS-nin digər standartlarında göstərilmiş olan əhəmiyyətlik prinsiplərinin tətbiqi ilə bağlı təlimatları da hesabat hazırlayanlar üçün aydınlaşdırır. Yeni tərifə əsasən, məlumat o zaman əhəmiyyətli sayılır ki, onun gizlədilməsi, təhrif edilməsi və ya dəyişdirilməsi maliyyə hesabatlarını ümumi məqsədlər üçün istifadə edən əsas tərəflərin qərarlarına təsir etməsi ehtimal edilir və bu məlumat hesabat hazırlayan konkret müəssisə üzrə maliyyə məlumatı xarakterinə malikdir.

Dəyişikliklər 1 yanvar 2020-ci il tarixindən qüvvədədir. Erkən tətbiqinə icazə verilir.

15 may 2020-ci ildə BMUSSŞ icarəçilərə “COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri (16 saylı MHBS-ə edilmiş Düzəliş)” icarəçilərə COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi düzəlişi edilmişdir.

COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri üzrə dəyişikliklər (16 saylı MHBS-ə edilmiş düzəliş) 16 saylı MHBS-ə aşağıdakı düzəlişləri etmişdir:

- icarəçilərə COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən, icarə modifikasiyası olmadığı kimi, COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştlərini hesaba vermələrini tələb etmək;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən bu faktı açıqlamalarını tələb etməlidir; və
- icarəçilərdən 8 saylı BMUS-a uyğun olaraq güzəşt tədbirlərini retrospektiv şəkildə tətbiq etmələrini tələb etsələr də, əvvəlki dövr rəqəmlərini yenidən tələb etmələrini tələb etmirlər.

Düzəlişlər 1 iyun 2020-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvədədir. Düzəlişlərin 28 may 2020-ci il tarixinədək dərc edilmək üçün təsdiq olunmamış maliyyə hesabatları da daxil olmaqla, erkən tətbiqinə icazə verilir. Düzəliş eyni zamanda aralıq hesabatlarında da tətbiq edilə bilər.

MHBS 17 “Sığorta müqavilələri” 2017-ci ilin may ayında verilmiş və 4 saylı MHBS “Sığorta müqavilələri”-ni əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Müəssisə, buraxdığı təkrarsığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsığorta müqavilələrinə; imtiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxdığı investisiya müqavilələrinə; müəssisənin bağladığı sığorta müqavilələrinə MHBS 17 “Sığorta müqavilələri”-ni tətbiq etməlidir.

MHBS 17, 2023-cü il yanvarın 1-də və ya ondan sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvədədir. MHBS 15 “Müştərilərlə Müqavilələrdən Əldə Edilən Gəlir” və 9 saylı MHBS “Maliyyə Alətləri” standartları ilə birlikdə icazə verilir.

Öhdəliklərin təsnifatına aydınlıq gətirilməsi ilə bağlı 1 saylı BMUS üzrə Düzəlişlər – 2020-ci il yanvar ayında BMUSSŞ “Cari və Uzunmüddətli olmaqla, Öhdəliklərin Təsnifatı (1 saylı BMUS üzrə Düzəlişlər)” dərc etmişdir. Düzəlişlər, öhdəliklərin 1 saylı BMUS-a əsasən, hesabat tarixinə müqavilə razılaşmaları üzrə təsnifatına daha ümumi yanaşma təklif edir. Öhdəliklərin cari və uzunmüddətli olmaqla təsnifatı üzrə düzəlişlər (1 saylı BMUS üzrə Düzəlişlər) aktiv, öhdəlik üzrə gəlirlərin və ya xərclərin tanınma müddətinə və ya məbləğinə, eləcə də bu anlayışlar üzrə müəssisənin təqdim etdiyi açıqlamalara deyil, yalnız öhdəliklərin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı təqdimatına təsir edir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Düzəlişlər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvədədir və retrospektiv şəkildə tətbiq olunmalıdır. Düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

10 sayılı MHBS “Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatları” və 28 sayılı BMUS (düzəlişlər): “İnvestor və onun Asılı və ya Birgə Müəssisəsi arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi” – 10 sayılı MHBS və 28 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər investor, onun asılı müəssisəsi və birgə müəssisə arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə vəziyyəti ehtiva edir. Düzəlişlər xüsusi olaraq kapital metodu ilə konsolidasiya edilən əlaqəli və birgə müəssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müəssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müəssisənin mənfəət və zərər hesabatında əlaqəsi olmayan investorun həmin əlaqəli və ya birgə müəssisədə olan payına düşən hissəyə müdaxilə etməmək şərti ilə tanınmasını tələb edir.

Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müəssisədə (kapital metodu ilə konsolidasiya edilən assosiasiya və birgə müəssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyanın ədalətli dəyərlə yenidən ölçülməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan investorların yeni assosiasiya və ya birgə müəssisədəki payları müqabilində tanınır.

Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi hələ ki, MUBSS tərəfindən müəyyən edilməmişdir; lakin, düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

6. ƏMLAK, TİKİLİ VƏ AVADANLIQLAR

	Binalar	Tikili və avadanlıqlar	Maşın və avadanlıqlar	Kompüter və avadanlıqlar	Mebel və qurğular	Nəqliyyat vasitələri	Yarım- tikililər	Cəmi
İlkin dəyər								
1 yanvar 2018-ci il	7,995	16,055	56,164	1,468	850	16,258	1,631	100,421
Əlavələr	-	2,866	13,686	163	45	1,038	1,460	19,258
Silinmələr üzrə ləğv edilmiş	-	-	(4,917)	(138)	(12)	(84)	(12)	(5,163)
Təqdimat valyutasına çevrilmənin təsiri	(1)	-	(420)	-	-	-	(106)	(527)
31 dekabr 2018-ci il	7,994	18,921	64,513	1,493	883	17,212	2,973	113,989
Maliyyə icarəsi üzrə aktivlərin 16 saylı MHBS-a uyğun olaraq aktivlərdən istifadə hüququ kateqoriyasına yenidən təsnifləşdirilməsi	-	-	(6,176)	-	-	-	-	(6,176)
1 yanvar 2019-cu il	7,994	18,921	58,337	1,493	883	17,212	2,973	107,813
Əlavələr	163	7,610	9,575	573	51	6,713	3,474	28,159
Silinmələr üzrə ləğv edilmiş	(228)	(1,596)	(4,722)	(43)	-	(626)	-	(7,215)
Təqdimat valyutasına çevrilmənin təsiri	(4)	(19)	(44)	(55)	-	-	(14)	(136)
31 dekabr 2019-cu il	7,925	24,916	63,146	1,968	934	23,299	6,433	128,621

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

	Binalar	Tikili və avadanlıqlar	Maşın və avadanlıqlar	Kompüter və avadanlıqlar	Mebel və qurğular	Nəqliyyat vasitələri	Yarım-tikililər	Cəmi
Yığılmış köhnəlmə və amortizasiya								
1 yanvar 2018-ci il	(2,933)	(9,236)	(34,952)	(1,142)	(792)	(15,124)	-	(64,179)
Amortizasiya xərci	(120)	(605)	(3,937)	(137)	(27)	(1,111)	-	(5,937)
Sililmələr üzrə ləğv edilmiş	-	-	341	127	11	57	-	536
Təqdimat valyutasına çevrilmənin təsiri	-	-	(90)	-	-	-	-	(90)
31 dekabr 2018-ci il	(3,053)	(9,841)	(38,638)	(1,152)	(808)	(16,178)	-	(69,670)
Maliyyə icarəsi üzrə aktivlərin 16 sayılı MHBS-a uyğun olaraq aktivlərdən istifadə hüququ kateqoriyasına yenidən təsnifləşdirilməsi	-	-	200	-	-	-	-	200
1 yanvar 2019-cu il	(3,053)	(9,841)	(38,438)	(1,152)	(808)	(16,178)	-	(69,470)
Amortizasiya xərci	(126)	(167)	(3,643)	(149)	(32)	(2,144)	-	(6,261)
Sililmələr üzrə ləğv edilmiş	23	930	721	31	-	422	-	2,127
Təqdimat valyutasına çevrilmənin təsiri	(1)	(2)	54	(4)	(1)	(23)	-	23
31 dekabr 2019-cu il	(3,157)	(9,080)	(41,306)	(1,274)	(841)	(17,923)	-	(73,581)
Xalis qalıq dəyəri:								
31 dekabr 2019-cu il	4,768	15,836	21,840	694	93	5,376	6,433	55,040
31 dekabr 2018-ci il	4,941	9,080	25,875	341	75	1,034	2,973	44,319

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə müvafiq olaraq 35,580 min AZN, və 15,419 min AZN məbləğlərində əmlak, qurğu və avadanlıqlara daxil edilmiş maddələr tam şəkildə amortizasiya edilmişdir.

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə əmlak, qurğu və avadanlıqlara daxil edilmiş maddələr müvafiq olaraq 53,049 AZN və sıfır AZN dəyərində sığortalanmamışdır.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

7. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	Program təminatı və lisenziyalar	Cəmi
İlkin dəyər		
1 yanvar 2018-ci il	1,644	1,644
Əlavələr	1	1
Silinmələr üzrə ləğv edilmiş	(1,499)	(1,499)
Təqdimat valyutasına çevrilmənin təsiri	8	8
31 dekabr 2018-ci il	154	154
Əlavələr	12	12
Təqdimat valyutasına çevrilmənin təsiri	2	2
31 dekabr 2019-cu il	168	168
Hesablanmış amortizasiya		
1 yanvar 2018-ci il	(99)	(99)
İl üzrə tutulma	(15)	(15)
Silinmələr üzrə ləğv edilmiş	23	23
Təqdimat valyutasına çevrilmənin təsiri	1	1
31 dekabr 2018-ci il	(90)	(90)
İl üzrə tutulma	(17)	(17)
31 dekabr 2019-cu il	(107)	(107)
Xalis qalıq dəyəri:		
31 dekabr 2019-cu il	61	61
31 dekabr 2018-ci il	64	64

8. AKTİVLƏRDƏN İSTİFADƏ HÜQUQU

	Tikililər	Tikili və avadanlıqlar	Maşın və avadanlıqlar	Cəmi
İlkin dəyərdə				
31 dekabr 2018-ci il	-	-	-	-
Maliyyə icarəsi üzrə aktivlərin 16 saylı MHBS-a uyğun olaraq aktivlərdən istifadə hüququ kateqoriyasına yenidən təsnifləşdirilməsi	802	6,176	239	7,217
1 yanvar 2019-cu il	802	6,176	239	7,217
Əlavələr	-	1,088	4,535	5,623
Təqdimat valyutasına çevrilmənin təsiri	-	(91)	22	(69)
31 dekabr 2019-cu il	802	7,173	4,796	12,771

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

	Tikililər	Tikili və avadanlıqlar	Maşın və avadanlıqlar	Cəmi
Yığılmış köhnəlmə və amortizasiya				
31 dekabr 2018-ci il	-	-	-	-
Maliyyə icarəsi üzrə aktivlərin 16 sayılı MHBS-a uyğun olaraq aktivlərdən istifadə hüququ kateqoriyasına yenidən təsnifləşdirilməsi	-	(200)	-	(200)
1 yanvar 2019-cu il	-	(200)	-	(200)
Amortizasiya xərci	(9)	(667)	(418)	(1,094)
Təqdimat valyutasına çevrilmənin təsiri	-	6	(20)	(14)
31 dekabr 2019-cu il	(9)	(861)	(438)	(1,308)
Xalis qalıq dəyəri				
31 dekabr 2019-cu il	793	6,312	4,358	11,463
1 yanvar 2019-cu il	802	5,976	239	7,017

9. MÜŞTƏRİLƏRDƏ SAXLANILAN SONRADAN GERİ QAYTARILMASI GÖZLƏNİLƏN ƏMANƏTLƏR

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
“Power Construction Corporation of China limited Ogranak Beograd” Ltd.	1,094	-
Ukrayna Respublikası Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi	888	-
Qırğızıstan Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi	463	-
“Ogranak MMS International Beograd” Ltd.	183	24
“Energoprojekt” Ltd.	83	-
“China Shandong International Economic & Technical” Ltd.	-	739
Cəmi müştərilərdə saxlanılan sonradan geri qaytarılması gözlənilən əmanətlər	2,711	763

“Power Construction Corporation of China limited Ogranak Beograd” Ltd. və Qrup arasında imzalanmış Serbiya Respublikasında E70/E75 şossesi, Bölmə: Çay üzərindəki körpü inşaatına dair müqaviləyə əsasən, sifarişçi Qrupun yerinə yetirilən işlərin ümumi dəyərinin 5%-i həcmində vəsaiti, keyfiyyətə zəmanət kimi işlər bitənədək saxlamaq hüququna malikdir. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Qrupun “Power Construction Corporation of China limited Ogranak Beograd” Ltd. tərəfindən keyfiyyətə zəmanət üzrə saxlanılan əmanətlərin qalığı 1,094 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

Ukrayna Respublikası Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi və Qrup arasında Ukrayna Respublikasında M01 Yolu Kiyev-Chernigiv-Novı Yarylovychi, inşaat müqaviləsinə əsasən, Qrupun yerinə yetirilən işlərin ümumi dəyərinin 10%-i həcmində vəsaiti, keyfiyyətə zəmanət kimi işlər bitənədək saxlamaq hüququna malikdir. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Qrupun Ukrayna Respublikası Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən keyfiyyətə zəmanət üzrə saxlanılan əmanətlərin qalığı 888 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

Qırğızıstan Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi və Qrup arasında imzalanan Bişkek-Oş dəhlizinin 67 km-lik sahəsinin yenidənqurulma müqaviləsinə əsasən, Qrupun yerinə yetirilən işlərin ümumi dəyərinin 10%-i həcmində vəsaiti, keyfiyyətə zəmanət kimi işlər bitənədək saxlamaq hüququna malikdir. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Qrupun Qırğızıstan Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi tərəfindən keyfiyyətə zəmanət üzrə saxlanılan əmanətlərin qalığı 463 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

“Ogranak mms International Beograd” Ltd. və Qrup arasında imzalanmış, Serbiya Respublikasında Beograd-Subotica dəmir yolunun Yenidən qurulması, modernləşdirilməsi və inşası üzrə müqaviləsinə əsasən, Qrupun yerinə yetirilən işlərin ümumi dəyərinin 10%-i həcmində vəsaiti, keyfiyyətə zəmanət kimi işlər bitənədək saxlamaq hüququna malikdir. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Qrupun “Ogranak mms International Beograd” Ltd. tərəfindən keyfiyyətə zəmanət üzrə saxlanılan əmanətlərin qalığı 183 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

“Energoprojekt” Ltd. və Qrup arasında, E-763: Belqrad - Cənubi Adriatik magistral yolunda asfalt beton və alt baza tikintisi üçün bağlanmış müqaviləyə əsasən, Qrupun yerinə yetirilən işlərin ümumi dəyərinin 5%-i həcmində vəsaiti, keyfiyyətə zəmanət kimi işlər bitənədək saxlamaq hüququna malikdir. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Qrupun “Energoprojekt” Ltd. keyfiyyətə zəmanət üzrə saxlanılan əmanətlərin qalığı 83 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

Rəhbərlik bu əmanətlərin tam şəkildə işlər bitdikdən sonra geri ödəniləcəyindən və əlavə işlərin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına heç bir maddi təsir göstərməyəcəyindən əmindir .

10. MAL-MATERIAL EHTİYATLARI

Mal-material ehtiyatları qalığı aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Tikinti materialları	10,332	9,544
Ehtiyat hissələri	2,206	3,944
Yanacaq	197	57
Digər	169	3
Cəmi mal-material ehtiyatları, ümumi	12,904	13,548
Çıxılsın: yararsız mal-material ehtiyatlarının silinməsi	(420)	(2,473)
Cəmi mal-material ehtiyatları, xalis	12,484	11,075

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə mal-material ehtiyatlarına daxil edilmiş vəsaitlər üzrə mülkiyyət hüquqları məhdudlaşdırılmış aktivlər, eləcə də öhdəliklər üzrə təminat olaraq təqdim olunmuş aktivlər mövcud olmamışdır.

Köhnəlmiş və zədələnmiş mal-material ehtiyatları üzrə yaradılmış ehtiyatın hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
İlin əvvəlinə ehtiyat	(2,473)	(1,988)
İl ərzində zədələnmiş və köhnəlmiş ehtiyatlar üzrə zərərin dəyişməsi	(8)	(485)
Mal material ehtiyatının silinməsi	2,061	-
İlin sonuna ehtiyat	(420)	(2,473)

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

11. MAL-MATERIAL EHTİYATLARI VƏ DİGƏR XƏRCLƏR ÜZRƏ AVANSLAR

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Mal-material ehtiyatları üzrə avans ödənişləri	22,169	6,531
Çıxılsın: mal-material ehtiyatları və digər xərclər üzrə avans ödənişlərində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(660)	(688)
Cəmi mal-material ehtiyatları və digər xərclər üzrə avanslar, xalis	21,509	5,843

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə Qrupun altı və iki təchizatçıya 14,704 min AZN və 4,224 min AZN məbləğlərində cari avans ödənişləri mövcud olmuşdur. Həmin ödənişlər mal-material ehtiyatları və digər xərclər üzrə cəmi avans ödənişlərinin müvafiq olaraq 68% və 65%-ni təşkil etmişdir.

12. TƏQDİM OLUNMUŞ KREDİTLƏR

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Əlaqəli tərəflərə verilmiş kreditlər	2,962	3,021
Kənar tərəflərə verilmiş kreditlər	6	1,281
Cəmi təqdim olunmuş kreditlər	2,968	4,302

31 dekabr 2019-cu il tarixinə əlaqəli şəxslərə verilmiş kreditlər bir ildən az müddətə, illik 6.46% və 3.98% faiz dərəcələri ilə 2,962 min AZN məbləğində vəsaitləri (2018: kənar tərəflərə verilmiş kreditlər bir ildən az müddətə, 1,281 min AZN məbləğində, illik 3.98% illik faiz dərəcəsi, əlaqəli tərəflərə verilmiş kreditlər bir ildən az müddətə, illik 6.45% və 3.98 % faiz dərəcələri ilə, 3,021 AZN məbləğində vəsaitləri) təşkil edir.

13. SUBPODRATÇILARDA SAXLANILAN VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Subpodratçılarda saxlanılan vəsaitlər	10,384	2,348
Cəmi subpodratçılarda saxlanılan vəsaitlər, ümumi	10,384	2,348
Çıxılsın: subpodratçılarda saxlanılan vəsaitlər üzrə dəyərsizləşmə ilə bağlı ehtiyatlar	(597)	(597)
Cəmi subpodratçılarda saxlanılan vəsaitlər, xalis	9,787	1,751

Subpodratçılarda saxlanılan vəsaitlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatda dəyişikliklər aşağıda təqdim olunmuşdur:

	2019-cu il	2018-ci il
1 yanvar tarixinə qalıq	(597)	(1,024)
Ehtiyatda xalis dəyişiklik (Qeyd 29)	-	427
31 dekabr tarixinə qalıq	(597)	(597)

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

Müqavilələrin yerinə yetirilməsi üzrə əmanətlər tikinti layihələrinin əvvəlində layihəni həyata keçirən şirkətə avans olaraq ödənilir. Vəsaitlər müqavilənin şərtlərinə və tikintinin inkişaf mərhələsinə uyğun olaraq Qrupa geri ödənilir.

Layihələr üzrə tender əmanətləri müqavilələrin tender dövründə layihəni həyata keçirən şirkətə avans olaraq ödənilir. Vəsaitlər tender prosesi tamamlandıqdan sonra, Qrupa geri ödənilir.

14. MÜQAVİLƏ AKTİVLƏRİ

Hesabat tarixinə qüvvədə olan müqavilələr aşağıdakılardır:

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Tikinti xərcləri və uçota alınmış mənfəət, bu günə qədər uçota alınmış zərər çıxılmaqla	8,372	-
Xalis müqavilə aktivləri	8,372	-

Vəsaitlərin əldə edilməsi tikinti prosesinin uğurla başa çatması ilə bağlı olduğu üçün tikinti xidmətlərindən əldə olunmuş gəlirlərə münasibətdə görülmüş işlər əvvəlcə müqavilə aktivləri olaraq tanınır. Tikinti başa çatdıqdan və sifarişçilər tərəfindən qəbul edildikdən sonra müqavilə aktivləri kimi tanınmış məbləğlər ticarət fəaliyyətindən daxil olmuş debitor borclarına yenidən təsnif edilir. Müqavilə aktivləri bəndindəki məbləğ müvafiq olaraq Ukrayna Respublikası Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi və Qırğızıstan Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi ilə bağlanmış müqavilələr üzrə müvafiq olaraq 5,033 min AZN və 3,339 min AZN məbləğlərində görülmüş işlərin qalığını təmsil edir.

15. TİCARƏT FƏALİYYƏTİ ÜZRƏ DEBİTOR BORCLARI VƏ DİGƏR ALINACAQ DİGƏR VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Xarici subpodratçılardan tikinti işləri üzrə alınacaq vəsaitlər	33,933	15,916
Yerli subpodratçılardan tikinti işləri üzrə alınacaq vəsaitlər	28,425	25,234
Digər xidmətlər üzrə debitor borcları	357	315
Cəmi debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər, ümumi	62,715	41,465
Çıxılsın: debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatı	(8,800)	(8,106)
Cəmi debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər, xalis	53,915	33,359

Ticarət fəaliyyəti üzrə debitor borcları və alınacaq digər vəsaitlər üzrə ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
1 yanvar tarixinə qalıq	(8,106)	(7,072)
Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə xalis dəyişiklik	(694)	(1,034)
31 dekabr tarixinə qalıq	(8,800)	(8,106)

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə Qrupun cəmi ticarət fəaliyyəti üzrə debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlərinin 72% və 40%-ni təşkil edən 45,367 min AZN və 16,577 min AZN məbləğlərində iki müştəridən alınacaq debitor borcları və digər alınacaq vəsaitləri mövcud olmuşdur.

Qrup bütün debitor borcları və alınacaq digər vəsaitlər üzrə ömürlük ehtimal olunan kredit zərərinə istifadə etməklə ehtimal olunan kredit zərərinin ölçülməsi üçün 9 sayılı MHBS-nin sadələşdirilmiş yanaşmasını tətbiq edir.

Ehtimal olunan kredit zərərinin ölçülməsi üçün, debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər bölüşdürülmüş kredit riski xüsusiyyətləri və vaxtı keçmiş günlər əsasında qruplaşdırılır.

16. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Bankda yerləşdirilən nağd pul vəsaitləri	6,813	18,141
Yolda olan pul köçürmələri	2,148	-
Nağd pul vəsaitləri	249	767
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	9,210	18,908

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin istifadəsinə dair heç bir məhdudiyət qoyulmamışdır.

Ehtimal olunan kreditin zərərinin (EOKZ) ölçülməsi məqsədilə, pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə qalıqlar 1-ci Mərhələyə daxil edilmişdir. Bu qalıqlar üzrə EOKZ əhəmiyyətsiz məbləği təmsil edir.

17. DİGƏR AKTİVLƏR

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Digər maliyyə aktivləri:		
Fərdi şəxslərə təqdim edilmiş kreditlər	130	504
Digər	156	184
Cəmi digər maliyyə aktivləri	286	688
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
ƏDV əmanət hesabı	2,162	49
İşçilərə ödənilmiş avans ödənişləri	78	-
Cəmi digər qeyri-maliyyə aktivləri	2,240	49
Cəmi digər aktivlər	2,526	737

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

18. SUBPODRATÇILARDAN ALINMIŞ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Xarici subpodratçılardan alınmış əmanətlər	<u>674</u>	<u>579</u>
Cəmi subpodratçılardan alınmış vəsaitlər	<u>674</u>	<u>579</u>

Subpodratçılardan alınmış vəsaitlər magistral yolun inşasının icra olunmasında subpodratçılardan alınmış qısamüddətli vəsaitlərdir.

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə Qrupun subpodratçılardan alınmış cəmi vəsaitlərin 61% və 87%-ni təşkil edən 412 min AZN və 504 min AZN məbləğlərində bir subpodratçıdan alınmış vəsaitlərin cari qalığı mövcud olmuşdur.

19. İCARƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

	31 dekabr 2019-cu il	1 yanvar 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il (maliyyə icarə öhdəliyi)
Cari icarə öhdəlikləri	3,959	1,941	1,901
Uzunmüddətli icarə öhdəlikləri	<u>3,179</u>	<u>4,256</u>	<u>3,255</u>
Cəmi icarə öhdəlikləri	<u>7,138</u>	<u>6,197</u>	<u>5,156</u>

31 dekabr 2019-cu il tarixinə gələcək minimal icarə ödənişləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Minimal icarə ödənişi müddəti		
	1 il ərzində	1 ildən 5 ilə kimi	Cəmi
İcarə öhdəlikləri	4,240	5,845	10,085
Maliyyə xərcləri	<u>(281)</u>	<u>(2,666)</u>	<u>(2,947)</u>
31 dekabr 2019-cu il tarixinə xalis cari dəyər	<u>3,959</u>	<u>3,179</u>	<u>7,138</u>

1 yanvar 2019-cu il tarixinə gələcək minimal icarə ödənişləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Minimal icarə ödənişi müddəti		
	1 il ərzində	1 ildən 5 ilə kimi	Cəmi
İcarə öhdəlikləri	2,162	6,966	9,128
Maliyyə xərcləri	<u>(221)</u>	<u>(2,710)</u>	<u>(2,931)</u>
1 yanvar 2019-cu il tarixinə xalis cari dəyər	<u>1,941</u>	<u>4,256</u>	<u>6,197</u>

İlin əvvəlinə və ilun sonuna olan icarə öhdəliklərinin məbləğlərinin maliyyələşdirmə fəaliyyətindən müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklərlə üzləşdirilməsi aşağıdakı kimi göstərilir:

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

1 yanvar 2019-cu il	6,363
Pul vəsaitləri axınları	
Əsas məbləğin yenidən ödənilməsi	(3,658)
Ödənilmiş faiz	<u>(348)</u>
Nağdsız dəyişikliklər	
Yeni icarələr	4,481
Faiz xərcləri	348
Xarici məzənnə	<u>(48)</u>
31 dekabr 2019-cu il	<u><u>7,138</u></u>

İlin əvvəlinə və ilun sonuna olan maliyyə icarə öhdəliklərinin məbləğlərinin maliyyələşdirmə fəaliyyətindən müvafiq maliyyə fəaliyyəti ilə bağlı nağd və nağdsız dəyişikliklərlə üzləşdirilməsi aşağıdakı kimi göstərilir:

	31 dekabr 2018-ci il
Maliyyə icarəsi öhdəliyi:	
1 ildən gec olmayaraq	1,973
1 ildən sonra, 5 ildən gec olmayaraq	<u>3,382</u>
Cəmi minimal icarə ödənişi	<u><u>5,355</u></u>
Çıxılın: gələcək maliyyə xərcləri	<u>(199)</u>
Maliyyə icarə öhdəliklərinin cari dəyəri	<u><u>5,156</u></u>
Təmsil olunan icarə öhdəlikləri:	
Cari	1,901
Uzunmüddətli	<u>3,255</u>
Cəmi maliyyə icarəsi öhdəlikləri	<u><u>5,156</u></u>

20. MÜŞTƏRİLƏRDƏN ALINMIŞ AVANSLAR

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Ukrayna Respublikasında həyata keçirilən layihələr	34,346	5,932
Serbiya Respublikasında həyata keçirilən layihələr	29,717	8,319
Qırğızıstan Respublikasında həyata keçirilən layihələr	11,313	13,091
Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən layihələr	<u>7,705</u>	<u>578</u>
Cəmi müştəridən alınmış avanslar	<u><u>83,081</u></u>	<u><u>27,920</u></u>

Müştəridən alınmış avanslar magistral yolun inşasının icra olunması üçün alınmış avansları əks etdirir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

21. BÖRC ALINMIŞ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
“AKA European Export Trade Bank”	6,615	-
“Sberbank Srbija A.D. Beograd”	3,948	5,291
“Pro Factor Group”	621	-
“Premiumbank” ASC	453	1,698
Cəmi borc alınmış vəsaitlər	11,637	6,989

31 dekabr 2019-cu il üzrə “AKA European Export Trade Bank”-dan alınmış borc vəsaitlərinə 5,022 min AZN və 1,593 min AZN məbləğlərinə müvafiq olaraq, dörd il müddətinə altı aylıq EURLIBOR + 2.5% faiz dərəcəsi ilə, uzunmüddətli borc vəsaitləri və qısamüddətli borc vəsaitləri, “SberBank Srbija A.D. Beograd”-dan götürülmüş, bir aylıq və rüblük EURLIBOR + 3,5% faiz dərəcəsi, ümumi məbləği 3,948 min AZN olan qısamüddətli bank borcları, “Pro Factor Group”-dan bir ildən az müddətə alınmış və illik faiz dərəcəsi 16% olan 621 min AZN məbləğində qısamüddətli bank borcları, “Premiumbank” ASC-dən 453 min AZN məbləğində, bir ildən az müddətli və illik faiz dərəcəsi 10% olan qısamüddətli bank borcları (31 dekabr 2018-ci il üzrə borc alınmış vəsaitlərə “Premiumbank” ASC-dən 1,698 min AZN məbləğində bir ildən az və illik faiz dərəcəsi 10% olan borc vəsaiti və “SberBank” Srbija A.D. Beograd-dan 5,291 AZN məbləğində olan borc vəsaiti təşkil edir ki, bu məbləğin 1,397 min AZN olan hissəsi bir ay üzrə ödəniləcək məbləğ və rüblük faiz dərəcəsi EURLIBOR + 3.5% olmuşdur, eyni zamanda beş aylıq ödəmə müddəti ilə, rüblük faiz dərəcəsi EURLIBOR + 3.5% ilə verilmiş 3,894 min AZN məbləğində borc vəsaiti daxildir) təşkil edir. Borclar üzrə təminat qoyulmamışdır.

Müvafiq pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri kateqoriyasına maliyyə fəaliyyəti nəticəsində yaranmış dəyişikliklər üzrə, ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan məbləğlərinin qarşılaşdırılması aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2019-cu il	2018-ci il
1 yanvar	6,989	2,132
Nağd pul dəyişiklikləri		
Daxilolmalar	7,295	10,357
Ödənilmiş əsas məbləğ	(10,450)	(5,500)
Ödənilmiş faiz	(3,795)	(331)
Qeyri-nağd dəyişikliklər		
Birbaşa maliyyələşdirmə vasitəsilə əmlak atın alınması	7,793	-
Maliyyə xərcləri	4,000	331
Xarici valyuta gəlirləri, xalis	(195)	-
31 dekabr	11,637	6,989

22. KREDİTOR BORCLARI VƏ DİGƏR ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Xarici sub-podratçılardan alınmış kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	21,455	11,100
Yerli sub-podratçılardan alınmış kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	1,675	3,195
Cəmi kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	23,130	14,295

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə Qrupun cəmi kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlərin 22% və 24%-ni təşkil edən 4,966 min AZN və 3,433 min AZN məbləğlərində iki müştəriyə ödəniləcək kreditor borclarının və digər vəsaitlərin qalıqları mövcuddur.

Müqavilələrə əsasən, xidmət və təchizat üçün ödəniş üzrə orta kredit dövrü 30-60 günə qədərdir.

Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlərin sektor üzrə təhlili aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Tikinti	12,383	8,041
Enerji	5,391	1,409
Xidmət	4,589	3,984
Digər	767	861
Cəmi kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	23,130	14,295

23. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

	31 dekabr 2019-cu il	31 dekabr 2018-ci il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Hesablanmış öhdəliklər	400	110
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	400	110
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Dövlət və yerli fondlara ödəniləcək öhdəliklər	282	287
Zəmanət ehtiyatı	177	177
Cəmi digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	459	464
Cəmi digər öhdəliklər	859	574

24. SƏHMDAR KAPİTALI

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə 129 min AZN təşkil edən səhmdar kapitalı bir səhmin nominal dəyəri 3,225 AZN olan 40 səhmdən ibarətdir.

Qrupun mülkiyyətinə aid məlumatlar üçün 1 saylı Qeydə baxın.

İl ərzində elan edilmiş və ödənilmiş dividendlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
1 yanvar tarixinə ödəniləcək dividendlər	-	-
İl üzrə elan edilmiş dividendlər	64	1,602
İl üzrə ödənilmiş dividendlər	(64)	(1,602)
31 dekabr tarixinə ödəniləcək dividendlər	-	-

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

25. TİKİNTİ MÜQAVİLƏLƏRİ ÜZRƏ GƏLİRLƏR

	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Yerli tiktinti müqavilələri üzrə gəlirlər	113,180	38,749
Xarici tikinti müqavilələri üzrə gəlirlər	99,205	46,997
Cəmi tikinti müqavilələri üzrə gəlirlər	212,385	85,746

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə cəmi tikinti müqavilələri üzrə gəlirlərin müvafiq olaraq, 23% və 23%-ni təşkil edən 47,763 min AZN və 19,826 min AZN məbləğlərində tikinti müqavilələri üzrə gəlirlərə daxil edilmiş vəsaitlər bir müştəridən alınmışdır.

26. TİKİNTİ ÜZRƏ MAYA DƏYƏRİ

	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Material xərcləri	(68,816)	(18,058)
Subpodratçı xərcləri	(59,592)	(12,895)
Əməkhaqları və əlaqəli xərclər	(22,085)	(15,024)
Transportation expenses	(9,004)	(4,080)
Yanacaq xərcləri	(6,948)	(5,562)
Əmlak, qurğu və avadanlıqların amortizasiyası	(6,309)	(5,122)
12 aydan az və aşağı dəyərdə olan aktivlərin icarə xərcləri	(6,230)	(1,936)
Sosial sığorta	(3,213)	(2,828)
Təmir və texniki xidmət xərcləri	(2,487)	(2,133)
Kommunal xərclər	(912)	(612)
Peşəkar xidmətlər	(686)	-
Sığorta xərcləri	(503)	(197)
Neft və sürtkü yağları	(407)	(570)
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	(182)	(133)
İşgüzar səfər xərcləri	(157)	(131)
Rabitə xərcləri	(52)	(48)
Digər	(98)	(18)
Cəmi tikinti üzrə xərclər	(187,681)	(69,347)

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

27. ÜMUMİ VƏ İNZİBATİ XƏRCLƏR

	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Əməkhaqları və əlaqəli xərclər	(3,493)	(2,179)
Məsləhət və peşəkar xidmətlər	(3,262)	(2,316)
İşgüzar səfər xərcləri	(1,775)	(1,339)
Bank tutulmaları	(1,177)	(951)
Köhnəlmə və amortizasiya	(1,063)	(830)
12 aydan az və aşağı dəyərdə olan aktivlərin icarə xərcləri	(723)	(151)
Yanacaq xərcləri	(621)	(570)
Sığorta xərcləri	(529)	(363)
Sosial sığorta	(512)	(446)
Rabitə xərcləri	(356)	(274)
Təhlükəsizlik xərcləri	(373)	(268)
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	(297)	(194)
Nəqliyyat xərcləri	(242)	-
Təmir və texniki xidmət xərcləri	(238)	(207)
Ofis xərcləri	(236)	(263)
Kommunal xərclər	(101)	(92)
Sponsorluq xərcləri	(96)	(202)
Reklam xərcləri	(96)	(35)
Nümayəndəlik xərcləri	(32)	(8)
Üzvlük haqqları	-	(30)
Digər	(502)	(396)
Cəmi ümumi və inzibati xərclər	(15,724)	(11,114)

28. DİGƏR XƏRCLƏR

	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Az hərəkətli mal-material ehtiyatlarının silinməsi	(8)	(485)
Digər	(139)	-
Cəmi digər xərclər	(147)	(485)

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

29. DİGƏR GƏLİRLƏR

	31 dekabr 2019-cu il tarixində başla çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başla çatmış il üzrə
Materialların satışından daxilolmalar	207	129
İcarə avadanlıqları üzrə gəlir	171	-
Üçüncü tərəflərdən toplanmış cərimələr üzrə gəlirlər	124	24
Mal və material və digər xidmətlər üçün öncədən ödəmələr üzrə dəyərsizləşmənin bərpası	28	-
Subpodratçılara verilmiş depozitlərin dəyərsizləşməsinin bərpası	-	427
Digər	42	5
Cəmi digər gəlirlər	572	585

30. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Qrup ödəniləcək cari mənfəət vergisi, eləcə də aktiv və öhdəlikləri üzrə vergi bazalarını fəaliyyət göstərdiyi ölkələrin vergi qanunvericiliyinə əsasən hesablayır və uçotda əks etdirir ki, bu da MHBS-dən fərqli ola bilər.

Qrup bəzi xərclərin vergiyə cəlb olunmadığından və bəzi gəlirlərin vergi məqsədləri üçün vergidən azad olması nəticəsində daimi vergi fərqləri ilə üzləşir.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatları məqsədləri üçün uçota alınan aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə verginin hesablanması məqsədilə istifadə edilən məbləğlər arasındakı müvəqqəti fərqlər üzrə xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınması üzrə müxtəlif metodlar/zaman müddətləri, eləcə də müəyyən aktivlər üzrə vergi-uçot əsaslı fərqlərdən yaranan müvəqqəti fərqlər ilə əlaqəlidir.

Azərbaycan Respublikasının və Serbiya Respublikasının, Ukrayna Respublikasının və Qırğızıstan Respublikasının vergi qanunvericiliyi xüsusilə müxtəlif şərh və dəyişikliklər yarada bilər. Bundan əlavə, rəhbərliyin vergi qanunvericiliyi haqqında şərtləri vergi orqanlarının şərtlərindən fərqlənə bilər, əməliyyatlara vergi orqanları tərəfindən etiraz edilə bilər və nəticədə Qrupa bu maliyyə hesabatları üçün əhəmiyyətli ola biləcək vergi, cərimə və faizlər təyin edilə bilər.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə qalıqlardakı ümumi hərəkət aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2019-cu il tarixində başla çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başla çatmış il üzrə
Təxirə salınmış vergi aktivləri (a)	392	78
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi (b)	(742)	-
Xalis təxirə salınmış vergi (öhdəlikləri)/aktivləri	(350)	78

İl üzrə vergi tutulan mənfəət və uçot mənfəəti arasındakı əlaqələr aşağıdakı kimi izah olunur:

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	2,136	3,670
Qanunla müəyyən edilmiş vergi dərəcələri		
Qanunla təyin edilmiş vergi dərəcəsi ilə nəzəri vergi	(1,847)	(734)
Əvvəlki il üzrə vergi qalığının yenidən nəzərdən keçirilməsi	706	-
Daimi fərqlərin vergi təsiri	(393)	(152)
Mənfəət vergisi xərci	(1,534)	(886)
Cari mənfəət vergisi xərcləri	(1,106)	(834)
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyində dəyişiklik	(428)	(52)
Mənfəət vergisi xərci	(1,534)	(886)

Eyni vergi yurisdiksiyası daxilində qalıqların hesablanması nəzərə alınmadan il ərzində təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri üzrə hərəkət aşağıdakı kimidir:

a) *Təxirə salınmış vergi aktivləri*

	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Növbəti ilə keçirilən vergi zərərləri	8,511	-
İcarə öhdəliyi	3,447	-
Ticarət fəaliyyəti üzrə kreditor borcları və ödəniləcək digər borclar	1,419	-
Ticarət fəaliyyəti üzrə debitor borcları və alınacaq digər borclar	164	8,109
Mal-material ehtiyatı	68	2,462
Borc alınmış vəsaitlər	33	-
Podratçılardan alınmış avanslar	31	-
Əmlak, tikili və avadanlıqlar	12	-
Digər öhdəliklər	-	457
Qeyri-maddi aktivlər	-	19
Cəmi vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər	13,685	11,047
Vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər:		
Aktivlərdən istifadə hüququ	(3,038)	-
Müqavilə aktivləri	(8,372)	-
Müştarilərdə saxlanılan geri qaytarılacaq vəsaitlər	(33)	-
Podratçılarda saxlanılan depozitlər	(1)	-
Əmlak, tikili və avadanlıqlar	-	(10,658)
Cəmi vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər:	(11,444)	(10,658)
Xalis vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər	2,241	389
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	392	78

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

b) *Təxirə salınmış vergi öhdəliyi*

	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Növbəti ilə keçirilən vergi zərərləri	-	-
Ticarət fəaliyyəti üzrə debitor borcları və alınacaq digər borclar	6,313	-
Mal-material ehtiyatı	2,683	-
İcarə öhdəliyi	960	-
Digər öhdəliklər	438	-
Ticarət fəaliyyəti üzrə kreditör borcları və ödəniləcək digər borclar	289	-
Mal-material ehtiyatı və digər xərclər üzrə əvvəlcədən ödənilmiş vəsaitlər	53	-
Qeyri-maddi aktivlər	19	-
	10,755	-
Vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər:		
Əmlak, tikili və avadanlıqlar	(13,127)	-
Aktivlərdən istifadə hüququ	(946)	-
Ödəniləcək əməkhaqları	(357)	-
Borc alınmış vəsaitlər	(35)	-
	(14,465)	-
Xalis vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər	(3,710)	-
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	(742)	-

Cari vergi qanunvericiliyinə əsasən, Qrup şirkətlərinin müxtəlif vergi zərərləri və cari vergi aktivləri digər Qrup şirkətlərinin cari vergi öhdəlikləri və vergi tutulan mənfəətlərinə qarşı əvəzləşdirilə bilməz və müvafiq olaraq vergilər konsolidasiya edilmiş vergi zərərləri olduqda hesablanır. Buna görə təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri yalnız həmin vergiyə cəlb olunan müəssisəyə aid olduqda əvəzləşdirilir.

31. TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Qrup müştərilərinin tələbatlarını qarşılamaq məqsədilə müəyyən şərti risklər yarada bilən, lakin maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilməyən maliyyə alətlərində tərəf kimi çıxış edir. Müxtəlif kredit risklərinə malik bu alətlər konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti hesabatında öz əksini tapmamışdır.

Müştərilərin öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədikləri hallarda, girov və zəmanətlərin dəyərsiz olduğu zaman şərti öhdəliklər və təəhhüdlər üzrə Qrupun maksimal kredit itkisi, bu maliyyə alətlərini yaradan müqavilələr üzrə göstərilən məbləğlər şəklində təyin edilir.

Qrup şərti öhdəliklər üzrə, maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilən öhdəliklərində tətbiq edilən kredit nəzarət və idarəetmə siyasətindən istifadə edir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Kapital öhdəlikləri

Qrupun 31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərində hazırlanmış kapital xərcləri üzrə əhəmiyyətli öhdəlikləri mövcud olmamışdır.

Məhkəmə proseduraları

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Qrupa qarşı iddialar irəli sürülür. Qrupun rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan vergi qanunvericiliyindəki müddəalara bəzən müxtəlif şərhlər və dəyişikliklər edilir və bu dəyişikliklər müxtəlif mənalarda şərh edilə bilər və nəticədə Azərbaycan vergi orqanları bu müddəaları özləri hesab etdikləri kimi şərh edə bilərlər. Praktikada, Azərbaycan vergi orqanları belə hallarda adətən vergi ödəyicilərinin əleyhinə qərar çıxarırlar ki, nəticədə vergi ödəyiciləri öz hüquqlarını məhkəmə vasitəsilə müdafiə etməyə məcbur olurlar. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan vergi orqanları məhkəmə orqanları tərəfindən təqdim edilmiş “haqsız vergi qazancı”, “əməliyyatın əsas kommersiya məqsədi” konsepsiyalarından və “əməliyyatın kommersiya mahiyyəti/(məqsədi)” kriteriyasından istifadə edə bilərlər.

Belə qeyri-müəyyənliklər, əsasən maliyyə alətlərinin/derivativlərin və transfer qiymətini təyin etmək məqsədilə əməliyyatın bazar qiymətinin istifadə edilməsi zamanı vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq edilmiş şərhinə aid edilə bilər. Bu hallar eləcə də kreditlər üzrə ehtiyatların yaradılması zamanı yaranan müvəqqəti fərqlərin və bunun vergi öhdəliyinə təsirinin vergi orqanları tərəfindən mənfəət vergisi bazasının bilərəkdən azaldılması kimi şərh edilməsinə aid edilə bilər. Rəhbərlik əmindir ki, bütün lazımı vergilər hesablanmış, öhdəliklər yaradılmışdır və ona görə də əlavə vergi ehtiyatının yaradılmasına ehtiyac yoxdur.

Ümumiyyətlə, vergi ödəyicilərinin audit tarixindən əvvəlki üç ilə aid maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti vergi orqanları tərəfindən yoxlanıla bilər. Bundan əlavə, vergi yoxlamaları başa çatsa belə aparılmış yoxlamaların daha yüksək vergi orqanları tərəfindən yoxlanılması ehtimalı da istisna edilmir. Həmçinin, Azərbaycan Konstitusiyası Məhkəməsinin qərarının müddəalarına əsasən vergi yoxlamasının əhatə etdiyi üç illik limit, məhkəmənin qərarına əsasən vergi ödəyicisinin vergi orqanlarını bilərəkdən yanlış yönləndirdiyi və onlara yanlış yönləndirici məlumatlar verdiyi hallarda uzadıla bilər.

Həmçinin Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsi tərəfindən verilmiş açıqlamaya əsasən, əgər məhkəmə, vergi ödəyicilərinin vergi yoxlamasına maneə törətdiyini müəyyən edirsə, vergi qanunvericiliyində göstəriləndiyi kimi vergi öhdəliyi üzrə iddia müddəti 3 il müddətinə kimi uzadıla bilər.

32. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

MUBS 24 “Əlaqəli tərəflərlə bağlı qeydlər” standartının tələblərinə əsasən əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- (a) Qrupun birbaşa, dolayısı yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana şirkətlər, törəmə müəssisələr, eyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Qrupun fəaliyyətində marağı və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər; və Qrupun fəaliyyətinə ortaqlar nəzarət həyata keçirən şəxslər;

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

- (b) Assosiasiya edilmiş müəssisələr – Qrup tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- (c) Qrupun tərəf kimi çıxış etdiyi birgə müəssisələr;
- (ç) Qrupun və ya ana şirkətin idarə heyətinin üzvləri;
- (d) (a) və ya (ç) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (e) (ç) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayısı yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr aiddir; və ya
- (ə) İş müddəti bitdikdən sonra Qrupun keçmiş işçiləri və ya Qrupun əlaqəli olduğu şəxs tərəfindən alınacaq mükafatlar.

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə Qrup və digər əlaqəli tərəflər arasındakı əməliyyatların təfərrüatları aşağıda qeyd edilmişdir:

	31 dekabr 2019-cu il		31 dekabr 2018-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə qalıqlar	Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə qalıqlar	Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Verilmiş kreditlər		2,968		4,302
- Əlaqəli tərəflərə verilmiş kreditlər	2,962		4,302	
Ticarət fəaliyyəti üzrə debitor borcları və alınacaq digər borclar		53,915		33,359
- Əlaqəli tərəflərdən ticarət fəaliyyəti üzrə debitor borcları və alınacaq digər borcları	5,755		-	

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2019-cu il		31 dekabr 2018-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Müştərilərdə saxlanılan geri qaytarılacaq vəsaitlər		9,787		1,751
- Əlaqəli tərəflərə ödənilmiş avanslar	580		-	
Ticarət fəaliyyəti üzrə kreditor borcları və ödəniləcək digər borclar		(23,130)		(14,295)
- Əlaqəli tərəflərdən ticarət fəaliyyəti üzrə kreditor borcları və ödəniləcək digər borcları	(2,962)		-	
Ödənilmiş əməkhaqları		(2,383)		(2,124)
- Əlaqəli tərəflərə ödənilmiş əməkhaqları	(201)		-	
Tikintinin dəyəri		(187,681)		(69,347)
- Podratçılar	5,755		-	
Maliyyə gəlirləri		47		6
- Əlaqəli tərəflərdən alınmış maliyyə gəlirləri	-		6	

Direktorlar və rəhbərliyin əsas üzvlərinin mükafatlandırılması aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2019-cu il		31 dekabr 2018-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Əsas idarəetmə heyətinin kompensasiyası:				
- qısa müddətli işçi müavinətləri	2,001	29,303	645	20,477
Cəmi	2,001	29,303	645	20,477

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

33. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixlərinə Qrupun ədalətli dəyərdə ölçülən maliyyə alətləri mövcud olmamışdır.

Aşağıda qeyd olunmuş cədvəldə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri ədalətli dəyərdə ölçülmür və hər bir ədalətli dəyər ölçməsinin təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasında mövcud olan səviyyələr ilə təhlil edilir.

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi

	Qiymətləndirmə tarixi	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (Səviyyə 1)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 2)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 3)	Cəmi 2019-cu il
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər					
Subpodratçılarda saxlanılan vəsaitlər	31 dekabr 2019-cu il	-	-	2,711	2,711
Verilmiş kreditlər	31 dekabr 2019-cu il	-	-	2,968	2,968
Müqavilə üzrə aktivləri	31 dekabr 2019-cu il	-	-	8,372	8,372
Debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər	31 dekabr 2019-cu il	-	-	53,915	53,915
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	31 dekabr 2019-cu il	9,210	-	-	9,210
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2019-cu il	-	-	286	286
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər					
İcarə öhdəlikləri	31 dekabr 2019-cu il	-	-	7,138	7,138
Borc alınmış vəsaitlər	31 dekabr 2019-cu il	-	-	11,637	11,637
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	31 dekabr 2019-cu il	-	-	23,130	23,130
Ödəniləcək əmək haqları	31 dekabr 2019-cu il	-	-	2,383	2,383
Digər maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2019-cu il	-	-	400	400

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi

	Qiymətləndirmə tarixi	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (Səviyyə 1)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 2)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 3)	Cəmi 2018-ci il
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər					
Verilmiş kreditlər	31 dekabr 2018-ci il	-	-	4,302	4,302
Debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər	31 dekabr 2018-ci il	-	-	33,359	33,359
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	31 dekabr 2018-ci il	18,908	-	-	18,908
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2018-ci il	-	-	688	688
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər					
Maliyyə icarə öhdəlikləri	31 dekabr 2018-ci il	-	-	5,156	5,156
Borc alınmış vəsaitlər	31 dekabr 2018-ci il	-	-	6,989	6,989
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	31 dekabr 2018-ci il	-	-	14,295	14,295
Ödəniləcək əmək haqları	31 dekabr 2018-ci il	-	-	2,124	2,124
Digər maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2018-ci il	-	-	110	110

Ədalətli dəyerdə əks etdirilməyən maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Aşağıdakı qeydlər, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ədalətli dəyerdə əks etdirilməyən Qrupun maliyyə alətlərinin qalıq dəyərləri və ədalətli dəyərlərin növü ilə müqayisə edilir. Cədvəldə qeyri-maliyyə aktivlərinin və qeyri-maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyərləri daxil deyildir.

Ədalətli dəyəri qalıq dəyərində yaxın olan aktivlər və öhdəliklər

Likvid və ya ödəmə dövrü qısamüddətli (üç aydan daha az) olan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri üzrə hesab edilir ki, qalıq dəyərləri ədalətli dəyərlərinə yaxındır. Bu fərziyyə həmçinin xüsusi ödəmə müddəti və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri olmadan, depozitlərə də tətbiq edilir.

Sabit və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri

Fəal bazar qiyməti olan borc alətləri üzrə ədalətli dəyər təyin edilmiş bazar qiymətləri əsasında müəyyən edilir. Fəal bazar qiyməti olmayan borc alətlərinin ədalətli dəyəri, hal-hazırda oxşar şərtlər, kredit riski və qalan ödəmə müddəti üzrə borc üçün mövcud olan dərəcələr istifadə etməklə pul vəsaitlərinin gələcək hərəkəti azaldılmaqla qiymətləndirilir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

34. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ

Qrupun fəaliyyəti üçün risklərin idarə edilməsi əməliyyatların mühüm elementini təşkil edir. Qrupun əməliyyatlarına təsir göstərəcək əsas risklər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Kredit riski;
- Likvidlik riski;
- Bazar riski.

Qrupun rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli risklərin idarə olunması sisteminə malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Qrup rəhbərliyi risk idarəetmə qrupu yaratmışdır. Bu qrupun əsas məqsədi Qrupu ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanı yaratmaqdır. Risklərin idarə olunması qrupu vasitəsilə Qrupun rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Kredit riski

Qrup kredit riskinə məruz qalır ki, bu zaman maliyyə alətinə tərəf olan bir iştirakçı öz öhdəliyini yerinə yetirə bilmir və digər tərəf buna görə maliyyə zərərinə uğrayır.

Maksimal kredit riski

Qrupun məruz qaldığı maksimal kredit riski fərdi risklərdən və ümumi iqtisadiyyatın daşdığı risklərdən asılı olaraq əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir.

Likvidlik riski

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərin ödəmə müddəti üst-üstə düşmədikdə likvidlik riski risk kimi müəyyənləşdirilir. Likvidlik riski Qrupun maliyyə heyəti tərəfindən idarə olunur. Qrup likvidliyin idarə olunması üçün rəhbərliyi öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün zəruri likvidlik aktivləri səviyyəsinin hesab edilməsini; maliyyələşdirmə vəsaitlərinin əldə olunması üzrə imkanların saxlanılmasını, idarəetmə qaydalarına qarşı təəhhüdlər planı və nizamnamə tələblərinə qarşı maliyyə vəziyyəti hesabatı likvidlik əmsalının monitorinqinin keçirilməsini tələb edir.

Likvidlik və faiz dərəcəsi risklərinin təhlilləri aşağıdakı cədvəldə qeyd olunmuşdur.

31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə aktivlərin və öhdəliklərin ödəniş qrafiki üzrə təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	31 dekabr 2019-cu il
Maliyyə aktivləri:							
Podratçılarda saxlanılan sonradan geri qaytarılması gözlənilən vəsaitlər		-	-	267	2,444	-	2,711
Verilmiş kreditlər	4.85%	2,968	-	-	-	-	2,968
Debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər		53,915	-	-	-	-	53,915
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		9,210	-	-	-	-	9,210
Digər maliyyə aktivləri		286	-	-	-	-	286
Cəmi maliyyə aktivləri		66,379	-	267	2,444	-	69,090
Maliyyə öhdəlikləri:							
İcarə öhdəlikləri	6.34%	56	119	3,784	2,388	791	7,138
Borc alınmış vəsaitlər	3.55%	4,016	171	2,428	5,022	-	11,637
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər		17,718	-	5,240	172	-	23,130
Ödəniləcək əmək haqları		2,383	-	-	-	-	2,383
Digər maliyyə öhdəlikləri		400	-	-	-	-	400
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		24,573	290	11,452	7,582	791	44,688
Likvidlik boşluğu		41,806	(290)	(11,185)	(5,138)	(791)	24,402
Məcmu likvidlik boşluğu		41,806	41,516	30,331	25,193	24,402	

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2018-ci il tarixinə maliyyə aktivlərin və öhdəliklərin ödəniş qrafiki üzrə təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	31 dekabr 2018-ci il
Maliyyə aktivləri:						
Podratçılarda saxlanılan sonradan geri qaytarılması gözlənilən vəsaitlər		-	-	763	-	763
Verilmiş kreditlər	4.85%	-	-	4,302	-	4,302
Debitor borcları və digər alınacaq vəsaitlər		33,359	-	-	-	33,359
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		18,908	-	-	-	18,908
Digər maliyyə aktivləri		688	-	-	-	688
Cəmi maliyyə aktivləri		52,955	-	5,065	-	58,020
Maliyyə öhdəlikləri:						
İcarə öhdəlikləri	2.74%	146	307	1,448	3,255	5,156
Borc alınmış vəsaitlər	4.59%	1,397	-	5,592	-	6,989
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər		14,295	-	-	-	14,295
Ödəniləcək əmək haqları		2,124	-	-	-	2,124
Digər maliyyə öhdəlikləri		110	-	-	-	110
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		18,072	307	7,040	3,255	28,674
Likvidlik boşluğu		34,883	(307)	(1,975)	(3,255)	29,346
Məcmu likvidlik boşluğu		34,883	34,576	32,601	29,346	

Likvidlik və faiz dərəcəsi üzrə təhlillər 7 saylı MHBS sandartına müvafiq olaraq aşağıda göstərilən cədvəllərdə təqdim edilmişdir. Bu cədvəllərdə əks edilən məbləğlər maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilən məbləğlərlə uyğun deyil, ona görə ki, aşağıdakı təqdimat maliyyə öhdəliklərinin maliyyə vəziyyəti hesabatında effektiv faiz üsulu əsasında təqdim edilmiş ümumi müqavilə üzrə qalıq ödənişlərini (faizlərin ödənişi daxil olmaqla) əks etdirən ödəniş müddətlərinin təhlillərini əhatə edir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddəti üzrə təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	31 dekabr 2019-cu il Cəmi
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ						
İcarəsi öhdəlikləri	92	177	3,980	2,825	2,929	10,003
Borc alınmış vəsaitlər	4,027	194	2,459	5,250	-	11,930
Cəmi faiz yaradan maliyyə öhdəlikləri	4,119	371	6,439	8,075	2,929	21,933
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	17,718	-	5,240	172	-	23,130
Ödəniləcək əmək haqları	2,383	-	-	-	-	2,383
Digər maliyyə öhdəlikəri	400	-	-	-	-	400
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	24,620	371	11,679	8,247	2,929	47,846

31 dekabr 2018-ci il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddəti üzrə təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	31 dekabr 2018-ci il Cəmi
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
İcarə öhdəlikləri	151	319	1,503	3,382	5,355
Borc alınmış vəsaitlər	1,427	59	5,649	-	7,135
Cəmi faiz yaradan maliyyə öhdəlikləri	1,578	378	7,152	3,382	12,490
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	14,295	-	-	-	14,295
Ödəniləcək əmək haqları	2,124	-	-	-	2,124
Digər maliyyə öhdəlikəri	110	-	-	-	110
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	18,107	378	7,152	3,382	29,019

Bazar riski

Bazar riski bazar amillərindəki, o cümlədən valyuta məzənnələri, faiz dərəcələri və əmtəə qiymətlərindəki dəyişikliklərdən yaranır. Bu amillərdəki dəyişikliklər Qrupun gəlirlərinə və xərclərinə və ya maliyyə alətlərinin dəyərində təsir göstərə bilər. Qrupun bazar riskinin idarə edilməsində məqsəd gəlirlərini optimallaşdıraraq bu riski məqbul olan parametrlər çərçivəsində saxlamaqdır.

Material və xidmətlərin qiymət dəyişikliyi riski

Qrup tikinti işlərinin yerinə yetirilməsi zamanı, material və xidmətlərin qiymət dəyişikliyi riskinə məruz qalır. Qrup bu riskləri etibarlı və uzunmüddət ərzində biznes əlaqələrinin gücləndiyi təchizatçılarla işləməklə və daha yeni, daha səmərəli təchizat mənbələrin axtarışı vasitəsilə idarə edir.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

Faiz dərəcəsi riski

Aşağıdakı cədvəl “risk göstəricisinin ehtimal edilən mümkün dəyişməsi” üsulu ilə hesablanmış və faizlərin dəyişməsinə Qrupun həssaslığını təqdim edir. Bu dəyişikliklərin həddi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və onlara təqdim edilən risk hesabatlarında öz əksini tapır.

Vergidən əvvəlki zərərə təsiri:

	31 dekabr 2019-cu il tarixinə		31 dekabr 2018-ci il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%
Maliyyə öhdəlikləri:				
İcarə öhdəliyi	71	(71)	52	(52)
Borc alınmış vəsaitlər	116	(116)	70	(70)
Əməliyyat mənfəəti üzərində xalis təsir	187	(187)	122	(122)

Coğrafi konsentrasiya

Rəhbərlik həmçinin qanunvericilik və tənzimləmə sahəsindəki risklərin idarə edilməsinə və bu risklərin Qrupun fəaliyyətinə təsirinə nəzarət edir. Bu nəzarət mexanizmi Qrupa Azərbaycan Respublikasında investisiya mühitinin dəyişməsindən yaranan ehtimal edilən zərərləri minimal həddə salmağa şərait yaradır.

Aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	Digər qeyri İƏİT ölkələri	31 dekabr 2019-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Müştərilərdə saxlanılan sonradan geri qaytarılması gözlənilən vəsaitlər	-	-	2,711	2,711
Verilmiş kreditlər	-	-	2,968	2,968
Debitor borcları və alınacaq vəsaitlər	20,143	-	33,772	53,915
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	5,583	-	3,627	9,210
Digər maliyyə akitvləri	71	-	215	286
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	25,797	-	43,293	69,090
İcarə öhdəliyi	960	-	6,178	7,138
Borc alınmış vəsaitlər	454	6,614	4,569	11,637
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	1,674	3,706	17,750	23,130
Ödəniləcək əmək haqları	1,590	-	793	2,383
Digər maliyyə öhdəlikləri	331	-	69	400
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	5,009	10,320	29,359	44,688
XALIS MÖVQE	20,788	(10,320)	13,934	24,402

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	Digər qeyri İƏİT ölkələri	31 dekabr 2018-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Müştərilərdə saxlanılan sonradan geri qaytarılması gözlənilən vəsaitlər	-	-	763	763
Verilmiş kreditlər	-	-	4,302	4,302
Debitor borcları və alınacaq vəsaitlər	17,442	-	15,917	33,359
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	576	-	18,332	18,908
Digər maliyyə aktivləri	83	-	605	688
	<u>18,101</u>	<u>-</u>	<u>39,919</u>	<u>58,020</u>
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
İcarə öhdəliyi	-	-	5,156	5,156
Borc alınmış vəsaitlər	1,698	-	5,291	6,989
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	3,196	951	10,148	14,295
Ödəniləcək əmək haqları	2,099	-	25	2,124
Digər maliyyə öhdəlikləri	108	-	2	110
	<u>7,101</u>	<u>951</u>	<u>20,622</u>	<u>28,674</u>
XALIS MÖVQE	<u>11,000</u>	<u>(951)</u>	<u>19,297</u>	

Xarici valyuta riski

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Qrupun maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı belə risklərin təsirinə məruz qalır.

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (min Azərbaycan manatı ilə)

Qrupun xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı məruz qalacağı risklər aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyuta (RSD, KGS və UAH)	31 dekabr 2019-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Podratçılarda saxlanılan sonradan geri qaytarılması gözlənilən vəsaitlər	-	-	888	1,823	2,711
Verilmiş kreditlər	-	-	-	2,968	2,968
Debitor borcları və alınacaq vəsaitlər	18,970	1,224	817	32,904	53,915
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	5,163	141	3,041	865	9,210
Digər maliyyə aktivləri	71	-	-	215	286
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	24,204	1,365	4,746	38,775	69,090
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
İcarə öhdəliyi	960	-	3,757	2,421	7,138
Borc alınmış vəsaitlər	454	-	6,614	4,569	11,637
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	1,671	92	3,891	17,476	23,130
Ödəniləcək əməkhaqları	1,590	-	-	793	2,383
Digər maliyyə öhdəlikləri	165	166	-	69	400
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	4,840	258	14,262	25,328	44,688
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	19,364	1,107	(9,516)	13,447	24,402
	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyuta (RSD, KGS və UAH)	31 dekabr 2018-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Podratçılarda saxlanılan sonradan geri qaytarılması gözlənilən vəsaitlər	-	763	-	-	763
Verilmiş kreditlər	-	-	4,302	-	4,302
Debitor borcları və alınacaq vəsaitlər	17,442	3,766	-	12,151	33,359
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	54	7,903	6,435	4,516	18,908
Digər maliyyə aktivləri	83	-	-	605	688
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	17,579	12,432	10,737	17,272	58,020
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
İcarə öhdəliyi	-	-	5,156	-	5,156
Borc alınmış vəsaitlər	1,698	-	5,291	-	6,989
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	3,196	656	342	10,101	14,295
Ödəniləcək əməkhaqları	2,099	-	-	25	2,124
Digər maliyyə öhdəlikləri	108	-	-	2	110
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	7,101	656	10,789	10,128	28,674
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	10,478	11,776	(52)	7,144	

“AZVİRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Xarici valyuta riskinə həssaslıq

Aşağıdakı cədvəl Qrupun ABŞ dollarının və Avronun Azərbaycan manatına nisbətən məzənnəsində 10%-lik artmasına və ya azalmasına həssaslığını təhlil edir. 10% rəhbərlik tərəfindən xarici valyuta risklərini təhlil edərkən daxili risk hesabatlarında xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsinin Qrupa təsirini təhlil edərkən istifadə olunur.

Həssaslıq təhlili xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklərin hesabat tarixinə qalıq dəyərindən istifadə edir və bu dəyəri məzənnədəki 10%-lik dəyişiklik üçün uyğunlaşdırır. Əgər xarici ölkələrə verilən kreditlər və xaricdəki əməliyyatlar üzrə verilən kreditlər borc verənin və ya borc alanın valyutasında deyilsə bu məbləğlər də həssaslıq təhlilinə daxil edilir.

	31 dekabr 2019-cu il tarixinə		31 dekabr 2019-cu il tarixinə		31 dekabr 2019-cu il tarixinə	
	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%	AZN/Avro +10%	AZN/Avro -10%	AZN/Digər +10%	AZN/Digər -10%
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət üzrə xalis təsir	111	(111)	(952)	952	1,345	(1,345)
31 dekabr 2018-ci il tarixinə						
	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%	AZN/Avro +10%	AZN/Avro -10%	AZN/Digər +10%	AZN/Digər -10%
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət üzrə xalis təsir	1,178	(1,178)	(5)	5	714	(714)

Qiymət riski

Qiymət riski bazar qiymətlərinin dəyişməsi nəticəsində, bu dəyişikliklərin konkret qiymətli kağıza və ya onu yerləşdirən tərəfə məxsus amillərdən və ya bazarda alınmış-satılan bütün qiymətli kağızlara təsir göstərən amillərdən asılı olaraq, maliyyə alətinin dəyərinin dəyişməsi ilə əlaqədar riskdir. Qrup ümumi və ya xüsusi bazar dəyişmələrindən yaranan qiymət risklərinə məruz qalır.

Kapitalın idarə edilməsi

Kapitalın idarə edilməsində Qrupun məqsədləri onun fəaliyyətinin davam etmək qabiliyyətini qorumaq üçün iştirakçıların mənfəətini qaytarmaq və cəlb olunmuş və şəxsi vəsaitlərin optimal strukturunun qorunmasıdır.

Qrupun rəhbərliyi mütəmadi olaraq öz kapitalının strukturunu təhlil edir. Bu təhlilin nəticələri əsasında Qrup kapital balansının cəmi strukturunun saxlanması yönəldilmiş tədbirlər həyata keçirir.

Qrupun əsas maliyyə öhdəlikləri borc öhdəlikləri, maliyyə lizinqi öhdəlikləri və kreditor borcları və ödəniləcək digər vəsaitlərdir. Bu maliyyə alətlərinin əsas məqsədi Qrupun fəaliyyəti üçün vəsait cəlb etməkdir.

Qrup kapital məbləğini risklər üzrə nisbətlər vasitəsilə müəyyən edir. Qrup kapital strukturunu idarə edir və iqtisadi şəraitdəki dəyişikliklər və əsas aktivlərin risk xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla ona düzəlişlər edir. Kapital strukturunu qorumaq və ya düzəlişlər edilməsi üçün Qrup yeni səhmlər buraxa bilər, aktivləri sata, borcunu azalda bilər və ya borcunu artırma bilər.

“AZVIRT” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2019-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(min Azərbaycan manatı ilə)

Həssaslıq təhlilinin məhdudluğu

Yuxarıda göstərilən cədvəllərdə qeyd olunan təsirlər yalnız bir təxminin dəyişməsinə və bu zaman digər təxminlərin sabit qaldığını nəzərdə tutur. Reallıqda isə, təxminlər və digər faktorlar arasında korrelyasiya mövcuddur.

O da qeyd edilməlidir ki, bu həssaslıq münasibətləri xətti şəkildə deyil, və bu nəticələri daha böyük və ya daha kiçik təsirləri ölçmək üçün interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya etmək olmaz.

Həmçinin, həssaslıq təhlilində Qrupun aktiv və öhdəliklərini mütəmadi olaraq idarə etməsi nəzərə alınmır. Əlavə olaraq, Qrupun maliyyə vəziyyəti istənilən zaman faktiki bazar dəyişmələrinin nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Qrupun maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazardakı dəyişikliklərdən yaranan risklərə qarşı Qrupu qorumağı qarşısına məqsəd qoyur. İnvestisiya bazarlarında müşayiət edilən düşmələr zamanı qiymətlər müəyyən həddin altına düşdükdə, rəhbərlik investisiyaların satılmasına, investisiya portfelinin strukturunun dəyişdirilməsinə qərar verə bilər və ya digər qoruyucu qərarlar qəbul edə bilər. Nəticədə, aktivlər bazar dəyəri ilə göstəriləyinə görə, təxminlərdə baş verən dəyişikliklər öhdəliklərə faktiki təsir göstərməyə bilər. Bu kimi hallarda, öhdəlik və aktivlərin ölçülməsində istifadə edilən müxtəlif üsullar səhmdar kapitalında böyük dəyişikliklər yarada bilər.

Yuxarıda göstərilən həssaslıq təhlilinin digər məhdudluqlarından biri Qrupun təxminlərinə görə ehtimal edilən riskləri təqdim etmək məqsədilə yalnız qısa müddətdə bazar dəyişmələri ilə əlaqədar proqnozlaşdırılması çətin olan fərziyyələrdən istifadə etməsidir. Bu zaman təxmin edilir ki, bütün faiz dərəcələri eyni qaydada və istiqamətdə dəyişir.

35. HESABAT DÖVRÜNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

30 yanvar 2020-ci il tarixində Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) koronavirusun yayılmasını “Beynəlxalq narahatlıq yaranan və ictimai səhiyyə üçün fəvqəladə vəziyyət” elan etmişdir. İl sonundan dərhal sonra, dünya maliyyə və əmtəə bazarlarında dalğalanmalar artmışdır. Dəyişkən əmtəə qiymətləri fonunda Covid-19 pandemiyasının təsiri ilə görünməmiş qeyri-müəyyənlilər yaranmış və bu vəziyyətin “AzVirt” MMC-nin həm fəaliyyətinə, həm də maliyyə göstəricilərinə mənfi təsir göstərməsi mümkündür. Bu hesabatın təsdiqləndiyi tarixdə qeyri-müəyyənliliyin yüksək səviyyədə olmasına görə mənfi təsirləri daha dəqiq ölçmək, habelə gözlənilən bərpa vaxtı və müddəti barədə nəticə çıxarılması hal hazırda çətindir.

Maliyyə hesabatları baxımından, Covid-19 pandemiyası və bazardakı qeyri-müəyyənliliyin tikinti öhdəliklərinin icrasına və ümumilikdə Qrupun fəaliyyətinə təsir edəcəyi ehtimal edilir.